ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ—೩.

ಮಹಾಕವಿ ರಾಘವಾಂಕ

ವಿರಚಿತ

ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ

ಸಂಪಾದಕ

ಕೀರ್ತನ ಕೇಸರಿ, ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರೀ

ಹುಲಿಕುಂಟೆಮಠ. ತುಮಕೂರು.

೧೯೪೩ ಬೆಲೆ ೧-೦-೦.

ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ

ಮಹಾತ್ಮ ಶ್ರೀ ಎರ್ರಿಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಮಹಾತ್ಮ ಶ್ರೀ ರಾಮಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಮುನ್ನುಡಿ

——:o:——

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಯಾದ ಹಂಪೆಯ ರಾಘವಾಂಕ ಪಂಡಿತನು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಸಿದ್ಧರಾಮ ಪುರಾಣ, ಸೋಮನಾಥ ಚರಿತೆ, ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ, ಶರಭ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ, ಹರಿಹರ ಮಹತ್ವ ಎಂಬ ಆರುಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವನೆಂದೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಪರಿಚಿತವಾಗಿವೆ ಯೆಂದೂ, ಕಡೆಯ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಲಭಿಸಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಕನ್ನಡಕವಿಚರಿತ್ರೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಇಂತಹ ಮಹಾಕವಿಯಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ ಮೂರು ಕಾವ್ಯಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾದುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇವುಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ **ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ** ಎಂಬ ಕಾವ್ಯವು ಸುದೈವದಿಂದ ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಒಂದು ತಾಳೆಯ ಪ್ರತಿಯು ತುಮಕೂರುಜಿಲ್ಲಾ ದಂಡಿನಶಿಬಿರದ ವೇ॥ ಕಲ್ಲುಮಠದ ಕಲ್ಲಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುದ್ರಿಸುವೆವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ತಂದು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಾಗಿ ಹೋದುವು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವವರು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಪ್ರತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯವಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರಕಟನೆಯಿಂದಲೂ, ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದಿಂದೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆವು. ಯಾದಗಿರಿ ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಉಜ್ವಲ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ಆದ ವೇ॥ ವಿದ್ವಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಾಸ್ತ್ರೀ, ವ್ಯಾಕರಣ ತೀರ್ಥ ಇವರ ವಾಕ್ಸಹಾ

ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ನಮಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ವೇ|| ಪಂಡಿತ ಸೂಗವೀರ ಶರ್ಮರವರಲ್ಲಿ ವೀರೇಶ ಚರಿತೆಯ ಕೈ ಬರಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೂ, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೂ ಶ್ರೀ ಶರ್ಮರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ದೊರೆತ ತಾಳೆಯೋಲೆಯ ವೀರೇಶ ಚರಿತೆಯು ಶ್ರೀ ಕಲ್ಲಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ತಾಳೆಯೋಲೆಯ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಹನ್ನೆರಡು ಓಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಈ ತಾಳೆಯೋಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ವೇ|| ಸೂಗವೀರ ಶರ್ಮರಿಂದ ನಮಗೆ ಕೈ ಸೇರಿದ ವೀರೇಶ ಚರಿತೆಯ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯು ಯಾವ ತಾಳೆಯೋಲೆಯ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಎತ್ತಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪದ, ಪಾದ, ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತಿದ್ದುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಒಂದು ಶುದ್ಧ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆವು. ಆದರೆ ಈ ಎರಡೂ ಗ್ರಂಥಗಳು ಅಶುದ್ಧಮೂಲಾಲಯವಾದುದರಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶಬ್ದಗಳೂ, ಪಾದಗಳೂ ಲೋಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಹೃದಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೇ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪದ, ಪಾದ ಭಂಗವಾದ ಕಡೆ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉತ್ತಮ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿಗಳು ದೈವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ತಾಳೆಯೋಲೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು 'ದ' ಪ್ರತಿಯೆಂದೂ (ದಂಡಿನ ಶಿಬಿರದ)। ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು 'ರಾ' ಪ್ರತಿಯೆಂದೂ (ರಾಯಚೂರಿನ)

ಅಭಿಮಾನಿಗಳೂ, ಸಮಾಜ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ, ಶಿವಭಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನರೂ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಣ್ಣನವರಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥ ಮುದ್ರಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆವು. ಅವರು ಈ ಗ್ರಂಥ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಆಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದರು. ಅವರ ಪೂಜ್ಯ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟರು. ಈ ಗ್ರಂಥ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಿಂದ ನಮಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಾದ ಕೈ|| ಯಜಮಾನ್ ಶ್ರೀ ಗೊರಪ್ಪನವರು, ಕೈ|| ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಸೀರಮ್ಮನವರು ಇವರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಸಹಾಯಕರ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಕೈ|| ಮಹಾತ್ಮಾ ಶ್ರೀ ಎರ್ರಿಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮತ್ತುಮಹಾತ್ಮಾ ಶ್ರೀ ರಾಮಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇವರುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ.ಜಿ. ರಾಮಣ್ಣನವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಗಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಆಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತರು. ಇವರ ಜೀವಮಾನದ ಬಹುಕಾಲವು ಶಿವಪೂಜೆ, ಸತ್ಪುರುಷರ ಸೇವೆ ಮೊದಲಾದ ಸನ್ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು (ಮಕ್ಕಳ ಬಸವಣ್ಣನ ಗುಡಿ) ಬಹು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಚಕ್ಕರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಶ್ರೀ ಎರ್ರಿಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಮಾಧಿ, ಮಠ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಶಿವಭಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನರೂ, ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ, ಪರೋಪಕಾರ ನಿರತರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಸದ್ಗುಣಗಳೇ ಅವರ ಏಕಮಾತ್ರಪುತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಣ್ಣನವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ನಾವು ಶರಣಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮಹನೀಯರು ಅದಕ್ಕೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಕರಾದರು.

' ವೀರೇಶಚರಿತೆ '

ಕೈ|| ಶ್ರೀ ಯಜಮಾನ್ ಎ. ಗೊರಪ್ಪನವರು.

'ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ'

ಕೈ॥ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡವೀರಮ್ಮನವರು.

ಈಗ ಶರಣಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಕೃತ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದಯಾಘನನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಇವರಿಗೆ ಇತ್ತೋಪ್ಯತಿಶಯವಾದ ಮಂಗಲ ಪರಂಪರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ಪಭೂಷಣ ಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ 'ಅಭಿನವಾಲ್ಲಮ' ಶ್ರೀಮನ್ನಿರಂಜನ ಮಹಾದೇವ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅವಶ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ನಮಗೂ ಕೂಡ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅಪಾರವಾದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಇನ್ನೂ ತಾಳೆಯೋಲೆಯ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕುಳಿತಿವೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವೀರಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಹು ಭಾಗವು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಮೌಲ್ಯವಾದ ಕಾವ್ಯಗಳು, ಪುರಾಣಗಳು, ವಚನ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಠಮಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತ, ಉಳಿಯುತ್ತ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಸುಂದವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗುವುದು ಸಮಾಜದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಅವಶ್ಯ ಕಾರ್ಯ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ.ಜಿ. ಶಾಮಣ್ಣನವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮವೂ, ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಮತ್ತುಳಿದ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಲೆಂದು ನಮ್ಮ ಮನದಾಸೆಯಾಗಿದೆ.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಉಪಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ನೂತನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ **ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ**ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತೇವೆ.

ವಿಷಯ ಸೂಚಿಕೆ

—:o:—

ಚಿತ್ರಗಳು

ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆಂದೇ ನಾವು **ಸ್ವತಂತ್ರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಣಾಲಯ**ವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಉಪಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರಿದರೆ ಸಮಾಜಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ನಮಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಈ ಸೇವೆಯು ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶಿವಂಭೂಯಾತ್

ತಾ|| ೩೦-೬-೧೯೪೨
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ.

ಇಂತು,
ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರೀ

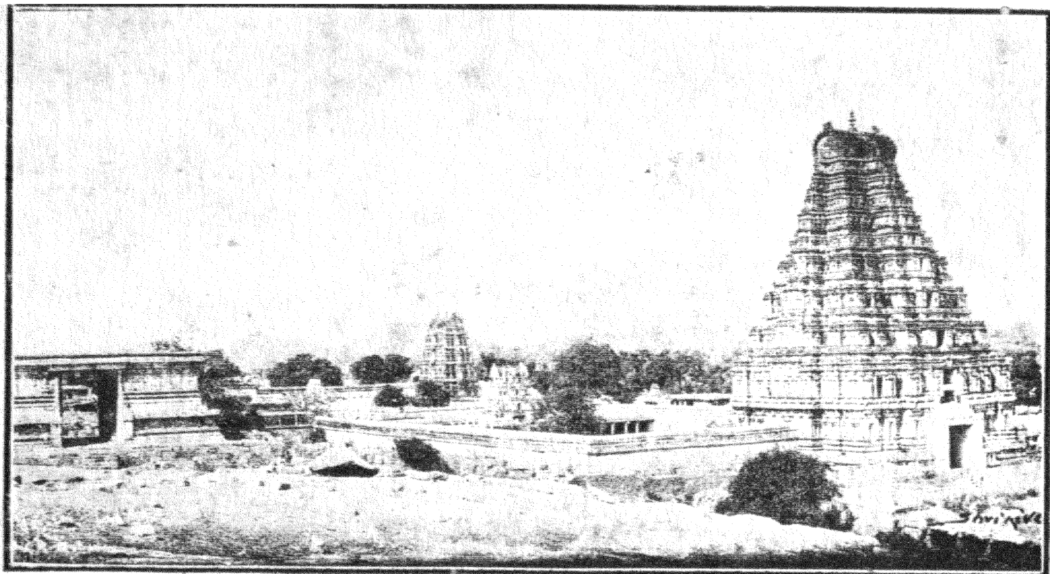
ವಿಷಯ ಸೂಚಿಕೆ

—:o:—

ಚಿತ್ರಗಳು

ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ

ರಾಘವಾಂಕನ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಪಂಪಾ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ

ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ

(ಮೊಸಲಗವಿತೆ)

ಸೂಚನೆ :

ನೃಪನೋಲಗದೊಳ್ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯದೆ ದಕ್ಷಂ |
ಕಡುಮುಳಿಸಿಂ ಪರಶಿವರಹಿತ ಯಾಗವ ನಡಸಲ್ |
ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ ನಡೆತಂದು ದಧೀಚಿವ್ರತಿ
ಶಪಿಸಿದ ನಮರರ ಮುನಿಗಳನು |

ಉದ್ದಂಡ ಷಟ್ಪದಿ :

ಶ್ರೀಪತಿ ವಾಣೀಪತಿ ಸುರಪತಿ ದಿನಪತಿ ತಾ |
ರಾಪತಿ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತಾಸತ ನೆನಿಸುವ |
ಶ್ರೀವಾಙ್ಮಯ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಯ ನಿದ್ವಯ ನಿರುಪಮ
ನತಿಶಯರೂಪನು ಶಿವನು ||
ಕೋಪಾಟೋಪದಿ ದಕ್ಷಾಧ್ವರ ವಿಧ್ವಂಸಾ |
ಲಾಪದಿ ವೀರೇಶನನುದ್ಭವಿಸಿದ ಗುರು ಹಂ |
ಪಾಪುರವರನು ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಕೊಡುತೆನಗೀ
ಗಿಷ್ಟಾರ್ಥವ ಭಕ್ತಿಯನು || ೧ ||

ನಿಡುಜಡೆ ಯುಡುಕುಲ ಮಡಲಿಡೆಯೊಡೆಯೊಳ್ಪಡವೆಡೆ |
ಯಿಡುವ್ರೋಲ್ಕಡಲಿನ ತಡಿವಿಡಿದುಡುಗಡಣದಪತಿ |
ಯೊಡಲೊಡಕಿನ ಕಡುಬಿಸುವಡಿಗಡಿಗಿಡವಡಸಲ್
ಕುಡಿಮುರಿ ದಣ್ಣನೆ ದಣಿದು ||
ಘುಡಿಘುಡಿಸುವ ಕೋಪದ ಕಡುಸ್ರೋಡೆಗಿಡೆ ಶಾಂತಿಯ |
ಮಡುವೆನಿಸುವ ನಡುಗಣ್ಣಿನ ಕುಡಿನೇಗಿಂದೆಡೆ |
ವಿಡಿದೊಪ್ಪುವ ನಗೆಮೊಗದೊಡೆಯಂ ಗುರು ಹಂಪೆಯ
ನೃಪನೆಮ್ಮಂ ರಕ್ಷಿಸುಗೆ* || ೨ ||

* ರಾ. ಪ್ರ. ಎಂದುಂ ರಕ್ಷಿಸುಗೆ .

ಅಕ್ಷಯ ನಕ್ಷರ ನಕ್ಷಿತ್ರಯ ಸುಕ್ಷಧ್ವಜ |
ರಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷುಕ್ಷೇಮಿ ಕ್ಷ್ವೇಡಾ ಕ್ಷೋಣಾ |
ಧ್ಯಕ್ಷ ಭಕ್ಷಂ(?)ಕ್ಷುಪ್ರ ಕ್ರೂರಂ ಕ್ಷಮನತಪಕ್ಷಂ
ಮೋಕ್ಷಪ್ರದನು ||

ದಕ್ಷಾಪಕ್ಷಂ ಮುಖಶಿಕ್ಷಂ ದಕ್ಷಂ ನಿಜ |
ಕುಕ್ಷಿಸ್ಥಳ ನಿಕ್ಷಿಪ್ತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ಸಿರಿ |
ರಕ್ಷಿಕ್ಷೈವ್ಯಂ ಬಹುಳ ಕ್ಷತ್ರಂ ವಿಪುಳ ವಿಪಕ್ಷಂ
ವೀರೇಶ್ವರನು || ೩ ||

ಪರಿಣಾಮಪದಕಣಿ ಶಾಂತಿಯನಿಧಿ ಭಕ್ತಿಯನಾ |
ಗರ ಮೋಕ್ಷೋನಿಷ್ಠೆಯಹರ ನತಿನಾಮುಷ್ಯರ್ವದ |
ತರು ನೀತಿಯಕಡಲು ದಯಾಗಾರಂ ಪುಣ್ಯದಪುಂಜಂ
ಸತ್ವದಸದನಂ ||

ಹರುಷದಮಡು ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವದಶಾಸನ್ನನು |
ಸ್ಥಿರದಾಸ್ಥೆಯುಕ್ತಂ ಹಂಸೆಯ ಹರಿಹರದೇ |
ವರ ಕಾರುಣ್ಯದಸುಪ್ರಭೆ ಬೆಳಗುಗೆ ಬಿಡದೆಮ್ಮ
ಮನೋಮಂದಿರಕೆಂದುಂ || ೪ ||

ಬಿಡೆ ಸಕಲಕ್ಕೆಬಲಂ ಬಗೆಗಂಟೊಡಲಾ ಎಂ |
ಟೊಡಲಿಂಗೆ ಬಲಂ ರುದ್ರಂ ರುದ್ರಂಗೆ ಬಲಂ |
ನಡುಗಣ್ಣ ನಡುಗಣ್ಣಂಗೆಬಲಂ ವೀರೇಶ್ವರನೆನ
ಲಾತನ ಬಲದಾ ||

ಕಡುಪಂ ಬಣ್ಣಿಪೊಡುರಗೇಂದ್ರಂಗೆಣಿಸುವೆ ನೆಂ |
ಬೊಡೆ ತರಣಿಗೆ ನೋಡುವಡಮರೇಂದ್ರಂ ಗರಿಪನೆ |
ತಡೆ ನಿನ್ನಿನ್ನಳವೇ ಶಿವಭಕ್ತರ ಕರುಣದೆ* ಬಣ್ಣಿಂಪದಿ
ಪೊಗಳುವೆನು || ೫ ||

---

* ರಾ. ಪ್ರ. ಕೃಪೆಯಿಂ.

ನಾನಾರಸ ಭಾವಾರ್ಥಂ ಬಂಧ ಕಳಾ ಸಂ |
ಧಾನಂ ಸಂಧಿ ಸಮಾಸ ವಿಭಕ್ತಿಗಳೆಸೆವ ಭಿ |
ಧಾನ ಮಲಂಕಾರ ಪ್ರಕರಣ ಯತಿ ಧಾತು ಕ್ರಿಯೆ ಕಾರಕ
ನಿರ್ವಾಹ ||
ಸ್ಥಾನ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಲಿಂಗತ್ರಯಮೊಳ |
ಗೇನಿದಱಿದೊಡಂ ಪರರಣಕಿಸದಂತಾಲಿಪು |
ದಾನಂದಮೊಳೆಲ್ಲಾ ಭಕ್ತರು ಕರುಣಿಸಿ ತಿರ್ದುವು
ದಾಂ ನಿಮ್ಮವನೆಂದು || ೬ ||

ಕಡುಗಲಿಸಿದ ಕದನದ ಕರ್ಕಶದನುಜನ ಬೆಂ |
ನಡಗನು ಬಗಿದದಱಿಂದೊಸರುವ ಬಿಸಿನೆತ್ತರ |
ಕುಡಿದಡಗನು ಕಾರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮರುಳಾಟದ ಮರವಿಂ
ಲೋಕಂಗಳನು ||
ಹುಡಿಗೆಯ್ವುತ್ತಿಹ ನರಸಿಂಹನ ಜಣೆಯಾಲಿಸಿ |
ತೊಡೆದಾ ವೀರೇಶನ ಲೀಲಾಕಥನದ ಪದ |
ವಿಡುವೆನು ಚಿತ್ತೈಸುವುದಪ್ರತಿಮ ಶಿವಾರ್ಚಕರೆರಡಱಿಯದ
ನಿಚ್ಚಟರು || ೭ ||

ಕೃತಿನಾಮಂ **ವೀರೇಶ್ವರ ಚರಿತಂ** ಜಗೇ |
ಕೃತಿಪತಿ ಓರಂಗಲ್ಲಿನ ವೀರೇಶ್ವರನೇ |
ಕೃತಿಗೆ ಸಹಾಯರು ಸದ್ಭಕ್ತಸಮೂಹಂ ಕೃತಿಯಂ ಮುದದಿಂ
ಪೇಳ್ವವನು ||
ಯತಿಪತಿ ಹಂಪೆಯ ಹರಿದೇವರ ಕಾರುಣ್ಯದ |
ಸುತ ಶಿವಕವಿಭೃತ್ಯಂ **ಹಂಪೆಯ ರಾಘವ ಪಂ** |
ಡಿತ ನೆನಲೀ ಕೃತಿಯಂ ಮೆಚ್ಚದ ಸಜ್ಜನರಾರೀ ವಸುಧಾ
ಚಕ್ರದೊಳು || ೮ ||

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳು ಶಿವಭಕ್ತರ್ಗೆ ಶಿವಂಗಾಂ ಮಾಱುದ |
ಮತಿಯೊಕ್ಕರೆ ವಜಗಿಜ ಹರಿಗಿರಿ ಸುರಪತಿ ಗಿರ |
ಪತಿ ಮೊದಲಾದುಡುಕುಳಪೇವರ ನವನೀಶರು ಮೊದಲೆನಿಸಿದ
ಭವಿಗಳನು ||

ತುತಿಸಿದೆನಾ ಮೊಡೆ ಸಲೆಶಿವರೂಪಕ ನಾನೆಂ |
ಬತಿ ಬಿರುದಿನ ಶಿವಕವಿ **ಹಂಪೆಯ ರಾಘವ ಪಂ** |
ಡಿತನೆನಲೀ **ಏಾಸಲುಗವಿತೆಯ** ಚಿತ್ತ್ರ್ಯಸುವ್ರದೇಜ
ದಜಾಯುವಸಿಜ್ಜಟಿರು || ೯ ||

ಪರಿಕಿಪ್ರೊಡೀ ಕೃತಿಗಾವ್ರದು ಮೊದಲೆನೆ ಹಳಚುವ |
ತೆರೆಯೊಳು ತಿರುಗುವ ಕರಿಮುಕರಂಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೋ
ತ್ಕರಹತಿಯಿಂ ಚಿಲ್ಲಿದಮಣಿಗಳಬೆಳಗಿಂ ಕ್ಷೀತದ್ವೀಪವ
ನಣಕಿಸುತ ||

ರಸಸಿಧಿಯೊಪ್ಪುವದಂತಾ ರಸಸಿಧಿಪರಿವೃತ
ಧರಯೊಪ್ಪುವದಂತಾ ಧರೆಯ ಶಿರೋಮಣಿಯೋ |
ಲ್ಸುರಗಿರಿಯೊಪ್ಪುವದಂತಾ ಸುರಗಿರಿಯುತ್ತರ ಭಾಗವನೇಂ
ಬಣ್ಣಿಪೆನು || ೧೦ ||

ಶಶಿಬಿಂಬದ ಪ್ರೊಟ್ಟಲೊ ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಘಟ್ಟಿಯೊ |
ವಿಷಗೊರಲಿನ ಕೀರ್ತಿಲತಾಕಂದಪ್ರೊ ಲೋಕ |
ಪ್ರಸರದ ಕಂಗಳ ಮಂಗಳದೊಬ್ಬುಳಿಯೋ ಭಕ್ತರ
ಭಾಗ್ಯದ ಹೆಪ್ಪಳಿಯಾ ||

ಯೊಸರಾಶಿಯೊ ಪಸುಘೆಯಸಂತೆಯೋ ಎಂದಿರದಂ |
ಕಿಸಿ ಮೆರೆದುದು ಕೈಲಾಸಂ ಶರ್ವನವಾಸಂ |
ಲಸಿತಾಮರಕೋಶಂ ಮಾಯಾಸಂಕ್ಲೇಶಂ ಕುಧರಾಧೀಶಂ
ಕಡೆಗೈಯ್ಯಯ್ಯಾ (?) || ೧೧ ||

ಗಗನವ ಬಗಿದೆಲ್ಲಾ ಲೋಕಂಗಳನೆತ್ತಿಗೆ ।
ಸಿಗುರುವ ಗಿರಿಮುಖ್ಯನ ಮಕುಟವೊ ಪೇಳೆಂದೆನೆ ।
ಅಗಣಿತ ರವಿಬಿಂಬಂಗಳ ಬೆಳಗಂ ಬೀರುತ್ತೆಸೆಯುತ್ತ
ಭವನ ಭವನ ॥
ತೆಗೆ ಫಡ ಫಡ ಕುಡುಬೇಡುಪಮಾನವ ನೆನಲೋ ।
ಅಗಸಾಲೆ ಸುವರ್ಣದ ನವಮಣಿಗಳ ಪರಿಸದ ।
ಮೃಗಧರಕಾಂತದ ಚಿಂತಾರತ್ನದ ಭಿತ್ತಿಯೊಳೆಸೆಯುತ್ತೇಂ
ಬಣ್ಣಿಪೆನು ॥೧೨॥

ವಿನುತಾವಾಸದ ನವಮಣಿಗಣಮಯ ಸಿಂಹಾ ।
ಸನದೊಳು ನೋಡುವ ಮಾತಾಡುವ ಕೈನೀಡುವ ।
ಸನುಮಾನಿಸಿ ಬಯಸಿದ ಸಲಿಸುತ್ತಿಹ ಕಲ್ಪದ್ರುಮವೆಂ
ದೆನಿಸುವ ಶಿವನು ॥
ತನತನ ಗೋಲಗದೊಳ್ನೆರದಿರ್ದೆಲ್ಲಾ ದೇ ।
ವನಿಕಾಯಂ ಪೊಗಳಲು ಮಂಗಳದರ್ಪಣದಂ ।
ತನುವರ್ತಿಸುತೊಪ್ಪಿದ ನಪ್ರತಿಮಂ ಸಕಲಚರಾಚರ
ಜನ್ಮಸ್ಥಳನು ॥೧೩॥

ನಡುಗಣ್ಣುರಿಬಿಸಿಲಿಂ ಬಳಲುವ ಶಶಿಗಮೃತವ ।
ನಿಡುವೋಲ್ಪಿಳುಕುವ ಚಮರಿಯ ಪೊಸಸೀಗುರಿಗಳು ।
ಜಡಿಯಲ್ಕಡುಗುವ ಫಣಿಗಳಿಗಾಹುತಿಗೊಡುವಂತಿಹ
ವಿಜ್ಜನಸತಿಯರೆನೆ ॥
ತೊಡಿಗೆಯ ನಾನಾದೇವರ ತಲೆಗಳು ನಾಚಲು ।
ಪಿಡಿದೆತ್ತಿದ ಮುಕುರಂಗಳ ಕಡುಮುನ್ನಣೆಗಳ ।
ಮಡದಿಯರೊಪ್ಪಿದರು ವಸಂತನನುಪಚರಿಸುತ್ತಿಹ
ವನದೇವಿಯರಂತೆ ॥೧೪॥

ಎಡಬಲದೊಳು ಕೈಮುಗಿದಿಪ್ಪ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮರ |
ನಡುವಣ ಸಾಲೋಕ್ಯರ ನಿಕರದ ಸಾಮೀಪ್ಯರ |
ತೊಡೆಸೋಂಕಿನ ಸಾರೂಪ್ಯರ ಬೆರಸಿಹ ಸಾಯುಜ್ಯರ
ಸುತ್ತಣ ಗಣಕುಲದ ||
ಕಡೆಗಂಗಳೊಳಾಡುವ ಸಿರಿಸರಸತಿಯರ ಸಾ |
ಲ್ಪಿಡಿದಿಹ ಸರ್ವಾಮರ ನಿಚಯದಮುಂದೆ ಧರಂ
ಬಡಿದಿಪ್ಪ ದಿಶಾಧಿಪರಂ ಬಳಸಿದ ಮುನಿಮುನಿತತಿಯಿಂ
ಸಭೆಯೊಪ್ಪಿಹುದು || ೧೫ ||

ಸುತ್ತುಗೆ ಯೊತ್ತಿಂ ಬಡಿಯುತ್ತಿರ್ಪ ಗಣಂಗಳ
ಮೊತ್ತದ ಮಕುಟಂಗಳ ಕುತ್ತುರಕ್ಕೆತ್ತಿಂ |
ಹೊತ್ತು ತಳರ್ತಸಿಲಿತೆಗಳ ಕಪಿಡೆಡೆ ಗಿಡಿವಡಸಿದ
ದೀಪಾವಳಿ ಯೆಸೆವಾ ||
ಛತ್ತ್ರಿಯ ಶಶಿಕಾಂತದ ತೊಡಿಗೆಯ ಸತಿಯರ ಸಂ |
ಪತ್ತಿನ ಬೆಳತಿಗೆ ಪೆರ್ಗಿಸೊಳತಿ ಮಂಗಳಮಯ |
ವೆತ್ತಿರ್ದಂ ಜಿತದೂಷಣ ನತಿಘೋಷಣ ನಘಶೋಷಣ
ನಹಿಭೂಷಣನು || ೧೬ ||

ಏಳಂಬುಧಿ ಪರಿವೃತದ ಧರಾತಳದೊಳಗೆ ನೃ |
ಪಾಲರು ಗಳಸಪರಿವರಿಂದೆನ್ನದೆ ನೆರೆ ನಿ |
ರ್ಮೂಲಂ ಗೆಯ್ದುಮದೆನ್ನಿಂ ನಿಜ ವಿಜಯ ಭುಜಾದಂಡವ
ಮಂಡಿಸಿ ಮೆರದಾ ||
ಬಾಳ ಬಲಾಢ್ಯತೆಯಂ ತೋರಿಸಿ ನಾನಾಭುವ |
ನಾಳಿಯ ದೇವರ ಕೆಯ್ಯಭಿಷೇಕ ಪಯಃಕಣ |
ಜಾಳದ ಜಯಸೇಸೆಯ* ತೋರುವೆನೆಂದನುಗೆಯ್ದಂ
ದಕ್ಷಪಿತಾಮಹನು || ೧೭ ||

---

* ದ. ಪ್ರ. ಜಯಶಾಖೆಯ.

ಭಾರತಿ ನೀಡುವ ವೀಣಾರವವಂ ತುಂಬುರ
ನಾರದ ರಾಣತಿಯುಂ ನಂದಿ ಮಹಾಕಾಳರ ।
ಪೂರಾಯದ ಗತಿಯುಂ ರಂಭೆಯ ಕೇಳಿಕೆಯುಂ ಭೃಂಗೀಶನ
ನರ್ತನಮುಂ ॥
ವಾರಿಜಪುತ್ರನ ವೇದವ ಚಂಡೇಶನ ಕೈ ।
ವಾರವನಾಲಿಸು ತಾನಂದದೊಳಖಿಳಕ್ಕ್ಯಾ ।
ಘಾರಂ ಭವದೂರಂ ಸುಖಸಾರಂ ಮಹಿಮಾಗಾರಂ
ಮೆರೆದಿರುತಿರಲು ॥ ೧೮ ॥

ಸರಸಿಜಭವ ಸರಸಿಜಲೋಚನ ಸರಸಿಜರಿಪು ।
ಸರಸಿಜಮಿತ್ರಂ ಮೊದಲೆಂದೆನಿಸಿಪೆಲ್ಲಾ ದೇ ।
ವರ ಲೋಕಂಗಳ ಹೊಕ್ಕವರವರುಪಚರಿಸಿದ ಸನುಮಾನದ
ವಂದನೆಯ ॥
ಹರಕೆಯ ನಭಿಷೇಕದ ಸೇಸೆಯ ಸುಡು ।
ಗೊರೆಯುಂ ಭರವಸದಿಂ ಕೈಕೊಳುತಿನ್ನುಳಿದಾ ।
ಸುರಪರಿವೃತ ಪರಮನ ನೆರಗಿಸಿಕೊಂಬಾಸಕ್ತಿಯೊ
ಳೆಯ್ದಿದನಾ ಸಭೆಗೆ ॥ ೧೯ ॥

ತಾವರೆಗಣ್ಣಂ ಮೊದಲಾದಾ ಸುರರೆರಗುವ ।
ದೇವರದೇವಂಗೆಯ್ತಂದೆಱಗದೆ ಮುದದಿಂದವನಂ ।
ತಾಪ್ಪೈ ವೇದಂ ತುತಿಸುವನಂ ತುತಿಸದೆ ಮುನಿಗಳು
ಚಿತ್ತದಕಂಗಳಲಿ ॥
ಭಾವಿಸಿ ನೋಡುವನಂ ನೋಡದೆ ಮುದದಿಂ ಗ ।
ರ್ವಾವಿಷ್ಟನ ಶಿವನಿಂ ವಂದಿಸಿಕೊಳಲೆಳಸಿದ ।
ನೇವೇಳ್ವೆಂ ಕೆಂಡದತೊಡಿಗೆಗೆ ಮನವಿಟ್ಟುರಗಿನ
ಪುತ್ಥಳಿ ಯೆಂತಂತೆ ॥ ೨೦ ॥

ಘನತೂರ್ಯತ್ರಯಮುಂ ನೋಡುವ ಭರದಿಂ ದ |
ಕ್ಷನಸಭವಂ ಪುನ್ನಿಸ ಮರೆವನೆನಿಪ್ಪುದು ಪುಸಿ |
ತನುವಿನ ರೋಮಂಗಳೊಳೊಂದೊಂದರ ಮೇಲೊಂದೊಂದಂ
ಮುಟ್ಟಿದ ಕಡೆಗೆ ||

ಜನವಧಿ ಹರಿದಾಡುವ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ |
ನೆನಪಿಲ್ಲಿ ನಲಂತವರೊಳಗೊಂದರಕಡೆಗೊಂ |
ಟಿನ ಪಳ್ಳಿಯ ಪೊಳ್ಳುಗಳೊಂಬತ್ತರೊಳೊಬ್ಬ
ನನಿವನಂ ಬಲ್ಲನೆ ಶಿವನು || ೨೧ ||

ಪುರುಳಂ ಬಗೆಯದೊರ್ದಂ ಬಗೆಯಳ್ ಪುಗಳಿಂದಾ |
ತರುಣಿಯನಾಲಿಸಿ ಪತಿಯಾದರಿಸದವರನಾ |
ದರಿಪುದು ಸತಿಗತಿಯಿತವಲ್ಲೆಂದೊಲ್ಲದೆ ನಿಂದಳೊ
ಯಂತಲ್ಲದೆ ಬೇಱಿ ||

ಧರಣೀಶನ ಮುಕುಟದ ಕಳಶದ ಮುತ್ತಿಳಿ*ದಾ |
ದರದಿಂ ತಾಂ ಜನಿಸಿದ ಸಿಂಹಂ ಕಂಡಂತೆ ಪೊ |
ಲಿರೆ ನಿಂದಂ ದಕ್ಷಂ ಮುಂದಿಯು ವಂದನೆ ಗೊಸದಾ ಸಭೆಯುಂ
ನೋಡಿದನು || ೨೨ ||

ಎಂತಹ ಪಾತಕವಂ ಮಾಡಿದನೋ ಮಾಡದೊ |
ಡಿಂತೀ ಶಿವನುಂ ಶಿವೆಯುಂ ಪುಸ್ಕಿ ಸರೇಶಿವ |
ನಂತಸ್ಥವನಱಿಯದೆ ನಮಿಸುವುದನುಚಿತವೆಂದೊಲ್ಲದೆ
ಸಭೆ ಸುಮ್ಮನಿರೆ ||

ಚಿಂತಾಕುಂತಂ ತನುವಂ ತಟ್ಟಲ್ಬಳಿಕಂ
ತಿಂತೆಂದುಪಮಿಸಬಾರದ ಸಂತಃಪದೊಳವ |
ಮಂತಣ ಗೃಹ ಕೃತರುತಿರ್ದಂ ಕೋಪಾವೇಶದೆ
ಮುಂದರಿಯದ ಖಳನು || ೨೩ ||

---

* ದ. ಪ್ರ. ಇಸಿದಾದರದಿಂ..

ಕಱೆಗಟ್ಟಿದ ಬಿರುಗೋಪದ ಮುರಹಿಂದಂ ಮುಂ |
ದಱಿಯದೆ ಪೊರಮಟ್ಟೆನೆನುತ್ತಂ ತನ್ನಂ ತಾಂ |
ಮುಱುಗುಟ್ಟಿಕೊಳುತ್ತಂ ಪೆಱ್ಚಿಱಿ ಘಸಿಯಾದರಿ (?)
ಕರೆಯುರಲಾ ಎಂದೆನುತ ||

ಕಿಱುದೆಡೆಯುಂ ನಡವುತ್ತಂ ನಿಂದಿರುತಂ ಕುಱು |
ಕುಱು ಮೆಟ್ಟುತ ಬರ್ಪವರಂ ಮಿಗೆ ಬಗೆವುತ್ತಂ |
ನೆಱೆ ಸುಯಿವುತ್ತಂ ಬೈವುತ್ತಂ ಜಸುಗುತ್ತಂ
ನಡೆದಂ ಪಾಪಾತುರನು || ೨೪ ||

ಪರಪರಿಸುವ ಭೂಪಾಲರನದಿದೆನ್ನದೆ ತ |
ತ್ತರದರಿದಮರರ ನೆರಗಿಸಿಕೊಂಡೆನ್ನ ಘಟಿಸ |
*ಹರವಡೆಗೀಬನ್ನಂ ಒಂದೆಮಗಿ ಸ್ಥಿರವೇತ
ಕ್ಕೆಂಬುಬ್ಬಿಗದಲಿತಾಂ ||

ನೆರೆ ಚೇತರಿಸಿದ ಚಿಂತಾಚಿತ್ರವ್ರೊ ಸಲಿಸ್ಸೆ |
ವೆರಗಿನ ಸಾಕಾರವ್ರೊ ಕೋಪದಕರುವಿನ ಕಂ |
ದೆಱವೆಯೊ ಎಂಬಂತಿರೆ ಬಂದಂ ಪುರವ್ರೊಕ್ಕಂ ನಿಂದಂ
ನಿಜಭವನದಲಿ || ೨೫ ||

ನಡೆತರಲಿತ್ತಂ ತನಗಿದಿರ್ವರಲನುಮಾಡಿದ |
ಪಡಿಯು ಗಜವ್ರಜ ದುರವಣಿಯುಂ ತುರಗಂಗಳ |
ಗಡಣದ ಗರುವಿಕೆಯ ಪದಾತಿಯು ಪಸರದ ನಾನಾವಾದ್ಯಂ
ಬೊಬ್ಬಿಡುವಾ ||

ಸಡಗರವಂ ಬಿರಿದೆತ್ತುವ ಕಹಳೆಗಳಂ ದನಿ |
ಗೊಡುವ ಮಹಾಭೇರಿಯ ಭೂರಿಸ್ವನಮುಂ ಕಂ |
ಡಿಡಿಕಿದನುನ್ಮ್ರಳಮುಂ ತುಡುಕಿದಗರ್ಭದೆ ನಿರ್ಬೊಗೆಯುಂ
ಕೊಸರಿದನೆನಲು || ೨೬ ||

* ದ. ಪ್ರ. ಹರವರಿಗೀಬನ್ನಂ.

ಜನ್ನವ ಮಾಡುವೆ ದೇವತ್ವವ ಸುಡುವೆಂ ಬಲು |
ಬನ್ನಂ ಬಡಿಸುವೆ ಶೂಲಿಗೆ ತಾಂ ನೆರೆ ಮುನ್ನಿನೊ |
ಲುನ್ನತಿಯಿಂದಿರ್ದೊಡೆ ಕಡೆಗಿನ್ನೇಂ ನಟ್ಟಿಂಚು (?)
ಮೇಲಿರ್ದವನೆಂವೆನುತಾ ||

ತನ್ನಂ ಬರಿಸುವೆನೋಲಗಕೆಂದೋಲಗದೊಳ್
ಮನ್ನಿಸದಿರ್ದಮರರ ತಲೆಗಡಿವೆನೆನುತೆ ನುಡಿ |
ವನ್ನರಕಾಪೇಕ್ಷಂ ಪಾತಕದಕ್ಷಂ ರೌರವಕುಕ್ಷಂ
ತೊಡೆಯೊಡ್ಡ || ೨೭ ||

ಕರೆ ಕರೆ ಮಂತ್ರಿವಿವರ್ಗ್ಗನನೆಂದಾ ತುರದೊ |
ಳ್ಕರಸಿ ಸಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯೊಕ್ಕಿಂ ಪೊದವಿದ |
ಪರಿಭವಮಂ ತಗ್ಗಿಸಿ ರುದ್ರನ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆನ
ಗಿತ್ತಾತಂಗೆ ||

ಪರಿಭವಮಂ ಕುಡಬಲ್ಲ ಮಹಾಯಾಗವನಾ |
ತುರದಿಂ ಮಾಡುವೆ ಸವಕಾವ್ರದು ಬೇಕಾದುದ |
ತರಿಸೇಳೇಳೆಂದವನರಿಸಿದೊಡಾತಂ ಬಳಿಕೆಂತೆಂದಂ
ಪತಿಯೊಡನೆ || ೨೮ ||

ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಂ ಪಡೆಯಲ್ ಬಲ್ಲುದು ಧರೆ |
ಯಲ್ಲದೆ ಧರೆಯುಂ ಪಡೆಯಲ್ಬಲ್ಲ ಸುವಸ್ತುಗ |
ಳಿಲ್ಲೆಂಬುದನರಿಯಾ ಶಿವನೊಲಿದೊಡೆ ಯಾಗಸಹಸ್ರದ
ಫಲವಂ ಕುಡಲುಂ ||

ಬಲ್ಲಂ ತಾನಲ್ಲದೆ ಶಿವಪದವಿಯು ನೀಯ
ಲ್ಬಲ್ಲವೆ ಯಾಗಂಗಳದೇಕೆಲ್ಲಿಯು ಸಲ್ಲದ |
ಹೊಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯವನುದ್ಯೋಗಿಸಿದಪೆಯೆಂದೊಡೆ ಮುನಿ
ದಿಂತೆಂದಂ ಖಳನು || ೨೯ ||

ಮುನಿದು ವಸಿಷ್ಠಂ ಶಾಪಿಸಿದ ಮಹಾಭೂಪನ ।
ಜನಕನ ತಾನಟ್ಟಿಲ್ಸಗ್ಗಂ ಬೊಗಿಸಿದ ಬೊ ।
ಮ್ಮನ ಕೂಡಣ ಮುನಿಸಿಂ ಕೌಶಿಕಮುನಿ ಸಕಲವ
ಹುಟ್ಟಿಸನೇಂ ಹೋಮವಲಿ ॥
ಘನಯಜ್ಞದ ಮುಖದಲು ಹಡೆಯಲ್ಬಾರದೆ ಯೆನ ।
ಗನುಕೊಕ್ಕ ಮಹಾವ್ರದು ಬೇಡೆನ್ನದೆ ನೀನೆ ।
ಟ್ಟಿನೆ ತೊಡಗುವ ಹವನಂ ನುಡಿ ಯಲ್ಲಾದೊಡೆ ಕೆಡಹುವೆ
ನೆಂದನು ಪಾತಕನು ॥ ೨೦ ॥

ಕೊಂಪೊಡೆಕೊಲು ಯಾಗಂಬೇಡ ಕರಂಬಿಡು ಬೇ ।
ಡೆಂದೆನೆ ಬಿಡೆಬಿಡೆ ನತಿಯೊಲ್ಲಿಂ ಲೇಸಯ್ಯೋ ।
ನಿಂದೆಗೆ ನೆಲೆಯಹುದಾಗಲಿ ಕೆಟ್ಟಿಪೆ ಕೆಡುವೆಂ
ಮಾಣೆಂಮಾಣೆಂ ಹೋಗು ॥
ನಂದನೆ ಮುನಿಯುಳಿ ಪ್ಪೆಬಿಡು ಮುನಿಯಲಿ ಬಜಾದಿರಿ ।
ಸೊಂದಕ್ಕೆಡೆಯುಂಟೇ ಯುಂಟೆನ್ನೊಡೆಯನೆ ಮನ ।
ಬಂದಂದದೆ ಮಾಡುವುದನೆಬಿಡು ಬಿಟ್ಟೊಡೆನಗು ನೀನೆಂ
ದಂ ಖಳನಂದು ॥ ೨೧ ॥

ಕಡೆಗೆ ಗಣಂಗಳು ಹುಗದೆಡೆಯಾವುದು ಯಾಗದ ।
ತೊಡಗುವ್ರೊಡೆನೆ ಕಾಶಿಗೆ ಪಡುವಲು ರಮ್ಯಾಪ್ರದ ।
ದೆಡೆಯಣ **ಕನಖಳ**ದಲಿ ಮಾಡುವ ಷೋಡಶರುತ್ವಿಜರಾರು
ಮುನೀಶ್ವರರು ॥
ನಡಸುವಪತಿ ಯಾವಂ ಕಮಳಾಕ್ಷಂ ಕಾಪಿನ ।
ಕಡುಗಲಿಗಳದಾರು ದಿಶಾಧಿಪರಿವರೆಂದುಂ ।
ನೃಡಪಿತಯಾಗಕ್ಕಡಿಯಿಡರೆಪ್ಪೆರಗರು ಕೇಳೆಂದೊರೆದ
ಚಮೂವರನು ॥ ೨೨ ॥

ಇಂದಾನುಂ ಕರೆದೊಡೆ ಬಾರದ ಮುನಿವರರಂ।
ಕೊಂದಿಕ್ಕುವೆನೆನೆ ಕೊಂದೊಡೆ ಸಾವರು ತಪ್ಪಿಸಿ।
ಬಂದಹರೆಂಬೀ ಮಾತಂ ಮರೆಯೆನೆ ಬಂಸುವುದಕ್ಕಾವುದು
ಬುದ್ಧಿಯೆನೆ॥
ಇಂದುಧರನ ನಿಂದೆಯನಾಡುವೆ ಜುದುಂ ಕರೆ।
ತಂದಧ್ವರಮಂ ಮಾಡಿಸು ಬಲುಹಂ ತೋಱುದೊ।
ಡೆಂದುಂ ನಡೆಯದು ನಡೆಸುವೆಯಾದೊಡೆ ಮಂತ್ರವಿದೆನೆ
ಕೈಕೊಂಡಂ ಖಳನು ॥ ೨೩ ॥

ಉರಗೇಂದ್ರನ ಪದಮುಂ ಭೂನಾಗದಮರಿ ಸುರ।
ಗಿರಿಯ ಮಹತ್ವದ ನೊಣಮೊರಡಿ ಸಮುದ್ರದ ಭಾ।
ಸುರತೆಯುನ ಡವಿಯಕಿರುಗೆರೆ ಕಲ್ಪದ್ರುಮದವುದಾರದು
ನೊಣಗಿದತಾರೆ॥
ಭರದಿಂ ಪಡೆಯಲ್ಲುಯಸುವ ಪೋಲಪ್ರತಿಮನ।
ಪರಮೇಶನ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವವನಾ........।
ಪರದಿಂಮಿಗೆ ಬಯಸುತ ಗಣಕರನಾಕ್ಷಣ........
ದಿಂದಂ (?) ॥ ೨೪ ॥

ಹರಿಯಲ್ಲಿಗೆ ವಾಣೀಶ್ವರ*ನಲ್ಲಿಗೆ ದಿಗಧೀ
ಶ್ವರರಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ವಾಮರರಲ್ಲಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ।
ಧರರಲ್ಲಿಗೆ ನೆರೆಕಿನ್ನರರಲ್ಲಿಗೆ ಸಲೆ ಖೇಚರರಲ್ಲಿಗೆ
ಮನ್ನಣೆಯ॥
ಗರುಡೋರಗ ಗುಹ್ಯಕ ಗಂಧರ್ವ ಮರುದ್ಗಣ।
ತುರಗಾನನ ಮುಖ್ಯಮರ್ತ್ಯವರಿವರೆನ್ನದೆ।
ಬರಬರದಟ್ಟಿದನಿಂದೇ ಬರಬೇಕೆಂದೋಲೆಗಳಂ
ಪಾಪಾತುರನು ॥ ೨೫ ॥

* ರಾ. ಪ್ರ. ವಾಣೀವರನಲ್ಲಿಗೆ.

ತವಕದೊಳಂದೆನ್ನದೆ ಕಾಶಿಗೆ ಪಡುವಲುತೋ |
ರುವ ರಮ್ಯಾಶ್ರಮ ವೆಡೆಯಣ **ಕನಖಳ**ನೆಂದೆನಿ |
ಸುವ ಪುರದಲಿ ನೆರೆದೊಗ್ಗಿಂ ಜಗದಗಲದಲೋಲಗವಿತ್ತು
ಸಭಾಜನಕೆ ||

ಶಿವಶಿವ ಯೆನಗನುಮತಿಕೊಟ್ಟುದ್ಧರಿಪುದು ಯಾ |
ಗವ ನೊಂದಂ ಮಾಡುವೆ ನೆಂದಾದಕ್ಷಂ ಬಿ |
ನ್ನವಿಸೆ ಶಿವದ್ರೋಹಮಿದೆಂದರಿಯದೊಡಂಬಟ್ಟ
ರವರು ತಮ್ಮೊಳಿವಿಂಗೆ || ೩೬ ||

ಪ್ರೇಮದಿ ಯಾಗಾಭಿಜ್ಞರಕರೆದತ್ಯಗ್ನಿ |
ಷ್ಟೋಮಾಗ್ನಿಷ್ಟೋಮದಿ ನತಿರಾತ್ರ ದಿನಪ್ರೋ |
ರ್ಯೋರ್ನಾಮದಿಂ ಷೋಡಶವಿಸ್ತೃತಯಾಗಂಗಳೊಳಾವುದು
ಲೇನಾದುದನು ||

ಕಾಮಿಸಿ ತೊಡಗುವದೆಂದೆನಲವರತ್ಯಗ್ನಿ |
ಷ್ಟೋಮವನನೆ ಯಜ್ಞದ್ರವ್ಯವ ತರಹೇಳಾ |
ಭೂಮಿಯ ಶೋಧಿಸಿ ಶಾಲಾವೇದಿಕೆ ಗೊಂಡಂಗಳ
ಮಾಡಿಸತೊಡಗಿದನು || ೩೭ ||

ಘನಕುಂಡವ ಡಮರುಗ ವೇದಿಕೆಯಂ ತೆಂಕಲು |
ಧನು ನಿಭವರ್ತುಳಮಂ ಮೂಡಲು ಪಡುವಲು ಚೌಕವ |
ನನು ವರ್ತಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹವಿರ್ಧ್ವಾನ ಸರಸ್ಯಂ(?) ಸುದೇವ
ಯಜನಯೂಪವನೆಲೆ ||

ವಿನುತ ಪ್ರಾಗ್ವಾ ಸೌಮುನಿ ಪತ್ನಿ ಸದನಮಂ |
ದೆನಿಸುವ ಶಾಲಾಗರ್ಭಿತಶಾಲಿ ಯಕ್ಕೈಗೈ |
ಯನು ಜನ್ನದ ಜನದಳಿವಿನ ಗತಿವಿಧೇಹದರಸಿತಿ (?)
ವನೆಗೆಯ್ವಂತೆ || ೩೮ ||

ಹೊಸಮೊರ ಸುರಗಿ ಕಪಾಲ ಪುಲೂಖ ಮೃಗಾಜಿನ ।
ಮಶಲಂ ಸರ್ಪಿ ದ್ರುಮನು ಪ್ರಮತಪಸಿಗ್ರಹ ।
ಕುಶ ಸೋಮವುವಾರುಣಿ ಮಘನಿ ಮಹಾವಿರಣಿ
ಪಿಶಾಣಂ ಶಂಖಂ ॥

ಶತಕೋಪರ ವಾಸಂಧಿಗಳೆಸಿಸುವ ಪರಿಕರ ।
ಪಿಸರವನೊದವಿಸಿ ಬಾಧಿರಿ ಯುಪಶಮಿ ರ್ದ್ರಷ್ಟ ।
ಪಶುವಂ ಶಸ್ತ್ರಂ ರಜ್ಜುಂಗಳ ತರಿಸಿದನಾ ದ್ರೋಹಾ
ಲಂಬಕನು ॥ ೩೯ ॥

ಹೋತೃಸದಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಧ್ವರ್ಯುಮಹಾಪ್ರ ।
ಸ್ತೋತ್ರಸುತುಷ್ಟಾಗ್ನಿಧನು ಪಾರ್ಜ್ಯಾವಾಕು ।
ಸ್ತೋತ್ರಪ್ರತಿಹರ್ತೃ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವರನಾರುದುಗಾತ್ರುಂ
ನೆಷ್ಟ್ರುಂ ನೇತ್ರವನು ॥

ಹೋತೃ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಶುಗಳೆಸಿಸುವ ಹದಿನಾರ ।
ಕ್ಷೋತ್ರಾನನವಿತ್ತನು ಸಹಮರಣಾ ಸನ್ನ ।
ಪ್ರೀತನು ಯಜ್ಞದ ರಕ್ಷೆಗೆ ಕಾಹನು ಹೇಳಲು ಕರವಂ
ದಿಗುಪಾಲರನು ॥ ೪೦ ॥

ಕುಂದದೆ ತಂತಂಮಡೆಯುಂತಾವೇ ರಕ್ಷಿಪು ।
ದೆಂದಷ್ಟ ದಿಶಾವರರಿಗೆ ಬೆಸನಂ ಕೊಟ್ಟು ನು ।
ಕುಂದಂಗಗ್ರಾಸನಪಿತ್ರೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯಗುರ್ಜಿತಾಸನ
ಮುಂಸಲಿಸಿ ॥

ಸಂದ ಮಹಾದ್ರೋಹಿಯು ಮನೆಯಾಗ್ರದೆ ಕೊಂಬೆಸ ।
ವಂದದೆ ಕೆಯ್ಯೊಕ್ಕೋಡಂಬಂಧಿಸಿ ಮೃಗದೊವ* ।
ಲಿಂದಾಚ್ಛಾದಿಸಿ ನೆವನೀತವನುಚ್ಚರ್ತಿಸಿದರು ಪಾಪಿಗೆ
ಪಾತಕರು ॥ ೪೧ ॥

* ರಾ. ಪ್ರ. ಮೊಗಲಿಂ.

ನೆನದುರ್ಲೇಖನವಾರಾಸಂಪಾತ್ರಾಸಾ |
ಘನ ಸರ್ವದ್ರವ್ಯದ ಸಂಸ್ಕಾರಂ ಪರಿಷೇ |
ಚನ ಪೂರ ಪರಿಸ್ತರಣಾದಿಯ ನೊದವಿಸಿ ಹೋಮ
ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕಿನ್ನು ||
ಅನುಮತಿಯಾ ಮುನಿವರರೆಲ್ಲಂ ಬಂದರೆನೋ |
ಡೆನೆ ನೋಡಿ ದಧೀಚಿ-ಮುನೀಶ್ವರನಿಲ್ಲೆನೆ ಚರ |
ರನುತಾನಟ್ಟಿದ ಕರೆತಾ ಹೋಗೆಂದುರೆ ಜೆಟ್ಟೆರಿಯಿ
ಮೃತ್ಯುವ ಕರೆವಂತೆ || ೪೨ ||

ಸಿಂದಿರೆ ಚರರುಂ ಬಂದುರೆ ಪಂಪಾಧೀಶನ |
ಮುಂದಣ ತೀರ್ಥದ ತಡಿಯ ತಪೋವನದೊಳ್ಮುನಿ |
ವೃಂದದ ನಡುವಿರ್ದ ದಧೀಚಿಗೆ ದಕ್ಷಂ ಕಳುಪಿದ ಹದನಂ
ಬಿನ್ನವಿಸೆ ||
ಎಂದೋ ಯಿಂದಾ ಹೊತ್ತೋ ಯಿಾಯೊತ್ತೀಶಂ |
ಬಂದನೆ ಯದಿದೆನ್ನದೆ ಯಲ್ಲಾ ಬಂದರೆ |
ಬಂದರೆನಲ್ ಪುಳಕದಪೂರಂ ನಡೆದಂ ತವಕದ ತಪಸಿಧಿ
ಸುಖಮಯನು || ೪೩ ||

ಗಡಣದ ವೇದಂಗಳ ಬಗೆಯುಗವಜದರಿಗಳ |
ಸಡಗರ ಸಂದಿನವಪ್ರತಿಮನನಭವನನೆ |
ನ್ನೊಡೆಯನನೀಕ್ಷಿಸುವೆಂ ವೈಯಿಕ್ಕುವೆನುಕ್ಕುವೆನವ್ವವೆ
ನಡಿಗಳಿಗೆನುತ ||
ಬಿಡುಜಡೆ ಯಿಡುಕಜ ನೆದಗ್ಗೆಯುಲಿ ಸುಕ್ಕುತ್ತಳ |
ಮುಡಿದೊಗಲಂ ಸಂತೈಸುತೆ ಭೂತಿಯನಂತಿಂ |
ತಿಡುತುಂ ನಡೆತಂದು ದಧೀಚಿ-ಪ್ರತಿ ಹೊಕ್ಕನು
ಯಾಗಸಭಾಸದನವನು || ೪೪ ||

ಕಡುತವಕದೊಳಗ್ರಾಸನದೊಳು ವೇದಂಗಳ ।
ನಡುನೆತ್ತಿಯೊಳೆಲ್ಲಾ ದೇವರ ಮುಕುಟಂಗಳ ।
ಕುಡಿಯೊಳು ಮಂತ್ರಂಗಳ ಮಸ್ತಕದೊಳು ಕಾಣದೆ ಮಱುಗುತೆ
ಮುಂದಿಗೆ ತಿಱುಗಿ ॥
ಜಡೆಗಳ ತಕ್ಷವರೊಳು ಕುಂಡಲವುಳ್ಳವರೊಳು ।
ತೊಡಿಗೆಗಳೆಸೆವವರೊಳು ಪೆಗ್ಗುರುಹಿನ ಹೆಮ್ಮೆಗ ।
ಳೊಡೆಯನ ಕಾಣದೆ ಸುಟ್ಟುರುಹುವೆ ನೀಯಾಗವನೆಂದುರಿ (ರು)
ದಟವಟಿಸಿದನು ॥ ೪೫ ॥

ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ್ತೇನೋ ದಕ್ಷಪುರಾಂತಕನಾ ।
ವೆಡೆಯೆನಲು ಪುರಾಂತಕನೆಂದೊಡದಾರಧ್ವರ ।
ದೊಡೆಯನ ದೇಕೀಯಾಗವ ರಕ್ಷಿಸಬೇಡವೆ ಜೇಡೇಂ
ಕಾರಣಬೇಡ ॥
ನುಡಿಯುದಿರವಸಿಲ್ಲಿಗಯೋಗ್ಯನು ಯುಲ್ಲಲ್ಲಿಂ ।
ಬಿಡದೇ ಕಲ್ಲಿನಲೆಲುದೊಡುವನು ತೊಗಲುಡುವನು ।
ಸುಡುವನು ತಲೆವಿಡಿವನು ಪಡುವನು ಪ್ರೇತೋರ್ವಿಯೊ
ಳೆಂದಂ ಮುಂದರಿಯುದನು ॥ ೪೬ ॥

ಘನಮುಂಗಳ ಮಯನಾವುದನುಟ್ಟನದು ಪುನೀ ।
ತನದೇನಂತೊಟ್ಟೆನ್ನೊಡೆಯನದೇನಂಸು ।
ಟ್ಟನುಬಿಡು ಸನುಮಾರ್ಗದೆ ನಡೆದಿಂತೀ
ಹರಿಯಜ ಸುರರು ॥
ಮುನಿಕುಲವೆರಸೊಡನರಿದೊಕ್ಕುದನುಂಡಿತ್ತುರ ।
ನನುಭವಿಸಿ ಸಮುಂತಂದೊಲಿದಂತಾಗರೆ ಹೇ ।
ಳನಲೀ ಮಹಿಮೆಗಳೆನ್ನಳಿಯನೆನಿಸಲಾರವು
ಕೇಳೆಂದನು ಪಾತಕನು ॥ ೪೭ ॥

ಹರಿಯಜ ಸುರರಳಿವಂತೆಳಿಯುಂ ನಿನ್ನೀಯು ।
ಧ್ವರ ವಳಿವಂತೆಳಿಯುಂ ನೀನಳಿವಂತೆಳಿಯುಂ ।
ಶರಣೆಂಬರನಳಿಯುಂ ಮಾಲಿತ್ತಮರ್ಗ್ಗಳ ನಿರವಳಿವಂ
ನೆರೆನಿನ್ನೀಯನೆನೆ ||

ಅರೆಪೆಣ್ಣ ಕುಲೀನನ ಸಾಧನ ನಾಮಿಕನೂ ।
ಪ್ಪರೆ ಯರಿಯಲುಬದ್ಧಂ ಭವ ನಿರ್ಗುಣಾದ್ವೈತಂ ।
ಹರನಾತನ ನೀಂ ನೆನೆಯದಿರೆನೆ ಮುನಿ ಕಡುಗೋ
ಪಿಸಿದ ನವೀಂಪಣ್ಣಿ ಪೆನು || ೪೮ ||

ಕಿಡಿಗೆದರಲು ಕಣ್ಣುರಿಗೆದರಲು ಬಿರುಸೆನಿಸುವ ।
ನುಡಿ ಹೊಗರಿಡೆ ಮೊಗ ನಡುಗಲು ಕ್ರೈಯಲುಗಲು ಪ್ರ ।
ಚ್ಛಡಿತುಂಬಿಡೆ ಮಿಸುಪಧರಂ ಸಿಡಿಯಲ್ ಸ್ಫುರಿಸಿದ
ಭಸಿತಂ ಧೂಮದ ತೆರದಿಂ ||

ಹಿಡಿದ ಕಮಂಡಲುಜಲ ಕುದಿಯಲು ರೋಮಂಕೌ ।
ಳಿಡೆ ಲಾಕುಳಹೊಗೆಯಲು ಭರ್ಗನ ಭಾಳಾಕ್ಷನ
ಜಡೆವೊತ್ತವರೊಡೆಯನ ನಿಂದೆಗೆ ಮುನಿ ಮುನಿದಿಂತೆಂದಂ
ಸಭೆಕಂಪಿಸಲು || ೪೯ ||

ಸುಡು ಸುಡು ಕಡುಪಾತಕ ನಿಂದಕ ನಿನ್ನ ಶಿರಂ ।
ಹುಡಿಯಂಕಾರಲಿ ನಿನ್ನ ಧ್ವರ ತಡೆವಿಡಪಡೆ ।
ಗಡಿಯಲಿ ಹರಿ ಹರಣವ ನೀಗಲಿ ಪ್ರೋಷನ ಹಲುಹೋಗಲಿ
ಕಾಲನ ತೋಳ್ಗ ಳ್ ||

ಕಡಿವಡೆಯಲಿ ಭಗನಯನಂ ನೋಯಲಿ ಬೊಮ್ಮನ ।
ಮಡದಿಯ ನಾಸಿಕವರೆಯಾಗಲಿ ಮಿಕ್ಕರು ಹುಲು ।
ವಿಡಿಯಲಿ ಧಿಗಧೀಶರು ಭಂಗಿತರಾಗಲಿ ಎಂದಿತ್ತನು
ಶಾಪವ* ಮುನಿಪಂ || ೫೦ ||

ರಾ. ಪ್ರ. * ದೂಷಕಮೋಘಾನಿಳನು.

ಒಡೆಯನ ಕಮ್ಮಣ ಬಂದಗ್ನಿಯು ನಾಲಗೆಕೊ ।
ಯ್ಯಡೆಯುಲಿ ಸುರರೆಲ್ಲಂ ಮಡಿಯುಲಿ ಮುಕ್ಕರು ಹುಲು ।
ಪಿಡಿಯುಲಿ ಯುರಿಯುವೆ ಸರಿದಷ್ಟು ಸಹಸ್ರಮೆಸಿಸುವ
ಮುನಿಸ್ತೋಮಮಂ ಕೂಡಿ ॥

ವೃಡನಡಿಗಳ್ ಗೆಡೆದೆರವಾಗಲಿ ವೇದಾರ್ಥದಿ ।
ನಡೆಯುವೆ ನರಕೌಘಾಪೇಕ್ಷಿತರಾಗಲಿ ಬಿಡಿ ।
ಹಿಡಿ ಶಾಪವನೆಂದಿತ್ತಾಗಳ್ ಮೊರವಂಟಂ ಗಜಬಜಿಸೆ
ಸಭಾಜನವು ॥ ೫೧ ॥

ನಿಂದೆಯ ಯಜ್ಞಸಿದೆಂದರಿಯೆವು ಶಿವ ಬಂದಪ ।
ನೆಂದಿರ್ದೆವು ನಾಪೀಶಾಪವ ಹೊರುವವರ ।
ಲ್ಲೆಂದೆನುತ ಅಗಸ್ತ್ಯವಶಿಷ್ಠಂ ಭೃಗು ಗೌತಮ
ದೇವಲ್ಯುಪಮುನ್ಯುಗಳು ॥

ನಿಂದಿರದೆ ದಧೀಚಿಯು ಕೂಡಡಿಯಿಡು ವೇಳೆಯೊ ।
ಳೊಂದೊಂದರ ಒಂದೆಂಟು ಸಹಸ್ರಂಬರ ।
ಲಂದು ತೊಡಗಿ ಮೂವತ್ತಿಚ್ಛಾಸಿರವಾದುದು
ಶಾಪಕ್ಕೊಳಗಾದವರು ॥೫೨॥

ರಕ್ಕಸಿಹೀರಿದ ಕುಂಭಕ್ಕೆಣೆಯಾಯಿತು ಮುನಿ ।
ಹೊಕ್ಕದ್ದಳಿದ ಸಭಾಜನ ವಿಸ್ಮೇಗುವೆವೆನೆ ।
ಕಕ್ಕುಲಿತೆಯು ಬಿಡಿ ಮುನ್ನವೆ ಬರಲಾಗದು
ಬಂದಿನ್ನೋಡುವು ದತಿಕಷ್ಟಂ ॥

ತೆಕ್ಕನೆ ಹೋಮಂ ನಡುವುದೆ ಲೇಸಿವ ।
ಲೆಕ್ಕಿಸಿ ಕಡುಹಿತನೊಲು ತೊಡಗಿಸಿ ನೆರೆ ಬಿ ।
ದ್ದಿಕ್ಕಿಸುವೆನಿಸಿದಕ್ಕೆ ನುತ್ತೈಯ್ದಿದ ನೀಶನ ಸಭೆಗಿತ್ತಲ್
ಮುನಿಪತಿ ನಾರದನು ॥ ೫೩ ॥

ಕೃತುವರರೆಲ್ಲರ್ ಪೋದರು ಪಿಪ್ಪಲಾಯ ।
ಶ್ರಿತವಂ ಮಾಡು-ಭಯೋರಣಿಯೊಳ್ಮಥನಿಯುಪ್ರೋಪ ।
ಘೃತಮಂತಾಪಿಸು ಯೂಪಾಸಿದ್ಧಿಯ ನೊವವಿನು
ಸೋಮಪ್ರವಮಂ ಹೇಳಿಸು (?) ॥

ಸುತಗಾಯತ್ರಿ ಯನುಷ್ಟುಪ್ ಜಗತೀ ಶಕ್ವರಿ ।
ಯತಿಶಕ್ವರಿ ಯುಷ್ಣಿಕ್ಕುಪದೀಕ್ಷನ ಮಂತ್ರಾ ।
ಹುತಿಗೆ ಸ್ವಾಹಸ್ವಧ ದಿಂಧನಮಂ ತಾಯೆಂದ ಮಾರವಂ
ಪ್ರೋಕ್ಷಿಮುದು ॥೫೪॥

ಮಸೆ ಶಸ್ತ್ರವ ಪೂಜಿಸು ಯೂಪವ ನೇಣಿಂಬಂ
ಧಿಸು ವಜಪಶು ಪೋರಲದ ವೊಲ್ಪಂಟಲ ಮುರಿ ಮ ।
ರ್ದಿಸು ಬಳಿಕುಪಚರಿಸಂಗಂಗಳ ನರ್ಚಿಸು
ಕೊಯಿ ಪಲಲವತೆಗೆ ಶೋಣಿತವಾ ॥

ಬಸಿ ಸುಲಿ ವಪೆಯಂ ಕಾಸಾಹುತಿಯಂ ಕೊಡು ಪಿ ।
ಕ್ಕೆಸರಂ ಪೊರ್ರೋಡಾಶ ಪ್ರಾಶನವಂ ಮಾಡೆಂ ।
ಬ ಸರಂ ಹೊಲಗೇರಿಯೊಳೊಗೆ ವಂತೊಗೆಯುತ್ತಿರೆ
ಸಭೆಯೊಕ್ಕಂ ನಾರವನು ॥ ೫೫ ॥

ಬಂದಗಜೇಶಂ ಗಘನಾಶಂ ಗೀಶಂ ಗಾ ।
ನಂದವ್ರಜದಿಂದಂ ವಂದಿಸಿ ರಿಪು ।
ವೃಂದ ವಿಮೋಚನ ರಚನಾವಚನ ಪ್ರಚಯದೆ
ಕೀರ್ತಿಸಿ ಕೆಲಸಾರುತಿರೆ ॥

ಇಂದುಧರಂ ಕಂಡೆಲ್ಲಿರ್ದೆಯೊ ಮಗುಡಾಂಬುಧಿ ।
ಮಂದರ ನುಡಿ ನುಡಿ ಬಾ ಹತ್ತಿರ ಬಾ ಬಾ ।
ಯೆಂದೊಡೆ ದಕ್ಷಾಧ್ವರ ಸಾಕ್ಷಾಟವಿಯೊಳು
ಬಿತ್ತಿದ ಬೇಗೆಯ ಬೀಜವನು ॥ ೫೬ ॥

ರಾಗದಿ ದಕ್ಷನು ಕೂತಿರ್ದನ ದೇಕಾತ್ಮನು !
ಯಾಗಕ್ಕೇತರ ಯಾಗಂ ನಿಮ್ಮಿಂ ನಿಂದಿಸಿ |
ಯಾಗಂ ತೊಡಗಿತ್ತೆಂದಂ ದೇವಾಗಂ ರವಿ
ಯೊಗೆವಾಗೀಗಾ ||
ಮೇಗೆಲ್ಲರ್ಬಂದರೆ ಬಂದರದರೊಳೆನ್ನದ |
ರಾಗ ವಿರೋಧಿಸಿ ದವರಿಲ್ಲಾ ಉಂಟಾದ್ ಶಿವ |
ಯೋಗೀಂದ್ರ ದಧೀಚಿ ಪ್ರತಿಯೆನೆ ನಲಿದಂ
ರಂಬರಸೂದನ ಸೂದನನು ॥ ೫೭ ॥

ತೆಕ್ಕನೆ ಪೇಳೆನ್ನದ ನೇಗಯ್ದು ನೆನಲ್ಕದ |
ನೊಕ್ಕಿದ ಕರಿ ಕೊಳನಂ ಪೊಕ್ಕಂತಾ ಸಭೆಯಂ |
ಮೊಕ್ಕಗ್ರಾಸನ ದೂಸು ನಿಮ್ಮಿಂ ಕಾಣದೆ
ಘುಡುಘುಡಿಸುತೆ ಮುಂದಿಗೆ ತಿರುಗಿ ||
ಚಕ್ರಧರಂ ನಟಿತ್ತೆಲ್ಲರ್ಗುರೆ ರಾಪವ ಸಿ |
ತ್ರ್ಯಕೀಲಬರ ಹಿಂದ ವಶಿಷ್ಠಾದಿಗಳೊರ್ವರು |
ಸಿಕ್ಕದೆ ಪೊರಮಡಲೀದವರೆ ನಡೆಸುತ್ತೈ ದರೆ
ಯೆಂದನು ನಾರದನು ॥ ೫೮ ॥

ಕಿನ್ನರಿಯರ ನಾಲಿಸುತಂಬಿಕೆ ಕೇಳ್ವಲ್ಲಿಯ |
ಜನ್ನದ ಮಾತೆನಲೆನ್ನಂ ಪಿನ್ನನೆ ಮಾಳ್ಪಧಟಿಂ |
ನಿನ್ನಯ್ಯಂ ತೊಡಗಿದನೆನೆ ಘುಡುಘುಡಿಸು
ತ್ತೈರಗುವೆನಧ್ವರ ಬಲವಂ ||
ಬಿನ್ನಣದಿಂ ಬಿಡಿಸುವೆ ನಲ್ಲದಿರಲ್ಕೆಡಿಸುವೆ ನತಿ |
ಬನ್ನಂಬಡಿಸುವೆ ನಿಮ್ಮಡಿಯೆನ್ನಂ ಕಳುಪುವು |
ಮನ್ನತಮೆನೆ ಬೇಡವಮುನ್ನಿ ಪನಲ್ಲೆಂದನು
ಕನ್ನೆಗೆ ಪನ್ನಗಧರನು ॥ ೫೯ ॥

ಶಿವ ನಿನಗಲ್ಲದ ಖಳನೊಳುಮನ್ನಣೆಯಂ ಬಯ ।
ಸುವೆನೆ ಬಯಸಲು ಸತಿಯೇ ಅದೇಕಿಂದಿಲ್ಲವ ।
ನವಿಚಾರವ ನರಿವೆಂ ಜರಿವೆಂ ಮರೆವೆಂ ಪಾಯದ
ಪಿತಪೆಸರಂ ॥

ಭುವನೋದರ ಬೆಸಸೆನೆ ಹೈಹದುಳಂ ಹೋಗೆನೆ ।
ತವಕದೆ ವಂದಿಸಿ ಬಿಳ್ಕೊಂಡೆಯ್ದುವ ಲಲನಾ ।
ನಿವಹವನಾಲಿಸಿ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿ ಬಂದಿರ್ದುದಳು
ಪುಷ್ಪಕಮಧ್ಯವನು ॥ ೬೦ ॥

ಬಳಿಯೊಳು ಕಾಲ್ವಾಸಿಂಗಭವಂ ಕಳುಪಿದ ಗಣ ।
ಕುಳಪದರಜ ತಿಮಿರವು ಪುಷ್ಪಕ ಗಗನವು ಮಂ ।
ಡಳಿಸಿದ ಸತಿಯರ ವದನವು ತಾವರೆಗೆಂಪಿಂ ತನ್ನಯ
ಮುಖವೇ ಶಶಿಬಿಂಬಂ ॥

ತೆಳುನಗೆ ವೆಳಗಿನ ಬೆಳತಿಗೆ ಬೆಳುದಿಂ ।
ಗಳ ಮಂಗಳವಾಗಲ್ ಭರದಿಂ ನಡೆತಂದಾ ಹಾ! ನಿ ।
ರ್ಮಳಸಿಥಿ ನಿಂದಿರ್ದಳು ಹಂಸಂ ಪಿಂಗಿದ ದಕ್ಷನ ಮುಖ
ಕಮಳದ ಮುಂದೆ ॥ ೬೧ ॥

ಪದಪಿಂದಂ ತನ್ನಂ ಕಾಣುತೆ ನೋಡದೆ ತಿರು ।
ಗಿದ ದಕ್ಷನ ಮುಖ ಶಿವಕಳೆ ಮಸುಳಿಸಿ ಶಶಿಹಿಂ ।
ಗಿದ ರಾತ್ರಿಯ ಪೋಲಿರ ಲಿನನುಳಿದಂಬರ ದಂತಿರ
ಲೀ ಮುನಿಸಿಂತೀಖಳನು ॥

ಹದುಳಿರಲೀಯದು ದಿಟವಪಯಶ ವೆನ್ನಂತಾ ।
ಗದವೋಲು ತ್ರಮಿಕೆಯ ನಾಚರಿಸುವೆನೆಂದಳು ।
ಕದೆ ಮತ್ತಂ ಸಮ್ಮುಖದೊಳು ನಿಂದಿರ್ದಳು
ನೋಡದೆ ಖಳತಿರುಗುತಿರೆ ॥ ೬೨ ॥

ಗಿರಿಶನ ಕೀರ್ತಿಯ ತೊಡವೆಲ್ಲಾದೆಸೆದೆಸೆಗಾ ।
ದರದಿಂ ಬರವರಲಾದೆಸೆಯಂ ನೋಡದೆ ನಿ ।
ಷ್ಠುರದಕ್ಷಂ ಸಾಯಲ್ಬಲ್ಲರದೇವಂ ಮುಖಮುಂ
ತಿರುಪುತ್ತಿರಲಾಗ ॥
ಸುರಪತಿಕೇಳ್ ಶಿಖಿಕೇಳ್ ಯಮಕೇಳ್ ನೈರುತಿಕೇಳ್ ।
ಶರಧಿಪಕೇಳ್ ಹರಿಕೇಳ್ ಧನಿಕೇಳ್ ಶಿವಕೇಳ್ ।
ದುರುಳನೊಡಲ ಮೇಲಿನ್ನಿರೆ ಸಿರೆಸಿರೆನೆಂದರು ಪುಪ
ಪ್ಪೋಲ್ ತಲೆತಿರುಗಿಮುದು ॥ ೬೩ ॥

ಬಗೆದಾರರುಪದೆ ಕೇಳ್ದುಂ ಕರೆಯದೆ ಬಂದುಂ ।
ಮೊಗ ನೋಡದಿರಲ್ ಮೊಗದೊಳ್ ನಿಂದಿಸಲು ।
ಜ್ಜುಗಮಂ ನೋಡೀ ಸಭೆಯೊಳಗಾ ಶಶಿಚೂಡಂ
ಸಲ್ವುವ ಸಹನೇ ॥
ತೆಗೆ ಯೆನ್ನಂ ಲೆಕ್ಕಿಸದಿರ್ದುಂ ಕಡೆಗಿನ್ನೂ ।
ಮಗಳೇ ನಿನ್ನಾತಂ ಸರ್ವೇಶನೆ ಜಗದೊಳ್ ।
ನಗಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟೊಡೆ ದಕ್ಷನೆನಾನೆಂದತಿ ಘೂರ್ಮಿಸಿದನು
ಕಡುಪಾತಕನು ॥ ೬೪ ॥

ಸಡಿ ಘಡ ಘಡ।ಕರದಿಂ ಕರೆಯದೆ ಮಾಣ್ಪೊಡೆ ಕ ।
ನ್ನಡಿ ಕುಂದುವುದೇ ಕುರುಡಂ ಕಾಣದಿರಲ್ಕಾ।
ಳ್ಗಡೆಯದಿರೆನ್ನೊಡೆಯನ ನಿನ್ನಳವೇ ನಿನ್ನೀ
ಜನ್ನದಕುನ್ನಿಗಳಳವೇ ॥
ಕಡೆಗಾಲಂ ತುಡುಕದೊಡೀ ಕೆಡುನುಡಿಗಳ್ ಪೊರ ।
ಮಡವಾಡಿದ ನೀನೂ ಲಾಲಿಸಿ ಸೈರಿಸಿ ದೀ ।
ಜಡೆಯ ಜಡರು ಸಹ ಪಿಡಿಪಿಡಿ ಶಾಪವನೆಂದಿತ್ತಳು
ಸುಟ್ಟುದ ಸುಡುವಂತೆ ॥ ೬೫ ॥

ಶಾಪಂ ಕಡುಗೋಪವನೆತ್ತಿತ್ತಾ ಕೋಪಾ।
ಟೋಪದಿ ಶಾಪವನೊಡಲಿಸಿದಂತಾ ಪಾಪಾ।
ಟಾಪದಿ ಪರಿಪಾಕಂ ಬಲಿದೆನಗಿನ್ನಂತೇ ನಿಂತೇ
ನೆಂದುರವಣಿಸಿ ॥
ಶ್ರೀಪತಿ ಪತಿಯನು ವಾಣೀಪತಿಯನು ಪೌಳೋ ।
ಮಾಪತಿ ಪತಿಯನು ಕೇಳಲ್ಬಾರದ ವೋಲಂ ।
ತಾ ಪಾತಕ ನಿಂದಿಸಿ ನುಡಿದನು ಶಿವ ಶಿವ!
ಘುಡಿಘುಡಿಸುತೆ ಸತಿ ಮನದೊಳಗೆ ॥ ೬೬ ॥

ಹಿಂದೆಲ್ಲವ ಸ್ಮರಿಸಿದೆಂ ಶಿವ ಶಿವ! ಗುರುವಂ ।
ನಿಂದಿಸೆ ಪಿತನೆಂಬುನ್ನತಿಯೆಂದೆಣಿಸದೆ ಭರ ।
ದಿಂದಂ ಸುಟ್ಟಿರುಹುವುದುತ್ತಮವೆಂದನು ಗೆಯ್ವು
ತ್ತಿಂತೈತರುತಿರಲು ॥
ನಿಂದೆಯ ನುಡಿಗಳ್ ಕಿವಿಯಂ ಪೊಗುವವೆ ನಿಂದಕ ।
ನಿಂದಾದೊಡಲನಳಿವೆ ನಿವನಂ ಶಿವನೊಪ್ಪಿಸಿ ।
ಕುಂದಂ ನೀಗುವ ನಿನ್ನೆಂದನುವಾದಳು
ತುರುಣೇಂದುಧರನ ಸತಿಯಂದು ॥ ೬೭ ॥

ಕಡೆಗೀ ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಮನೆದೈವವು ಪುರ್ಬುಗಿ ।
ಲಿಡುತಿಹ ಕುಂಡವ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಬಿಸಿ ಮುಸುಳಿಸಿ ಶಿಖಿ ।
ನಡುಗಲು ನಗುತೆಡಬಲನಂ ಬಲಿದಂತಃ ಕುಂಡಲಿಯೊಳ್
ಪ್ರಾಣವ ತೊಡಚಿ ॥
ನಡು ನೆತ್ತಿಯೊಳೆತ್ತಿದೊಡುರಿಯೆದ್ದಾ ಅಧ್ವರವಂ ।
ಸುಡುವಾ ಪಣದಿಂ ಜ್ಯೋತಿ ಸಹಸ್ರರವಿಪ್ರಭೆ ।
ಬಿಡದೊಗೆದೆಲ್ಲರ ಕಣ್ಗೆ ತಮಂಧಂ ಗೆದರಲು
ನೆಗೆದಳ್ ಗಗನಾಂಗಣಕೆ ॥ ೬೮ ॥

ತ್ತತನಗೆಲ್ಲರ್ ಕಂಗೆಟ್ಟಿವೆನುತ್ತಂ ಝು ।
ಲ್ಲನೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಬೆರದೋ್ರಡುವ ಮಂದಿಗೆ ಖಳ
ನನುವರಿಯದೆ ಫ಼ೆದರುವಿರಾ ಸಾಸಿರಲಾಸಿಪ್ಪೆವನ
ಸಂಗದಿ ಗುರುಲಘುಯದಳು ॥

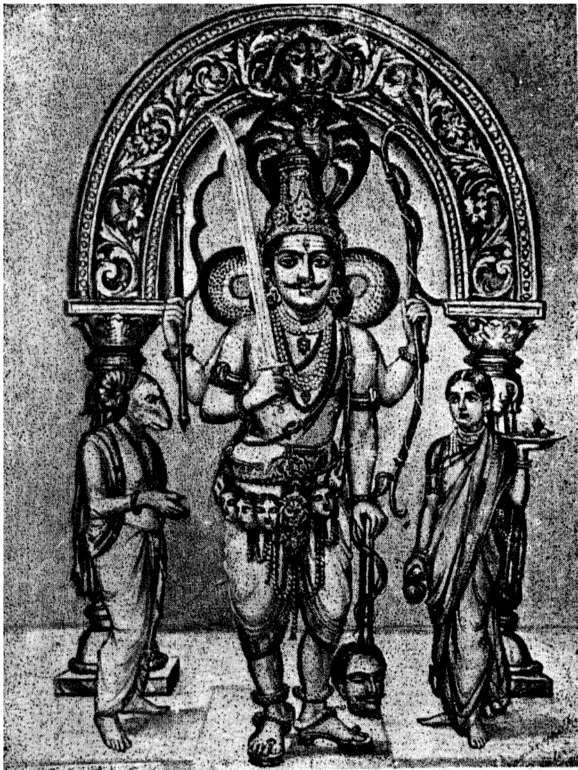
ಎನಗುತ್ತರವಿತ್ತುದರಿಂದಾಕಾಸ್ಮಿಕದುರಿ ।
ತನುಗೆಡಿಸಿತ್ತೈ ಅಂಜದಿರೆನೆ ಸಿಂಪರು ಮೇ ।
ದಿನಿಗೆ ಶಿವದ್ರೋಹವಿಧಿ ಹೋಗಬಿಡುವ್ರುದೇ ಎಂದರು
ಹರಗಣಕೂಡೆ ॥ ೬೯ ॥

ಒದವಿದ ಕಾರ್ಯದ ಹದನರಿಯದೆ ಸುತ್ತಲ್ಲದ ।
ಗದಿಸುತ್ತಿರಲಿತ್ತಲ್ ನಿಜತನುವಿಂ ನಡೆದಾ ।
ರ್ತದಿ ಪದಕೆರಗಿದ ಸುದತಿಯು ಮದನಾಂತಕ
ನಿಂತೇ ಕಾಯಿತ್ತುಸುರುಸುರೆನೆಲು ॥

ಮದದಿಂದವ ನಿಮ್ಮಂ ನಿಂದಿಸೆ ಸ್ಮರಿಸಲಾ ।
ರದೆ ದೇಹವ ನಿರದಳಿದೇಳ್ತಂದೆಂ ಕೇಳೆ ।
ನ್ನದ ಮುನ್ನವೆ ಶಿವ ಕೋಪಾಟೋಪವ ಧರಿಸಿದನದ
ನಾರ್ಬಣ್ಣಿಸಬಹುದು ॥ ೭೦ ॥

(ಅಂತು ಸಂಧಿ ೧ ಕ್ಕಂ ಪದನು ೭೦ ಕ್ಕಂ ಮಂಗಳ ಮಹಾ)

॥ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ॥

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ದೇವರು

" ವೀರಕುಲಾಧೀಶ್ವರ ಹಲಗೆಯು ಕಡುಂಗಲಿ
ವೀರೇಶನ ನಿಲವಾರಂ ನಡುಂಗಿಸದು "

— ರಾಘವಾಂಕ

" ಶಿವಗೆ ಶಿಶು ದಕ್ಷಯಾಗಕ್ಕೆ ಪುಟ್ಟಿದ ಮಾರಿ "

— ಹರೀಶ್ವರ

ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ

[ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ]

ಸೂಚನೆ :

ರುದ್ರನ ಭಾಳಾಭೀಳಾಕ್ಷ್ಯಾನಳನಿಂದಂ |
ಭದ್ರನು ಜನಿಸಲು ದಕ್ಷ ಬೆಸಸಲು ಸುರಸೈನ್ಯನ |
ಮುದ್ರಿಕೆ ವಡಬಾನಲ ಪಾಳ್ದುದು ಪ್ರೋದಿಯ್ದ
ಭದ್ರಾಣೀ ವಲ್ಲಭನು ||

ಉ|| ಷ||

ಮನಸಿಜನ ದಹನದ ಪ್ರತಿಘಟನದ ದರ್ಧಕ ಮ |
ರ್ದನ ಯಮದಹನದ ಗರಳಾಸುರ ಸುರವಿಧ್ವಂ |
ಸನ ದರ್ಪದಿನ ಮುಳಿಸಿನಲ್ಲಿ ಯೊಂದಾದಂತೆ ತೋರ್ಕುವ
ಬಲುಹೊತ್ತುವ ಹೊಗೆವ ||
ತನುಗೋಪಾನಲ ಪಿಂಗದ ಗಂಡಂದವನೊಲಿ |
ದನು ಕರಿಸಿತ್ತು ಓತರು ಬಾಯ್ಬಿಡೆ ಶಿವಶಿವ ಭೋಂ |
ಕನೆ ಹಣೆಗಣ್ಣಿನ ಮುಗ್ಗಿಚ್ಚಿನ ಹಗ್ಗಿಯ ಪೊಗ್ಗರದೊಳು
ಥಳಥಳಿಸಿದುದು || ೧ ||

ಕಡೆಗಾಲದ ಕಿಚ್ಚಿನ ಮುಚ್ಚಳ್ಳಿಗದಂದದೆ |
ಘುಡಿಘುಡಿಸುವ ನಡುಗಣ್ಣದೆ ಯೊಡೆಯಲು ತೊಂಗ |
ಲ್ಗಿಡಿ ಕೆದರುತ್ತುಕ್ಕಿದ ದಳ್ಳುರಿ ಗಗನವ ತೀವಲು
ಬಿರುವಿಸಿಯಿಂ ಕಾದು ||
ಜೆಡೆಯೊಳ್ಗಂಗೆಯು ಮಡುವುಕ್ಕುತ್ತಿಸರಿದೆ ಹೊಗ |
ಲೆಡೆಗಾಣದೆ ಸಸಿಬಿದಿರಿಂದುರಿ ಚುಯ್ಯೆನೆ ದಸಿ |
ಗೊಡುವ ಸುಧಾಬಿಂದುವಿನೊತ್ತುವಿಡಿದ ನೆಲಿಲೀ
ವೀರಕುಲಾಧೀಶ್ವರನು || ೨ ||

ಘುಳುಘುಳು ಘುಡುಘುಡು ಛಿಳಿಛಿಳಿ ಛಿಟಿಛಿಟಿ ಧಗಧಗ ।
ಘಳಘಳ ಘೂಘೂರ್ಘುಗಿ ಲಿಂಬಿಬ್ಬುರವಿರವ ।
ಟ್ಟೀಸಲ್ಕಿಂದೆಲಿಲಿಲಿ ಜಯಜಯತು ಬುಬುಬುಬೆಂದು
ಗರ್ಜೀಸ್ವರರುಲಿಯೆ ।
ಜಳಧಿಗಳುಕ್ಕಲ್ಕುಲಗಿರಿಗಳ್ಕಂಬಿಡೆ ಧರೆ ।
ಯುಳಯಲ್ಕಿ ಭವದಿರಲ್ತಾರೆಗಳುದಿರಲು ಶಶಿ ।
ಜಗಜಸಮರ್ತ್ತಿರುಗಲು ಜಸ್ವದ ಜನ ಜರಿಯಲು
ಲಂಘಿಸಿದನು ಸಿಜ್ಜಟನು ॥ ೩ ॥

ಕಡುಹಿಂ ಹಾರಿದ ಭಾರಕ್ಕೀಳಿದುದಹಿಪನ ।
ಹೆಡೆಮುರಿದೊಡ್ಡಿದ ಕಮಠನ ಬೆನ್ನಿನಕರ್ಪ್ಪರ ।
ಪೊಡೆದಡಿಯಣ ಲೋಕಂಗಳುಡುಗೆ ಕಳೆದುಳಿದಾ
ಮೇಗಣ ಲೋಕಾವಳಿಯು ॥
ನಡುವಣ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದೊರೆಯಲು ಮಕುಟಂ ರುದ್ರನ ।
ಮುಡಿಗೊರ್ವರೆ ಪಿಡಿದೇಳ್ವಲಿಯ ಮಹಾಶಕ್ತಿಗೆ ।
ಗಡಸಿದ ಕಾರ್ಪ್ಪೋ ಎಂಬಂತಿರೆ ಬೆಳೆದಘಟಿಂಗತಿ
ಬೆರಗಾದಂ ಶಿವನು ॥ ೪ ॥

ಪೊಡಲೊಳಗುಳ್ಳಿನ್ನ ಮಹಾಕೋಪಂ ಗಡ! ಬಂ ।
ನಡೆ ದುರಿಗಣ್ಣಿಂ ಪೊರಮಡಲುಳಿದತಿ ಶಾಂತಿಯು ।
ಮಡುವೆನಿಸುತ್ತುಂ ತಾನೇಕರಿಯದೆ ಕೆರಳಿದ
ನೇಕಿವ ಜನಿಸಿದ ನೆಂದು ॥
ಪೃಡಬೆರಗಾಗುತ ಹೋಹೋ ಸೈರಿಸು ಸೈರಿಸು ।
ಬಿಡುಬಿಡು ಕೋಪವ ನುಡುಗುಡುಗತ್ಯುದಯುವ ನೀ ।
ಬಡಲೋಕಂಗಳ ನೆಡೆಗಿಡಿಸದಿರೆನೆ ಕಣ್ಗಳವಡು
ವಂದವ ಧರಿಸಿದನು ॥ ೫ ॥

ಸೊಡರ್ಗುಡಿವೆಳಗಿನ ವ್ಯವಣ್ಣಂಪೊಸಿಡುಜಡೆಮುಡಿ |
ನಡುನೆತ್ತಿಯಲಿಂಗಂ ಮುಕುಟಂ ಫಣಿಕುಂಡಲ |
ಕುಡಿಗಣ್ಣುರಿಗೆದರುವ ಪಂಚಮುಖಂ ಸಿಡುಪಾಡಿಗ
ಳೆಸೆವಸಹಸ್ರಭುಜಂ ||
ಉಡುಗೆಯ ಚಲ್ಲಣ ಕಿಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಘೋರಾಯುಧ |
ಬಿಡುವ ಶಿರೋಮಾಲಾಭರಣಗಳೆಂಬಗ್ಗದ |
ತೊಡವಖಿತರ ಹಾಪೆಗಳೆಳೆಯುಲು ವೀರೇಶನ
ಸಿರಿವಾರಂ ನಡುಗಿಸದು ॥ ೬ ॥

ಜವನೋಲಗ ಕಾಲಿಯ ಬಾವಣ ಗೊರೆಯೊಂದೆಸಿ |
ಸುವ ತನುವಿರಳ ಪ್ರಜದಿಂ ತಸ್ಸಂದವ ಭಟ |
ಸಿವಹಂ ನಂಜಿನ ಹುತ್ತಿಂದಂ ತಳರ್ವಾರ್ಗರೌದ್ರೋರಗ
ಸಂಕುಳದಂತೆ ||
ಶಿವಶಿವ ಪೊರಮಟ್ಟುದ ಸಂಖ್ಯಾತಂ ಬಳಿಕಂ |
ತವರಿಂ ಪೊರಮಟ್ಟುದು ಭೂತಗಣಂ ನೆರೆಭೂ |
ಭುವನವ ನೆಡೆಗೆಡಿಸಿತ್ತಡಸಿತ್ತಾಗಿತ್ತು ಗಜೇಶನ
ಕಿವಿ ಘಿಮ್ಮೆಪಲು ॥ ೭ ॥

ಸಿಡಿಪೆಲುವಿನ ಸಕ್ಕೆಯಪಾವಾಗ್ನಿಯ ಮೊಳಗಳ |
ಬಡಬಾಗ್ನಿಯ ಚರ್ಮದ ವಟ್ಟಿಗಳೆಳಸೇಸರ |
ಕಡುಬಿನ ತೊಡಹಂ ಕಾಲನ ಕಂಗಳ ಹುಬ್ಬುಗ
ಳಸುರರ ತಲೆಗಳ ಗೆಜ್ಜೆ ||
ಮಡಿಸಿದ ಶೇಷನ ಬಂದಿಗೆ ಮಾರಿಯ ಮುಂಡೆಯ |
ನಡುಘಂಟೆಯ ಮೃತ್ಯುವಿನೊಳಸರವುರಿದೊಂಗ |
ಲ್ಪಿಡಿಪೊಣಗಲ್ಗರಕುಕ್ಕ ಬಿಣಿಲಚರ್ಮದ ಹಲಿಗೆಯು
ಕಡುಗಲಿ ಕಣ್ಗೊಪ್ಪಿದನು ॥ ೮ ॥

ಬಳವತ್ಸ್ವಲನ ಕೋಪದ ಬಂಟಂ ಪ್ರಳಯಾ |
ನಳನಿಂ ಕಾಯಿಸಿ ರಾಹುವ ಕೇತುವ ಬಲಿದು |
ಕ್ಕಳಿಸಿಂ ತೆಗೆದಂಥಾಸುರ ನಿರ್ದಗಲ್ಲೊಳ್
ವಜ್ರದ ಸಮ್ಮಟಿಗೆಯ ನಿಗುಚಿ ||
ಕುಳಿಕನ ವಿಷದಿಂ ನೀರೂಡಿಸಿ ನೇಸರ ಮಂ |
ಡಳದಿಂ ಮಸೆದೆಳೆಯಂಚಂದಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ |
ಟ್ಟಳವಡೆ ರುದ್ರಂ ಮಾಡಿದ ಖಂಡೆಯದಂಥವನ
ಖಚಿತದ ನೇಂವಣ್ಣಿಪೆನು || ೯ ||

ಘಲಘಲಘಲ ಛಟಛಟಛಟ ಘಂಘಂ ಘಲ |
ಘಲಘಲವೆಂಬುಲುಹಿನ ಭುಜಕಾರ್ದಿಗುಛತ್ರಿಯ |
ಹೊಲಿಗೆಯ ಹುರಿಹುರಿಯುಲಿ ಕ್ರೌಯುತ್ತಿರ್ದಾಪಾಗನ
ಮೊದ್ದೊಪದಜ ಸರಮಸೆಯ ||
ತೊಲೆಮುರಿಯುಲಿ ನೆಲನಂ ಷಟ್ಟಿಸೆ ಕಮಠನ ಬೆಂ |
ನೆಲು ನೆಗ್ಗಲ್ತಿರುಪಿನ ಗಾಳಿಗೆ ದಿಟ್ಟುಘರ್ನೆ |
ಲೆವಟ್ಟಲು ತಕ್ಕಿಸಿ ಭಾಷೆಯ ನವಧರಿಸವಧಂ
ನೆಂದಂ ಪಟುಭಟನು || ೧೦ ||

ಘುರಮೊಳು ಹೊಡೆಮೊದೆ ದುಟುದು ದೆಸಪಾಟಿಸಿ ಯಾ |
ಸುರಪತಿ ಶಿಖಿ ಯಮ ಖರ ವರುಣಾನಿಲ ಪಿತ್ರೇ |
ಶರ ತಲೆಗೊಂಡಿಭ ಕುರಿ ಕೋಣಂ ನರ ನೆಗಳಿರಳೆ
ತುರಂಗಂ ವಜ್ರವನು ||
ವರಶಕ್ತಿಯ ದಂಡದ ಕತ್ತಿಯ ಪಾಶಾಂಕುಶ |
ತರವಾರಿಯ ನೀಗಳೆ ತಪ್ಪಿಸಂ ನುಡಿನುಡಿ ದೇ |
ವರ ಬಲ್ಲಹ ಬೆಸನೇನೆಂದಿತ್ತನು ಭಾಷೆಯ
ನರಿಗಜ ಕಂಠೀರವನು || ೧೧ ||

ಪೊಡವಿಯ ಬಗಿವೆನೊ ಫಣಿಪನ ನುಂಗುವೆನೊ ಜಲಧಿಯ |
ಕುಡಿವೆನೊ ವಡವನ ಒಡೆವೆನೊ ಹರಿಕಮಲಜರನು |
ಜಡಿವೆನೊ ಕುಲಗಿರಿಗಳ ಹುಡಿಗಯ್ವೆನೊ ನಾನಾಭುವನ
ವ್ರಜ ದಡಿಕೇಲ್ಲಕನು ||
ಕೆಡಹುವೆನೋ ಸುರಪುರವನು ಸುಡುವೆನೊ ಗಗನವ |
ನೊಡೆವೆನೊ ಹುಡಿವೆನೊ ರವಿಶಶಿಗಳ ತಾರಗೆಗಳ |
ಮುಡುಗುವೆನೋ ಹೇಳೆನ್ನಾಣೆ ಬೆಸಸೆಂದು
ನಮಿಸಿದನು ಪಟುಭಟನು || ೧೨ ||

ಬಿಡುಬಿಡು ಸೊರಂಗಿಸಿಡು ಬೇಡೊಪ್ಪಿ ಡಿತ್ತಣವಂ |
ಸುಡುವಡೆ ತಳಿಯಂ ಪೊತ್ತಿಸುವರೆ ಜಸ್ಸದ ಜನ |
ವಿಡೆಗಟ್ಟುವೆನೆನೆ ಬೆಸಸದ ಮುನ್ನೇಪರಿ ಸೀಂ
ಮರೆವರಿಯುವೆ ಬೆಸಸಿಪಡೆ ||
ಗಡಣದ ದೇವರ ಹಣೆಯುಕ್ಕಾರಮಂ ತೊಡೆವಾ |
ಬಿಡುವಾ ಸೃಂಗಸುವಡೆ ಕಣ್ಣುಮಿ ಸೀನೊಂದ |
ಕ್ಕೆಡೆಯುಳ್ಳನೆ ದೇವರ್ಜಿಸಬಿಟ್ಟೇ ಬೆಸಸೆಂದನು
ಪ್ರಿಂಭಯಂಕರನು || ೧೩ ||

ಇಲ್ಲದ ಕೆಲಸವ ನೆನಗಿತ್ತಂ ಶಿವನೆಂದೆನ |
ಲಿಲ್ಲಂ ಸಿನಗರುಹುವೆಲ್ಲದೆ ಜಲನಿಧಿಗಳ |
ನೆಲ್ಲವ ಸಾಪ್ರೋಷನವೆತ್ತುವ ಸತ್ವದ ವಿಷ್ಣು
ಪ್ರಮುಖ ಸುರಾಧಿಪರು ||
ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಹಿಂ ಗೈಸರೆ ಸೀಸಂತಪರಂ |
ಕೊಲ್ಲದೆ ಕೊಂಡಿಂದೇ ತಂದೊಪ್ಪಿಸು ವೀರರ |
ಬಲ್ಲಹ ಹೋಗೆಂದಂ ಪಿತೃಪತಿ, ಹೃದ್ಭ್ರಮರನು ?
ರತಿವಲ್ಲಭ ದಲ್ಲಣನು || ೧೪ ||

ಒಡೆಯರು ಬೆಸಸಿದ ಕರುಣಕ್ಕೆ ಹಸಾದಂ ನಿ ।
ಮ್ಮಡಿಗಳ್ಬೇಡೆನೆ ಕೊಲಬಹುದೇ ಆಜನ್ಮವ । ೧.
ಸುಡುವತಿ ವಂಟರು ಹೋಮದ ಹುಗ್ಗಿಯ ತಿಂಪಾ
ದೇವರ್ಕಳ್ ನೆರೆಹೊಡೆದು ॥
ಕಡುಪಿಂ ಚಾಮುಂಡಿಯು ಮಧ್ಯದಿಲಳಿಯೆದ್ದತಿ ।
ಸಿಡುಕುಗುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿನ್ನವ ದುರವಣಿಸದೆ ।
ಬಿಡರಿವಕೆಂತಂಗಜ ಮದಮರ್ದನ ಹೇಳೆಂದನು
ವೀರಾಧೀಶ್ವರನು ॥ ೧೫ ॥

ಮಲಿತೊಡೆ ಕೊಲು ಶರಣೆನೆ ಕಾಯಲ್ಲಿಗೆ ತಕ್ಕುದ ।
ನಲಸದೆಮಾಡದ ನಲ್ಲಿಂದೆನೆ? ಎಲೆವೀರಾ! ಯೆ ।
ನಲಿವ ನತಿಹರುಷದೊಳಿನ್ನಯ ಮಾಟವ ನಳುಕದೆ
ಮಾಳ್ಪಂ ನೋಡಲುತಕ್ಕ ॥
ಬಲವಂತರ ಬೆಸಸನೆ ಬೆಸಸುವ ಭರದಿಂಕೆಲ ।
ಬಲನಂ ಬಾಧಿಸಿ ಪ್ರೋಪವರಂ ಬಗೆವನಿತ ।
ಕ್ಕೆಲೆಲೆ ಬೊಬ್ಬಿಡುತಬ್ಬರಿಸುತ್ತೊಬ್ಬಾಕಸ್ಮಿಕ
ಸತಿ ತಲೆದೋರಿದಳು ॥೧೬॥

ಗಗನವನೆತ್ತುವ ಮೌಳಿಯ ವಹ್ನಿತ್ರಯಮಂ ।
ನಗುವುರಿಗಂಗಳ ನಂಜಿನ ಮಿಸುಪಂ ಮೀರುವ ।
ಮೊಗವಗರಿನ ಕಾಲನ ಬೊಂಮಾಂಸದ ಮುರಿಗಳ್
ಮುರಿಯಿಪ ಕಿರುದಾಡೆಗಳ ॥
ಮಿಗೆ ನೀಲಾದ್ರಿಯ ಸ್ಪೈಪಡಿವಡೆದುದಯದ ಪ ।
ರ್ಬುಗೆ ಯೊಡಲಿನ ಕಾರ್ಮೇಘದೊಳಾಡುವ ಮಿಂಚಂ ।
ತೆಗಳುವಲಂಕಾರ ದಶಾಯುಧ ಸಂಯುತೆ
ಭದ್ರಾಣಿಯು ಕಣ್ಗೊಪ್ಪಿದಳು ॥ ೧೭ ॥

ಸದಮುದದಿಂ ತನ್ನಯ ನಡುಗಣ್ಣಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ।
ಚದುರಂ ಗುಮೆಯುಂದದಿ ನುಡಿಸಿದ ಸುದತಿಗೆ ಸನ್ಮುದ ।
ದಿಂದಂ ಮದುವೆಯ ನೊದವಿಸಿದಂತಾ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ
ಗಣಂಗಳ್ವೆರಸಿ ॥
ಸದಮಳ ಸೇನೆಯ ಸುದಿತೋದಿತ ವರಕೆಯೊಳ್ ।
ಕ್ಕಿದ ಮದನಾರಿಯ ಪದಪದ್ಮಕ್ಕೆರಗುತ್ತಿ ।
ರದೆ ಬಲಗೊಂಡಂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಂ ನಡೆಗೊಂಡಂ
ಚಂಡಾಂಶು ಶತಪ್ರಭನು ॥ ೧೮ ॥

ನಾರದ ರಿಂಗಣಗುಣಿದನು ನಲಿಯು ಮರುಳ್ಗ ।
ಳ್ಮಾರಿ ಕರಂ ಬಸುರರಕೆಗೆ ಕಳಿಯಾಯ್ತೆಂದುಲಿ ।
ದಾರಿದರೆಲ್ಲಾ ಶಾಕಿನಿ ಡಾಕಿನಿಯರು ಚೌಕವ
ಸಿರ್ದಳು ನೃತ್ಯಸತಿ ॥
ದಾರಿಯ ಸದಂದ ನಂತಕ ಸಿತ್ತಲು ಯಾಗಾ ।
ಗಾರದೊಳು ಕುಷಾತರತಂ ನೆಗೆದುವು ಶಿವಶಿವ ।
ವೀರಶಿಖಾಮಣಿ ದೇವಶಿಖಾಮಣಿಯುಂ ಬೀಳ್ಕೊಂ
ಡಡಿಗೆರಗಿದ ನೆನಲು ॥ ೧೯ ॥

ಹರುಷದೆ ಹರಸಿ ಕರಂ ಪೋಗೆನ್ನದ ಮುನ್ನಂ ।
ತಿರುಗಿ ಕರಂ ಕೈವೀಸಿ ಭುಜಂಬೊಯ್ದೊಡೆ ಸಾ ।
ಗರವುಕ್ಕಿದ ವಾರಿದೊಡಂಬರ ಜರಿಯುತ್ತಿಳ್ಕೇರಿದೊಡೆ
ರಸ್ಮೆ ಬಸವಳಿದು ॥
ಉರಗನ ಹೆಡೆ ಮಣಿಯಿತ್ತುರವಣಿಸಿದೊಡೆ ದಿಶಾ ।
ಕರಿ ತೆರಳಿದು ವಡಿಯಿಟ್ಟೆಡೆ ಬೆಟ್ಟಂ ಪಿಟ್ಟಾದುವು ।
ಚರಿತದೊಳತುಳಬಳ ಪರಾಕ್ರಮದಾ ವೀರನ
ಸೇನೆಯನೇಂ ವರ್ಣಿಪೆನು ॥ ೨೦ ॥

ಕುಲಗಿರಿಗಳ್ ಕೈಗುಂಡುಗಳ್ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ |
ಗಳ್ ಹೊಡೆಸೆಂಡುಗಳ್ ದಿಶಾಕರಿಗಳ್ ವಂತಂ |
ಗಳ್ ಪಿಲ್ಲಣಿಗೆಗಳ್ ಮಹಾಕಾಲನ ಕೋಣನ ಕೋಡಿನ
ಹೊಸಬಡಿಗೆಗಳ್ ||
ಕುಳಿಕನ ಕಡ್ಡಣಿಗೆಯು ಶಶಿರವಿಗಳ್ ತಾಳಂ |
ಗಳ್ ಧರೆಗಗನಂಗಳ್ ಪಲ್ಲಟಿಸುವ ಬಲಯುತ |
ಬಲದಿಂ ಗಣಕುಲ ನಡೆದುದು ವೀರೇಶನ ಕೆಲಬಲದಲಿ
ಜಗದಗಲದೊಳು || ೨೦ ||

ಜಗದಗಲದೊಳ್ಳೈದುವ ವೀರರ ಪದಹತಿಯಿಂ |
ನೆಗೆದರಜ ರಜಯಿಸಿಸುತಂ ಗಗನದ ಮೊಗೆಯುಲ್ |
ಹಗಲಿನ ಹಣೆ ಯಕ್ಕರಮಂ ತೊಡೆದುದು ವೀರನ
ನವಕೋಪಾನಳರಾಹು ||
ಗಗನಂ ಸರ್ಪಗ್ರಾಸಂ ಗೊಂಡುದು ಎನಿಸುವ |
ಬಿಗಿಗತ್ತಲೆಯನು ಸಬಳಂಗಳು ಪಾರಲು ಸ |
ತ್ತಿಗೆಗಳು ಕತ್ತಲಿಸಲ್ಕತ್ತಸಿಲತೆಗಳು ಬೆಳಗಲು
ಪಡೆಕಣ್ಗೊಪ್ಪಿದುದು || ೨೧ ||

ತೊಲತೊಲಗೀಬಂದಪನೆ ಪರಸುರಿಗ್ಗಾಮಗಂ |
ತೊಲತೊಲಗೀಬಂದಪನೆ ದೂಷಕಗಜಸಿಂಹಂ !
ತೊಲತೊಲಗೆಂದುಲಿಯುತ್ತಿಹ ಕಹಳಾನಾದಂ
ದೆಸೆದೆಸೆಗೆಯ್ದಲು ಮುಂದೆ ||
ನಲಿವನಲಧ್ವಜಕೋಟಿಗಳಿಂ ಹಾಳಿಕ್ಕುವ |
ಬಲವಂತರ ಸೇನಾಸಂಭ್ರಮಮಂ ಕಂಡ |
ಗ್ಗಲಿಸುತ್ತಾರುತ್ತನುಮಾನಿಸಿದನು ಮನದೊಳು
ಮತ್ತೊಂದಂ ನಾರದನು || ೨೩ ||

ಮುಸಿದೀ ಸೇನಾಸುಭಟರು ದಾಳಿಟ್ಟತ್ತಿ ಮರ |
ಹಿಸೊಕ್ಕಾಯಾಗದ ಕಾಹಿನ ಸುರರೆಲ್ಲರ ಕೊಂ |
ದಸಿತರೊಳಿನ್ನಯ ಕಣ್ಣಾಬರಂ ತೀರುವುದಲ್ಲು ಭಯಬಲಂ
ಮುಂದಲೆ ವಿಡಿದು ||
ತನತನ ಗಿರಿದಾಡಿ ದಡದುದಂತಾಗಿಪೆ ನೆಂ |
ದನುಮಾನಿಸಿ ಪರಿತಂದೆಲಿ ಪಾತಕ ಬಿಡು ಮು |
ಣ್ಣಿನಹೋಮದ ಕಾಲಗಕೇಳೇಳಿನ ಲಿಲ್ಲಿಯ ಕಾಳಗ
ವೆಂದಂ ಖಳನು || ೨೪ ||

ವಸುಧಾತಳ ವೈದದು ಸೇನಾ ಬಹಳತೆಗೆ |
ಣ್ಣೆಸೆವೆಯ್ದುದು ವೀರರ ಮಾರಿಯ ಭಾರಕ್ಕಾ |
ಗಸವೆಯ್ದುದು ತಳಿಗಳ ಬಳಗಕ್ಕಂಬುಧಿ ಜಳ
ವೈದದು ಪಡೆಗದ್ದಿಸಲು ||
ಬಿಸಗೊರಲನ ಬಿಸುಗಣ್ಣ ಸುತಂ ಬರುತ್ತೈದನೆ |
ಹುಸಿದಡೆ ನಿನ್ನಯಪ್ರಾಣಕೆ ತಪ್ಪಿದೆನೆನೆ ಕೋ |
ಪಿಸಿ ನಿಶಿಮುಸಿದೇಗುಗು ನೇಸರನೆಂದಾಸ್ಫಾಟಿಸಿ
ನೋಡಿದ ನಮರರನು || ೨೫ ||

ನಡೆನಡೆ ಸುರಪತಿ ನಡೆನೆಡೆ ಶಿಖಿ ನಡೆನಡೆ ಯಮ |
ನಡೆನಡೆ ಖಳ ನಡೆನಡೆ ಜಲಧಿಪ ನಡೆನಡೆ ಹರಿ |
ನಡೆನಡೆ ಧನಿ ನಡೆನಡೆ ದಿನಮಣಿ ನಡೆನಡೆ ಮಾಧವ
ನಡೆನಡೆ ಈ ಸಕಲಾಮರರು ||
ಪಡಿ ಫಡಫಡ ನಾನರಿಯದ ಮೃಡನೇ! ಆತನ |
ಪಡೆಬರಬಹುದೇ!! ಬಂದೊಡೆ ಹಣೆಯಕ್ಕರವಂ |
ತೊಡೆವೆನೆನುತ್ತಂ ತೊಡೆಯಂ ಹೊಡೆಪೆಡೆ ಯುಡುಗದೆ
ಧಡ ಹೊಡೆಯೆಂದನು ಪಾತಕನು ||೨೬||

ಅಗ್ಗಿಸಿದೊಡೆ ದಿಟವೆಂದೆಗ್ಗರಿಯದ ನಗ್ಗದ ।
ಹೆಗ್ಗರು ಸುಗ್ಗುಗಳಂ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಕರೆದೊಗ್ಗಿಂ ।
ಮೊಗ್ಗರವಾಯಿತುದಿನ ಹಗ್ಗಿಯ ಹುಗ್ಗಿಯ ಸುಗ್ಗಿಯ
ಹಗ್ಗಂ ಹದುಳಿರುಲು ॥
ಮುಗ್ಗುರು ವೆಂದಗ್ಗದ ಲಗ್ಗೆಯ ಬಗ್ಗಿನ ಭರ ।
ಮುಗ್ಗದೆ ಮುಗ್ಗುಡಿ ವರಿದುರವಣಿಸುತ ತನತನ ।
ಗುಗ್ಗೊಡದೊಯ್ಯಾರದ ಮೋಹರಿಸುವ ಭರದಿಂ
ನೆರೆದುದು ಧರೆಯಗಲದಲಿ ॥ ೨೭ ॥

ಕಾಲನ ಕೈಚಕ್ರವ ನೇಮಿಸಿ ತಿರುಗುವ ಮನ ।
ದಾಳಾಪಂ ಪಿಂತಿರೆ ಮುಂತೈದುವ ಲುಳಿಯಿಂ ।
ಘೀಳಿರಿ ನಲುಗುವ ಡಮರುವ ನಗ್ಗಿಸಿ ಕೊಡಹುವ
...............ಸಾಹಸದ ॥
ಮೇಲೇರುವ ಬಗೆಮಿಗೆ ತ್ರಿಪುರಿನ ಹೊಂಬಳೆಗಳ ।
ಭಾಳದ ಚಂದ್ರದ ಚಿತ್ರದ ಮೊಗರಂಬದ ಕೈ ।
ದಾಳಿನ ಕಾಲ್ಗಾಪಿಂ ಹಡೆಯಂ ಹಣ್ಣಿದ ಕರಿಘಟಿ
ನೆರೆದುವು ಬಲದೊಳಗೆ ॥ ೨೮ ॥

ಕಡುಗಾಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಂಬಿಂಗೈದುವ ದಿಟ್ಟಗೆ ।
ನಡೆವ ಮನಕ್ಕಿಮ್ಮಡಿ ಮೂವಡಿ ನಾಲ್ವಡಿ ಯೈ ।
ವಡಿ ಜವದೊಳು ಬಲದೊಳು ಬೀದಿಯ ಸರಿಸದೊಳನುಪಮ
ನಚಳಂ ಬಳಿಕೆಯೊಳು ॥
ತೊಡೆಮುಡಕಿಸಿ ಕಂಬಿಯ ಸರಸನ್ನೆಗಳಾಟದ ।
ತೊಡಕಂ ಹೊದ್ದದೆ ಯೈದೇರಿದ ರನುವಾಯ್ತೆನೆ ।
ಪಡಕಿಸ ತುರಗಂಗಳು ನೆರೆದುವು ನಿಂದವು ಧರೆ
ಬೆಸಲಾಯಿತೆನೆ ಬಲದೊಳು ॥ ೨೯ ॥

ತೀವಿದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರದ ದೊಣೆಗಳ ಹಳವಿಗೆಗಳ |
ದೂವಾಳಿಪ ತುರಗದ ಪಕ್ಕರಿಕೆಯ ಸೂತರ |
ಜೀವದ ಜತನದ ವಜ್ರಾಂಗಿಯ ಜೀತ್ಕೃತಿ
ಯೆಣ್ದೆಸೆ ಬಸವಳಿಯೆ ||
ಭಾವಜಹರ ಸಮರದೊಳಿದಿರಾದೊಡೆ ಜಯಿಸುವ |
ದೇವ ಬಲಕೆ ತವೆನಾಯಕರೆನಿಸಿ ಧನುರ್ವಿ |
ದ್ಯಾವಾರಿಧಿಗಳೆನಿಪತಿರಥ ಮಹಾರಥರೇರಿದ
ರಥತತಿ ಯೈತಂದವಲ್ಲೈ || ೩೦ ||

ಕಡಿತಲೆ ಕರಗಸ ಕತ್ತಿಗೆ ಕೊಂತಂ ಕಕ್ಕಣೆ |
ಕಡುಶೆಲ್ಲೆಹ ಬಲ್ಲೆಹ ಬಿಲ್ಲಲಗು ವಿಗಂಡಸಿ |
ದಡಿಬಡಿ ಬಿಟ್ಟೇಱುಟ್ಟಿನಖಂ ಚಕ್ರಪರಶು
ಪಿಂಡಿವಳಂ ಪೇಬಾರ್ಗಳು ||
ಖಡುಗಂ ಸೂಡಿಗೆ ವಜ್ರಾಸನ ಹೊತ್ತೆಳಿ ಬಿರಿ |
ಬಡಿಗೆ ಕುಠಾರಂ ಕೈಗಲ್ ಖೇಟಗ ಫಳಕಂ |
ಬಿಡಿದಮರರ್ ನೆರೆದುದು ತಮತಮಗೇಂ ಹೊಗಳ್ವೆಂ
ಭೂಮಿಯೆ ಕಡೆಗಡಿ ಯೆನಲು || ೩೧ ||

ಕಡಗುವ ಜವಚೂಣಿಯ ಮಸೆಯೊಳು ಭಗಪೂಷರು |
ನಡೆದಿದ್ದೆಸಗಳ ಬಾಹೆಯೊಳಾದಕ್ಷನ ಬಲದೊಡೆಯನು ತ |
ನ್ನ ಸನಿಹದೊಳು ಸುರಪತಿ ಮುಖ್ಯಾಮರರು
ನೆಲಪೊಳು ಬಳಿಕುಳಿವ ||
ಪಡೆಸಹಿತ ಬುಜೋದರ ಹೊಂತಲೆಯೊಳು ಮುಂತೊ |
ಗ್ಗೊಡೆಯದೆ ನೆರೆದಿದ ಗೆಲವೇಕೆಂಬತಿ ಛಲಮುಂ |
ಒಡಿದು ಕರಂ ತಂತಮ್ಮಾಳಂ ಬಲುಹಿಂ ಜೋಡಿಸಿ
ದರದೇಂ ವರ್ಣಿಪೆನು || ೩೨ ||

ಮುಂದೊಡ್ಡಿದ ಹಲಗೆಯ ನೊತ್ತುವಿಡಿದ ಸಬಳದ ।
ದೊಂದಣಿಯೊತ್ತಿ ನೊಳೊತ್ತರಿಸಿದ ಬಿಲ್ಗಾರರ ।
ಹಿಂದಣ ಸರ್ವಪದಾತಿಯ ಬಳಸಿದ ತುರಗದ
ಹಡೆಮೆಟ್ಟಿಸ ಗಜಘಟೆಯ ॥
ಸಂದಣಿಸಿದ ರಥತತಿ ಮೆರೆಯಲ್ ಮೇಳೈಸಿದ ।
ಮಂದಿಯ ಮುಂದೊಲಿದಾಡುವ ಗೋವಳಗಟ್ಟೆಗೆ ।
ಯಿಂದೊಪ್ಪುತ್ತಮರರ ಪಡೆ ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಮುಂದಣ
ಮೇಘಾವಳಿಯಂತೆ ॥ ೩೭ ॥

ಇಳೆಯೊಳಗೆಳನೇಸರು ಮೂಡುವ ತೊಡಕೊಂದೇ ।
ಕಳೆಯನು ತೊಡವಿದ ಕತ್ತಲೆ ಯೊತ್ತಿಯ ತತ್ತಿಯ ।
ಬಲದಂತಾ ದಕ್ಷನ ಬಲದೊಡೆಯರ್ಕಂಡು
ಬುಬುಬುಬೆನುತ ಮಹಾದಳವ ॥
ಇಳೆಹಿಳಿಯಲು ಜವಜರಿಯಲು ಸುರಪತಿಯೆರ್ದೆ ಬಿರಿ ।
ಯಲುಸುರು ಸಿಕ್ಕಲು ಫಣಿಕನುಠರು ಗಳಗಂದು ।
ಮ್ಮಳವಾದುದು ಹರಿಬೊಮ್ಮರು ಕಂಬಸಿ ದುಂಬಿದರೆನೆ ।
ಯುಪಜಯ ಗಜಬಜವು ॥೩೮॥

ಹರಿಬಲವಂ ಕಂಡಳುಕುವ ಮದಕರಿವೊಲ್ ಪಿಂ ।
ತುರವಣಿಸುವ ಹರಿಯಂ ಘರವಟೆ ಕಂಡಾಲಲು ।
ಹರಿಚಕ್ರವ ತಿರುಹಿಸಿ ತಿರುಹುವ ಮದದಿಂ ಕಾಣದೆ
ಬೊಮ್ಮನ ತಲೆಗಿಟ್ಟು ॥
ಶಿರವಿಲ್ಲೆನುತಲು ಸುರಪತಿ ಮೊದಲಾದಮರರು ।
ಗರಳದಭಯ ಸುರ ರಸುರರ ಸುಡುವಂದಿಲ್ಲೀ ।
ವುರಿ ಹರಹರಹರ ಯೆಂದೆನುತಂ ಪಡೆ ಬೆದರೋಡಲು
ಹರಿ ಯುರವಣಿಸಿದನು ॥ ೩೯ ॥

ಕುಡಿವೆರಲಿಂ ತಿರ್ರನೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಕುಬುಜೆನುತಿಡೆ ।
ಕಿಡಿಗೆದರುತೆ ಬರುತಿಹ ಚಕ್ರವ ಕಡೆಗೆಸೆಯಲು ।
ಕಡಿವೆಡೆದಾಕಾಶಕ್ಕೆ ನೆಗಳ್ದು ಮುಗುಳ್ದೋವದೆ
ಬಿಳ್ದುದು ಬೀಳ್ದಾಗ ॥
ಪಡೆಸಹಿತಬುಜೋದರ ನಿಸಿಂಗಾಕಾರದೊ ।
ಳಿಡಿದ ಮಹೋತ್ಪಾತಕ್ಕರ್ಘೆಂದು ನೆಲಕ್ಸುರಿ ।
ಕೆಡಹಿತ್ತೆಂಬಂತೆ ಪ್ರೊಲಿರೆ ಕೆಡೆಯಲು
ದೇವರಿಸು ತ್ತಿಂತೆಂದಾಡಿದನು ॥ ೩೭ ॥

ಕಡಿದೆನು ನುಡಿದೆನು ಯುಳಿದೆನು ಯಿರಾಸರೊಳಿನ್ನಂ ।
ಬಿಡುವುದೊ ತಾಂಕಿಡುವುದೊ ಪರಚಕ್ರಂ ತೆಗೆತೆಗೆ ।
ಸಡಿಘಡನೋಡಾದೊಡೆ ನೋಡೆಂದತಿ ಭರದಿಂ ತಿರುಪಿ
ಕರಂ ಕುಕಿಲಿರಿದು ॥
ಇಡೆಲೆಂದೆತ್ತಿದ ಕೆಯ್ಯಂ ಪಾರಾಸ್ತ್ರದೆ ಜಗ ।
ದೊಡೆಯಂ ಬಂಧಿಸೆ ಭೂತಳವೆಲ್ಲಂ ನೆರೆ ಪೊರೆ ।
ಯಿಡುವಂತಿರೆ ಭೂತಗಣಂಗಳ್ ಕಂಡುರಿ
ಹುರಿಗುಟ್ಟಲ್ ದೇವರಿಸಿದನು ॥ ೩೮ ॥

ಕಡುಭಾಷೆಯುಸಿತ್ತ್ರದ ನಾಪಡೆ ನೆರೆಕಾಣು ।
ತ್ತಿಡೆಗೆಟ್ಟೋಡಿತ್ತಾ ಘಟ್ಟಿಸಿತಾಗಿದ ಬಲ ।
ಹುಡಿಹುಡಿಯಾಯಿತ್ತಿಟ್ಟೊಡೆ ಚಕ್ರಂ ಮುರಿದುದು
ಮತ್ತಿಡಲಸುಮಾಡಿದೊಡೆ ॥
ಮಿಡುಕಾಡದೆ ನಿಂದುದು ತೋಳೆನಗಿನ್ನೇನೇ ।
ನಡಸುವುದೋ ತರಹರಿಸುವು ದರಿದರಿದೆನು ತಿಳಿ ।
ದಡಗಿದ ನೆರಳೆಯ ರೂಪಂ ಧರಿಸುತ್ತಾಡುತ್ತೋಡಿದ
ನೊಯ್ಯನೆ ಹೊಳೆಹೊಳೆದು ॥ ೩೯ ॥

ಹದ್ದುದ್ದಕ್ಕೆದ್ದೊಡೆ ಕಂಡಂ ನೆಗಪಿದವನೇ ।
ರಿದ್ದವನೇಂ ಬಿದ್ದನೊ ಜನ್ನದೊಳದ್ದನೊ ನರೆ ।
ಕದ್ದೋಡಿದನೋ ನೋಡೆಂದಪ್ರತಿಮಂ ಕೆಲಬಲ
ದವರಂ ಬೆಸಗೊಳಲು ॥
ಗೆದ್ದನೆ ನೋಡೇಣಾಕೃತಿಯಿಂದಂ ಮರೆಗಾ ।
ಹೊದ್ದಿದನಾಹೊದ್ದಿದನದೆ ಹೋದನು ನೋಡೆನೆ ।
ಬಿದ್ದಿಕ್ಕುವೆ ನೆಂದಲಗಂಬಂ ತೊಟ್ಟೆಚ್ಚನು
ಹರಕೋಪ ಸಮುದ್ಭವನು ॥ ೩೯ ॥

ಕೆಡೆಯೆಚ್ಚೊಡೆ ಕೊರಳಂ ಕಡೆಗಳೆಯುತ ದರ್ಪಂ ।
ಗೆಡೆದೋಡುವ ಕೃಷ್ಣಮೃಗಕೆ ಪುತ್ತ್ರಂ ಕಣೆಯಂ ।
ತೊಡೆಲ್ಕೆಸಕ್ಕೇಲಿಸಿ ಬಿಡದೆಸೆವ ಚೌಭುಜ
ಶಂಖದ ಚಕ್ರದ ಗದೆಯು ॥
ಕಡುಗಲಿ ಕೈವಾರಿಸುತ್ತೈತರೆ ಕಂಡುಗ್ರನ ।
ನುಡುಗಿ ನೆಲಕ್ಕೊಲಮೂರಿದ ಧನುವಿನಕೊಪ್ಪಂ ।
ಒಡಿದಂಬಂ ತಿರುಪುತ್ತ್ರಂ ನಗುನಗು ತಾರೈದನು
ವೈರಿಭಯಂಕರನು ॥ ೪೦ ॥

ಜಯರಿಪು ಕೋಲಾಹಲ ಜಯರಿಪು ಕುಲಭೀಷಣ ।
ಜಯರಿಪು ಶೋಷಣ ಜಯರಿಪುಫಣಿ ಖಗಪತಿಜಯ ।
ಜಯರಿಪುಕರಿ ಮೃಗಪತಿ ಜಯರಿಪುಗಿರಿ ನಾಕಪತಿ
.... ॥
ಜಯಭವ ಭಾಳಾಂಬಕ ಶಿವಸಂಭವ ಜಯಜಯ ।
ಜಯಜಯ ಶರಣಾಗತಜನ ರಕ್ಷಾಮಣಿ ಜಯ ।
ಜಯಯೆಂದಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮದಿ ಕೈವಾರಿಸಿದನು
ರಿಪುಮರ್ದನನು ॥ ೪೧ ॥

ಎಸೆಕಂಜದಿರಸು ಸರಿಸದೆ ಯುಸುರುಸುರಿಲಿ ರ |
ಕ್ಷಸದಲ್ಲಣಂಪಿಸೆ ದೇವರ ಶರಹತಿಗಾರದೆ |
ಹಸಗೆಟ್ಟೇಹಂದೆ ಮೃಗಾಕಾರವ ಧರಿಸಿದೆಸಿಂತೀ
ಕೃಷ್ಣಾಜಿನವ ||
ಶಶಿವಕೌಳಿಗೆ ಕೊಡುವ್ವೈ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯೆಡೆಗಾ |
ಗಿಸುವ್ವೈ ಹೈಯಜ್ಞದ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿಪೆ |
ನಿಸುವ್ವೈ ತಾಯೆಂದಾ ಚರ್ಮವ ನಾಯುಧಮಂ
ಕೊಂಡುಳಿದರ ನೆರಪಿದನು || ೪೨ ||

ಚೂಣೆಯ ಹೂಣಿಗರಂ ಮಾನವೆಕಾಣಿಸೆ ಹುಲಿ |
ಗೋಣನ ತೂಣನ ತೋಳಂ ತುಂಡಿಸಿ ಪೂಷನ |
ಕೋಣೆಯ ಹಲ್ಲೆಲ್ಲ ಘಲ್ಲಿಸಿ ಭಗದಿನಪನ ಕಣ್ಣಂ
ಮಣ್ಣೊಳು ನೆರಪಿ ||
ಪ್ರಾಣದ ಭಯದಿಂದಂ ರಣಗತ್ತಲೆಯೊಳ್ಕ |
ಣ್ಣಾಣವೆ ರೂಹಡಗಿಸಿ ಕಪ್ಪೋಡುವ ನಾಕದ |
ನಾಣೆಲಿ ಶಕ್ರಾದಿಗಳಭಿಮಾನವ ಕೊಂಡುಂ
ತಿರುಗಿದ ನಧ್ವರದೆಡೆಗೆ || ೪೩ ||

ಕಡುಸಿಂಪೊಬ್ಬಂ ಹರಿತಂದೆಲಿ ಪಾತಕ ಸುಡು |
ಸುಡುಯಾಗಂ ಬೆಂದತ್ತಗ್ರದ ಯಜ್ಞಶಿರಂ |
ಕೆಡಹಿತು ಕಾಲನ ಕೋಳ್ಕಡಿಪೂಡೆಯಿತು ಪೂಷನ
ಹಲ್ಲುಡಿಯಿತು ಭಗಲೋಚನವು ||
ಒಡೆಯಿತು ಸುರರೆಲ್ಲರ್ ಮಡಿದರು ಮಿಕ್ಕರು ಹುಲು |
ವಿಡಿಯಿತ್ತಿನ್ನೇಂ ಬಂಪನೆ ಯನುವಾಗೆಂ |
ಪೊಡೆ ಝುಂಕಿಸಿಹೋಮಂ ನಡೆಯಲಿ ಬಂಪೊಡೆ
ಕೈದೋರುವೆನೆಂದಂ ಖಳನು || ೪೪ ||

ಹಿಡಿದಾಹುತಿಯಂ ತುಕ್ಕಿಡುವರು ಕೆಂಡಗಳಾ ।
ಮಡಕೆಯೊಳಗೆ ಬೇಕ್ಕರು ಸ್ರುಕ್ ಸ್ರುವೆಗಳ್ ಸಾಹುತಿ ।
ಗೊಡುವರು ಮುನ್ನೀವಜಪಶುವಂ ಮರೆವಲ್ಲಿಯು
ಗಡ್ಡದುಪಾಧ್ಯರ ಕೊರಳ ॥
ಮಡಿಮ ಕೆಡಹಿ ಗಂಟಲನೊಡೆ ಮುರಿಯುವ ರತಿಭಯ ।
ಹೊಡೆಹೊಂಪೊಂಪಂ ಮಾಡುತ್ತಿರೆಯಿರೆ ಪೂರಿಪ ।
ರಪಸಿದರಾಡಿದರುರೆ ಕಪಿದರು ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟರು
ಸುಟ್ಟರು ಮಃಖಶಾಲೆಯನು ॥ ೪೫ ॥

ಕಡುಗಲಿ ವೀರೇಶಂ ಘುಡುಘುಡಿಸು ತ್ತೊಳ್ಪೊಕ್ಕಾ ।
ವೆಡೆ ನಿಂದಕನೆನುತ್ತೈತರೆ ಕಂಡಿದಿರೇಳಂ ಕೆಡೆ ।
ಕೆಡೆ ಪಾಪಿ ಶಿವದ್ರೋಹಿ ಯೆನುತ್ತೈರಗಲ್ತಲೆ
ಪುಟುಪುಟುದುಟು ನುರುಳೆ ॥
ಮಡುಮನೆ ಬೀಳಲ್ಕಂಡಂ ಬಾಯ್ನವಿಗಾಪಿಸಿ ।
ನಡೆತಂದಾ ಹೋಮದ ಕುಂಡದ ಕೆಂಡದ ನಡು ।
ನಡುವಗ್ನಿಯ ಬಗೆದ ನಲಿನ ನಾಲಗೆಯೋಳಂ
ಕಿತ್ತಂ ರಿಪುದಲ್ಲಣನು ॥ ೪೬ ॥

ನಿಲ್ಲವೆ ವಾಣಿಯು ಪ್ರೀತಿಯು ತೊಂಗಲ ನಿಳುಹಿದ ।
ರಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಗಳ ಮೀಸೆಗೆ ಮಿಡುಗುರಿಸಿಟ್ಟರು ।
ಹುಲ್ಲಂ ಕಚ್ಚಿಸಿದರು ಹೋಮದ ಹಿರಿಯರ ನೊದೆದರು
ಕುಂಡದ ಕೆಂಡವನು ॥
ಚೆಲ್ಲಿದರೆದ್ದಾ ಸತಿಯರ ಸೆರೆವಿಡಿದರು ಬಳಿ ।
ಕಲ್ಲೆಂಬವರಾರುರಿವರಿವರು ಹರಿದೆರೆಯುನ !
ಸೊಲ್ಲಿಸಿ ದಕ್ಷನ ಮಂಡೆಯ ನೊದೆಸೆಂಡಾಡಿದ
ರಾವೀರನ ಕಿಂಕರರು ॥ ೪೭ ॥

ನೃಡನೋಲಗಕೀ ದಕ್ಷನನೊಯ್ಯಲೆ ಕೊಯಿ ।
ಪೊಡೆವೊಂದಿದ ಹೊಂದಿದನೆತ್ತುವೆ ನಿನ್ನೆಂದೆಂ ।
ಬೊಡೆ ತಲೆಯಂ ಬಲ್ಲಿವರೊವೆಸೆಂಡಾಡಿದರಿ
ನ್ನೆಂತೆಂದುರವಣಿಸಿ ।
ಕೆಡೆದಿರ್ದಜಪಶುವಿನ ತಲೆಯಂ ಮುಂಡದ ಮೇ ।
ಲಡಸಿದ ರುಂಡವ ಜೀವಂಗೊಟ್ಟಾಸಿಂದಕ ।
ನೊಡಲಸುರರು ಮನುಗಳು ಮುನಿಗಳು ಸಹಿತಂ
ಕೋಡಗಗಂಟೆಂ ಗಟ್ಟಿದನು ॥ ೪೮ ॥

ಖಳದಕ್ಷನ ಜಡಮುಡಿಯನು ದಿಗಧೀಶರ ಮುಂ ।
ಪಲೆಯನು ಮುನಿಗಳ ಗಡ್ಡಂಗಳ ನಮರರ ಹೆಡ ।
ತಲೆಯನು ಯಜ್ಞನ ಕುಡಿಗೆಯ್ಯನು ಸತಿಯರ ಸೆರೆಯನು
ಪಿಡಿದತಿ ನಡೆಸುತ್ತ ॥
ಕುಲಿಶಂ ಚಕ್ರಂ ಮೊದಲಾದಾಯುಧಮುಂ ।
ತಳೆದುಳಿದೈರಾವತ ಮೊದಲೆನಿಸಿದ ವಾಹನ ಸಂ ।
ಕುಲಮಂ ನಲಿದೇರಿ ಗಣಂಗಳು ನಡೆದರು
ಸಂಭ್ರಮವದ ನೇವಣ್ಣಿಪೆನು ॥ ೪೯ ॥

ಕಡುಗಲಿಗಳ ಬೊಬ್ಬೆಯ ಮೊಳಗುವ ಗೆಲ್ಲವರೆಯ ।
ಬಿಡದೊರಲುವ ಕಹಳೆಯ ಕುಂಬುವ ಕೊಂಬಿನ ಹೊ ।
ಯ್ಯುಡುಗದ ಭೇರಿಯ ನಡಸುವ ಗರ್ಜನೆಗಳ
ಪಡೆಯೊಳು ಪುಟ್ಟುವ ನಿಜದನಿಯ ॥
ಎಡಬಲದೊಳು ಹಾಡುವ ಹರಸುವ ಹೊಗಳುವ ।
ಹೊಡವಡು ವಾರತಿಯೆತ್ತುವ ನಾನಾ ನಾದಂಗಳ ।
ಸಡಗರ ದಿಡುಕುರ ನಡುವಡರ್ದಂ ಪೊಕ್ಕಂ
ಕೈಲಾಸವ ನಚಲಿತ ಬಳನು ॥ ೫೦ ॥

ಅರರೇ ! ಪುರ್ವುಭಾ ಸಪ್ರತಿಮ ಬಳಾಧಿಕನೇ ! ।
ಉರುಪಟುಭಟ !! ನಿಮ್ಮಿಂದೀ ಪೊಟ್ಟೆಯಹೊಲಿಗೆಯ ।
ಹುರಿ ಹರಿದುದು ಬಸುರಬರಂ ಹೋದುದು ಬಯಕೆಗೆ
ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾಯಿತ್ತೆಂದು ॥

ಹರಸುವ ಮಾರಿಯ ಹೊಗಳುವ ಮೃತ್ಯುವ ನಲಿವ ।
ಬ್ಬರಿಸುವ ಮರುಳ್ಗಳ ಪುಡುಕುವ ಶಾಕಿನಿ ಡಾಕಿನಿ ।
ಯರನಾಡುವ ಬೇತಾಳರ ನೀಕ್ಷಿಸಿ ನಗುತಂ
ನಡೆದಂ ವೀರೇಶ್ವರನು ॥ ೫೧ ॥

ಯುವತಿಯು ಬಾ ಹೇಳಿವರೊಳು ದಕ್ಷನೆನಿಪನಾ ತಾ ಹೋ ।
ಗುವಣಲ್ಲಿಗೆ ಕುರಿಮೊಗದವನಲ್ಲಾ ! ಅವುದವು ।
ದವುದಿನ್ನೀ ಹೊಲೆಮೋರೆಗೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕಹಿಭೂಷಣ
ನಿನ್ನಯ ಮಾತು ॥

ಇವನೇಕಿಂತಾದನೊ... ಓನ್ನರಿ ಕೇ ।
ಳುವುದಿಲ್ಲಂ ಹುಸಿಯಲ್ಲಿನ್ನಾಗೆ ಶಿರಸ್ಸಂ ಕಡಿ ।
ದವಿಮುಖನಿಟ್ಟಂ ವೀರೇಶನೆನಿಪ್ಪೀಸೂಳ್ನುಡಿ
ನೆರೆದುವು ಸತಿಯರೊಳು ॥ ೫೨ ॥

ಈ ಬಂದನೆ ಶಿವದೂಷಕ ಗಜಕಂಠೀರವ ।
ನೀ ಬಂದನೆ ಶಿವದೂಷಕಕುಲ ಮದಮರ್ದನ ।
ನೀ ಬಂದನೆ ಶಿವದೂಷಕಸಂಕುಲ ವನನಿಧಿಮಥಿತ
ಮಹಾಮಂದರನು ॥

ಈ ಬಂದನೆ ಶಿವದೂಷಕ ತಿಮಿರದಿವಾಕರ ।
ನೀ ಬಂದನೆ ತೊಲತೊಲಗೆಂದುಲಿಯುತ್ತಿಹ ಕಹ ।
ಳಾಬಂಧುರನಿನದಿಂ ನಡೆತಂದರಮನೆಯಂ
ಪುಗುತೆಂದಂ ಪಟುಭಟನು ॥ ೫೩ ॥

ಕರೆದಲ್ಲದೆ ತರಬೇಡಬುಜಾಂಬಕ ಮುಖ್ಯಾ |
ಮರರಾರುವನೆಂದು ಗಣಂಗಳ್ಗೆ ಬೆಸಸಂವೇ |
ಳ್ಗಿರಿಸಿ ಸಮಂತರಮನೆಹೊಕ್ಕಂ ದೊದಪಿದ
ಪರಿಭವಮಂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ||
ಚರಣಂಗಳಿಗೆರಗಿದ ವೀರೇಶನನಘ ಸಂ |
ಹರನಾದರಿಸುತ್ತಿಪ್ಪನಿತಕ್ಕಂ ಕವಿದೊ |
ತ್ತರಿಸಿದ ರುರವಣಿಸಿದರ ಪ್ರತಿಮನ ಮೇಲಣ
ಮನ್ನಣೆಯ ಮಹಾಭಟರು || ೨೪ ||

ಘನಯಜ್ಞನ ಶಿರವಿದು ದಕ್ಷನ ತಲೆಯಿದು ಕಾ |
ಲನ ತೋಳಿದು ಭಗಲೋಚನವಿದು ಪೂಷಾದಿ |
ತ್ಯನ ಹಲ್ಲಿದು ವಾಣಿಯ ಮೂಗಿದು ಮೃಗವೊಗಲಿದು
ಗದೆಯಿದು ಪೊಸಚಕ್ರವಿದು ||
ಅನಲನ ನಾಲಗೆಯಿವು ಸುರಪತಿ ಮುಖ್ಯರ ವಾ |
ಹನವಿವು ಮಂಡನ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಾವಳಿಯಿವು ಸ |
ನ್ಮುನಿಗಳ ಸ್ರುಕ್ಸ್ರುವವಿವು ಚಿತ್ತೈಸೆಂದೊಪ್ಪಿಸಿದರು
ವೀರನ ಕಿಂಕರರು || ೨೫ ||

ಬಂದರಿಯದೆ ನಿಂದಿಸಿದೀದೋಷಂ ತಾನಿನಗ |
ಬಿಂದರಿಯಲ್ ಬರುತಿದೆ ಪಶುನಾಂ ಪಶುಪತಿ ನೀ |
ನೆಂದು ಮಹಾದೈನ್ಯದಿ ದಕ್ಷಂ ಕೀರ್ತಿಸೆ ಮೆಲ್ಲನೆ
ನಗುತೇಳಿಸಿ ಕೃಪೆಯಿಂ ||
ಎಂದನು ಮನಸ್ಪೂಲಿದುದ ಬೇಡೆನೆ ಕ್ರತುಫಲಮಂ |
ತಂದೆ ಕರುಣಿಸೆನಗೆನೆ ಶತಯಜ್ಞದ ಫಲಗಳ |
ನಿಂದುಧರಂ ಕೊಟ್ಟಂ ಸುರರ ಶಿರದೊಳಗಭಯ
ಕರವನಿಟ್ಟಂ ಕರುಣಾಕರನು || ೨೬ ||

ಸಾಯದೆ ಬರ್ದುಕಿದಜ ಹರಿ ಸುರ ಸಂಕುಲವ ।
ನ್ಯಾಯವನೆಂದುಂ ನೀಂ ಬಳಸದಿರೆಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ।
ಪಾಯಂಗೊಳದೀ ಹಮ್ಮೇರಿದ ನಾಕ್ಷಾಚ್ಛೀ
ವೀರದ ರುದ್ರನುಮಿವನ ॥
ಘಾಯಕೆ ತರಹರಿಸಲು ಬಾರದೆನುತ ಹಂಪೆಯ ।
ರಾಯನವರ ಕಳುಹಿದ ಕೃತಿಯಂ ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ।
ರಾಯನ ವರಸುತ ರಾಘವದೇವನ
ಬಿನ್ನಪಮಂ ಸದ್ಭಕ್ತಜನರ್ಕೇಳ್ ॥ ೫೭ ॥

ಅಂತು ಸಂಧಿ ೨ಕ್ಕಂ ಪದನು ೧೨೭ಕ್ಕಂ ಮಂಗಳಮಹಾ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ.

——:o:——

ಹರಿಹರದೇವ

ಕೃತ

ವೀರಭದ್ರ ದೇವರ ರಗಳೆ

ಓರುಂಗಲ್ಲಿನ ವೀರೇಶ್ವರಂ

ವೀರಭದ್ರ ದೇವರ ರಗಳೆ

— —:o:—

ಕಂದ:—

ಸಿರಿದುಂ ಬಗೆಯದೆ ದಕ್ಷಾ।
ಧ್ವರಮಂ ನಿರ್ಧೂಮಧಾಮಮಂ ಮಾಡಿ ಮುದಾ॥
ಕರಧರನ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನ।
ಚರಣವನ್ನೈತಂದು ವೀರಭದ್ರಂ ಕಂಡಂ॥

ಲಲಿತ ರಗಳೆ—

ಶ್ರೀರಜತಗಿರಿಯೊಳೊಪ್ಪುವ ಸಭಾನಿಳಯದೊಳು।
ಮಾರಾರಿ ಹಂಪೆಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನೊಪ್ಪದೊಳು॥

ಭೂತೇಶನಪ್ರತಿಮರೂಪನೊಪ್ಪುತ್ತಿರ್ದ।
ನಾತನೊಡ್ಡೋಲಗವನೇನೆಂಬೆನೆಸೆದಿರ್ದ॥

ಲಕ್ಷ್ಮಿಸರಸ್ವತಿಗಳಂದೊಸೆದು ಚಾಮರವಿಕ್ಕೆ।
ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದಿಂದ್ರಾಣಿ ನಲಿದು ಸೀಗುರಿಯಿಕ್ಕೆ॥

ರಂಭೆ ಯೂರ್ವಶಿ ತಿಲೋತ್ತಮೆ ಮಂಜುಘೋಷೆಯರು।
ಶಂಭುವಿನ ಕೆಲಬಲದೊಳುಪ್ಪುವತಿ ಸೀರೆಯರು॥

ತರತರದೊಳೇ ವಾರವನಿತೆಯರ್ಕುಳ್ಳಿರಲು।
ಸುರನಾರಿಯರ್ಸಮುಚಿತಾಸನದೊಳೊಪ್ಪಿರಲು॥ ೧೦

ಕರಿವದನನುಂ ತಾರಕಾರಿಯುಂ ಬಂದಿರಲು।
ಸರಸಿಜಭವಂ ಸರಸಿಜೋದರಂ ಬಂದಿರಲು॥

ಕೆಲಬಲದೊಳೊಪ್ಪದಿಂ ಅಮರಗಣನಾಯಕರು।
ಫಲಿಗಳಪ್ರತಿಮರತಿರಥರುಗ್ರನಾಯಕರು॥

ಸಚರಾಚರವನಳಿವ ಮಾಡುವಾ ನಾಯಕರು।
ಅಚಲರಭವರ್ತಮತವಾಗೆ ಮುಖ್ಯರತಿಶಯರು॥

ಕಂತುಹರನಾಪ್ತಪರಿವಾರವೆಂದೆನಿಸಿರ್ಪ।
ಸಂತತಂ ಪರಮಂಗೆ ಪರಮ ಬಂಧುಗಳಪ್ಪ॥

ನೆನೆವ ಮನಪೀವ ಕೈಪಿಡಿವ ಕೈದುಗಳೆನಿಪ।
ತನಿನೇಹದಿಂ ನೆರೆವ ಕಡು ಬಾಕುಳಿಗಳೆನಿಪ॥

ಪುರವಂ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದೊಳ್ಸುಟ್ಟ ಶರಣರ್ಕೆಲರು।
ಶರಭರೂಪಾಗಿ ತಲೆದಂದ ಶರಣರ್ಕೆಲರು॥

ಲೀಲೆಯಿಂ ಮನಸಿಜನನುರುಪಿದರ್ಕೆಲರಲ್ಲಿ।
ಕಾಲನಂ ಕೋಪದಿಂ ಸುಟ್ಟವರ್ಕೆಲರಲ್ಲಿ॥

ಸಿಡಿಲ ಬಳಗವನೊಂದುಗೂಡಿ ಗಡಣಿಸಿದಂತೆ।
ಮೃಡನತಿಬಲಂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಾದಂತೆ॥

ಕೆಲರೆ ಸಾಲೋಕ್ಯದರ್ಕೆಲರೆ ಸಾಮೀಪ್ಯದರ್।
ಕೆಲರೆ ಸಾರೂಪ್ಯದರ್ಕೆಲರೆ ಸಾಯುಜ್ಯದರ್॥

ಹೊಗಳಲೆನ್ನಳವೆ ಗುರು ವಿರುಪಾಕ್ಷನಣುಗರಂ।
ಬಗೆಗಗೋಚರವೆನಿಪ ಶಿವಲಿಂಗನೊಬಗರಂ॥

ಇಂತೆಸೆವ ನಂದೀಶ್ವರಾದಿ ಗಣತತಿ ಬಂದು।
ಕಂತುಹರನಿಕ್ಕೆಲದೊಳೆಸೆಯೆ ನಲವಿಂ ನಿಂದು॥

ಭೃಗುವು ದೂರ್ವಾಸ ದಧೀಚಿ ಕಶ್ಯಪರೆಂಬ।
ಮಿಗೆ ಭಗೀರಥ ಜಹ್ನು ಜಮದಗ್ನಿ ಶುಕರೆಂಬ॥

ಜೈಮಿನಿ ವಶಿಷ್ಠ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯರೆಂದೆಂಬ।
ರೋಮಜನು ಜಾಬಾಲ ಗಾರ್ಗ್ಯ ಗೌತಮರೆಂಬ॥

ತರದಳೊಪ್ಪುವ ರಾಜರುಷಿ ದೇವರುಷಿಗಳಿಂ।
ಪರಮ ಕಾರುಣಿಕರೆನಿಪಾ ಬ್ರಹ್ಮರುಷಿಗಳಿಂ॥

ಸುರಪ ಶಿಖಿಯಮ ನೈಋತಾಪ್ಪತಿಗಳೆಂಬರಿಂ।
ನರವಾಹನೀಶಾನರೆಂಬ ದಿಕ್ಪಾಲರಿಂ॥

ಇರೆ ಸುರರು ದನುಜ ವಿದ್ಯಾಧರರ ವೀಥಿಗಳು।
ನೆರೆದ ಗಂಧರ್ವರ ಫಣೀಶ್ವರರ ಪಙ್ಕ್ತಿಗಳು॥

ಮೆರೆಯಲಜಕೋಟಿ ಪಂಕಜನಾಭ ಕೋಟಿಗಳು।
ತುರುಗಿ ರವಿಕೋಟಿಗಳು ಶೀತಾಂಶು ಕೋಟಿಗಳು॥

ಎಸೆವುತಿರೆ ಸಾಲಿಟ್ಟು ಮಕುಟಂಗಳೊಂದು ದೆಸೆ।
ಒಸೆದೊಸೆದು ಕೈಮುಗಿವ ಯಕ್ಷತತಿಯೊಂದು ದೆಸೆ॥

ಕಿವಿಗುಡುವುದೆಮಗೆಂಬ ನಾದಂಗಳೊಂದು ದೆಸೆ।
ತವಕದಿಂ ತುತಿಯಿಸುವ ವೇದಂಗಳೊಂದು ದೆಸೆ॥

ಧರೆ ಜಲಂ ಸಪ್ತಾರ್ಚಿ ವಾಯುವಾಕಾಶದಿಂ।
ಖರಕಿರಣ ಹಿಮಕಿರಣ ವಾತ್ಮಸಂತಾನದಿಂ॥

ಬೆಸವೇಳ್ವುದಂ ಬಯಸುವಣಿಮಾದಿ ನಿಕರದಿಂ।
ಬೆಸಸು ಬೆಸಸೆಮಗೆಂಬ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೊತ್ತದಿಂ॥

ಪವಣಿಸುವಡರಿದೆನುತ್ತಿರ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಿಂ।
ತಮ ತಮಗೆ ಹೊಗಳುತೊಪ್ಪುವ ಪುರಾಣಂಗಳಿಂ॥

ಮೌನದಿಂ ನಿಂದಿರ್ಪ ತರ್ಕಸಂದೋಹದಿಂ।
ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ಸಕಲಾಗಮವ್ಯೂಹದಿಂ॥

ಹತ್ತಿ ಸಾರ್ದೋಲಗಿಪ ಚೆಲ್ವುಗಳ ಮೊತ್ತದಿಂ।
ಮುತ್ತಿ ಬಂದೋಲಗಿಪ ಸಂಪನ್ನಿಕಾಯದಿಂ॥

ತರತರಂಗೊಂಡಿರ್ಪ ಪುಣ್ಯ ಸಂತಾನದಿಂ।
ನೆರೆನೆರೆದು ಬರುತಿರ್ಪ ಬಯಕೆಗಳ ಮೊತ್ತದಿಂ॥

ನಲಿದು ಬಂದೋಲಗಿಪ ಸಕಲ ಸುಖನಿಕರದಿಂ।
ನಲಿ ಕೈಮುಗಿಯುತಿರ್ಪ ವೀರಗಣನಿವಹದಿಂ॥

ಕಡೆ ಕಡೆಯೊಳೋಲಗಿಪ ಜಸವೆಣ್ಗಳಿಕ್ಕೆಯಿಂ।
ಬಿಡದೆ ತೋಳ್ಗಳನೋಲಗಿಪ ಜಯತತಿಗಳಿಂ॥

ಚರಣಮಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪ ಮಂಗಳದ ಪಜ್ಜೆಯಿಂ।
ಪರಿಪರಿಯೊಳುರಿವ ಘನ ತೇಜಂಗಳಿಕ್ಕೆಯಿಂ॥

ಕಡೆಗಂಗಳಂ ಬಯಸುತಿರ್ಪ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂ।
ಪ್ಯಡನೆ ವರಮಂ ಪಾರ್ದು ನಿಂದಿರ್ಪ ಭಾಗ್ಯದಿಂ॥

ಎನಗೆ ತನಗೆನುತಿರ್ಪ ಭೋಗಂಗಳೊಗ್ಗಿನಿಂ।
ತನತನಗೆ ನಲಿವ ಗಣಪದವಿಗಳಗುರ್ಬಿನಿಂ।

ನಿರ್ವಿಕಾರದೊಳಿರ್ಪ ಶಾಂತಿಗಳ ಕೊರ್ಬಿನಿಂ।
ನರ್ತನಂ ಬಯಸುತಿಹ ಮಂಗಳದಗುರ್ಬಿನಿಂ॥

ಬೆಳಗನುಗುಳುತ್ತಿರ್ಪ ಕಾಂತಿಗಳ ಬಳಗದಿಂ।
ತಿಳಿಯುತಿಂದಿರ್ಪಧಿಕ ವಿದ್ಯಾಸಮೂಹದಿಂ॥

ನಾರಿ ಬಂದೋಲಗಿಸುತಿಂದಿರ್ಪ ನೃತ್ತದಿಂ।
ಕಾರುಣ್ಯಮಂ ಬಯಸಿ ನಿಂದಿರ್ಪ ಸತ್ವದಿಂ॥

ಇಂತು ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯದುನ್ನತಿಯನೊಳಕೊಳುತೆ।
ನಂತಂತೆ ಮೊಗಮಲಾರದ ಘನವನೊಳಕೊಂಡು॥

ದೆಂತೆಂತು ಪಮೆಗಗ್ಗಳವಾದುದಾಸ್ಥಾನ।
ಪಂತಂತೆ ಮೆರೆದುದು ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಾಸ್ಥಾನ॥

ಆ ಸಮಯದೊಳು ದಂಡಧರರೆಂಬ ಭಟರಲ್ಲಿ।
ವಾಸವನೆ ನುಡಿ ಬೇಡ ಸಂತವಿರು ನೀನಿಲ್ಲಿ॥

ಕಾಯ್ದುನುಡುಗಗ್ನಿ ಹೆರೆಸಾರ್ಕಾಲ ಕೌಣಪನೆ।
ಸೈಪಿನೊಳಿರಬ್ಧಿಪತಿ ಸುಳಿಯದಿರ್ಮಾರುತನೆ॥

ತೆರಹುಗುಡು ಗಂಧರ್ವರಾಜ ಕಿನ್ನರಪತಿಗೆ।
ಬರಿಸೆ ಗಳಪದಿರಲಿವ್ರೊ ಬೊಮ್ಮನಿನ್ನ್ಮತಿಗೆ॥

ಬಿನ್ನಪಿಸು ಮನ್ನಣೆಯ ಪನಜಾಕ್ಷ ಕೈಮುಗಿದು।
ನಿನ್ನ ಪೆಡೆಗಳನುಡುಗಿ ನಿಲ್ಲಹಿಪ ಹೆರೆ ತೆಗೆದು॥

ಕಳಕಳಪಿದೇಕೆ ಪಾಣ್ಯಾಣು ಪೋ ಹೋ ಎನುತೆ।
ಅಳವಲ್ಲ ಸಂತೈಪ ಬಾರದಾರಾ ಎನುತೆ॥

ಇವನಾವ ಬೊಮ್ಮಾಂಡಪಬ್ಬಜಂ ಹೇಳೆಂದು।
ಇವನಾವ ಬೊಮ್ಮಾಂಡದಬ್ಜೋದರನು ವೆಂದು॥

ಆವಾವ ಸ್ವರ್ಗಂಗಳಿಂದ್ರರ್ಕಳಿವರೆಂದು।
ಆವಾವ ಲೋಕದವರೀ ಮಹಾ ನೃಪರೆಂದು॥

ಇಂತು ಪಡಿಯರ್ತಮ್ಮೊಕ್ಕ್ನಪಿಪ ಸಮಯದೊಳು।
ಮುಂತೆ ತುಂಬುರ ನಾರದರ್ಮಾಘ್ಯ ರಂಗದೊಳು॥

ನವಪೀಸೆಯಂ ಬಹುಸುಗತಿ ಸುಸ್ವರಂಬಡೆಯೆ।
ವಿವಿಧ ರಾಗಂಗಳಂನವ ಶಕ್ತಿಗಳ್ತಡೆಯೆ॥

ತೆಯ್ಯೆ ಮನವಾದ ತೆರದಿಂ ಬಾರಿಸುತ್ತುಮಿರೆ।
ಸುಯ್ಗಳಂ ಮರೆದೋಲಗಂ ನಾಡೆ ಕೇಳುತಿರೆ॥

ಇಂತು ತುಂಬುರನಾರದರ್ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಂ।
ಸಂತಸದೊಳೋಲಾಡಿಸುತ್ತ ವಿಷಮಾಕ್ಷನಂ॥

ಕೇಳಿಸಿದನಂತರಂ ಕಿನ್ನರರ್ಸವಿಗೂಡಿ।
ಮೇಳೈಸುತಾರೈಸಿ ಸಭೆಗೆ ಹರುಷಂ ಮಾಡೆ॥

ಮನದೊಳಗೆ ಕಾಂತಿಯಂ ಸರಿಗೆದೆಗೆವಂದದಿಂ।
ಕೊನೆ ಮಿಂಚಿನೋಳ್ಕಾಂತಿಲತೆ ಹುಟ್ಟಿದಂದದಿಂ॥

ಬೋಳೈಸಿ ರಾಗಂಗಳಂ ಕರೆವ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ।
ಮೇಳೈಸಿ ನೆರೆದ ಸಭೆ ಕರುವಿಟ್ಟ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ॥

ಕಿವಿಯೊಡ್ಡಿ ಕೇಳುತಿರೆ ಚಿತ್ತಮಂ ಮಿಗೆ ಸಲಿಸಿ।
ಕಿವಿಯ ಬಳಿಸಂದುವಿಂದ್ರಿಯಚಯಂ ತಲ್ಲಣಿಸಿ॥

ಸಭೆಯೊಂದೆ ಮನವಾದ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ ಕೇಳುತಿರೆ।
ಅಭವನಂ ಸುಖದ ಮರಹಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೆರೆವುತಿರೆ॥

ಅಂತು ಮುನ್ನಿನ ಪರಿಯೊಳಿರ್ದುದಾ ದೇವಸಭೆ।
ಅಂತಿರ್ದುದಾಗಳೆವೆ ಮಿಡುಕದಾ ಪರಮಸಭೆ॥

ಇಂತು ಸಭೆಯಂ ಸುಖದ ಸ್ವೈವೆರಗಿನೊಳಗಿಟ್ಟು।
ಸಂತಸದಿ ನಾದರಸದೊಳ್ಚಿತ್ತಮಂ ಸಲಿಸಿ॥

ರಾಗದಿಂ ಕಿನ್ನರರ್ಪಾಡು ತಂದುಂ ಮೆರೆಯೆ।
ರಾಗಂಗಳಿಂದಮೃತನಾದಂಗಳಂ ಕರೆಯೆ॥

ತನತನಗೆಸೆವ ಮಧ್ಯಮಾದಿ ಭೂಪಾಳಂಗ।
ಳನು ರಾಗದೋದೆ ದೇಶಾಕ್ಷಿ ಪಲಮಂಜರಿಗ॥

ಳಾದಿಯಾಗಿರ್ದ ಬಹುರಾಗಂಗಳಲ್ಲಲ್ಲಿ।
ನಾದದಿಂ ಕೇಳಿಸೆ ಹರಂ ಸುಖದೊಳಿರಲಲ್ಲಿ॥

ನಾದದುನ್ಮತ್ತವಾದುದು ದೇವ ಸಭೆಯೆಲ್ಲ।
ನಾದಮೂರ್ತಿ ಯೆನಿಸಿದನಂದು ಗಿರಿಜೆಯ ನಲ್ಲ॥

ಏನೆಂಬೆನೋಲಗಂ ಜೊಮ್ಮಿನೊಳಗಿರ್ದಂತೆ।
ಜೇನಸರಿಯದು ಮಳೆಗೆ ನಾಡೆ ನಾಂದಿರ್ದಂತೆ॥

ರಾಗರಸದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿರ್ದುದೊಡ್ಡೋಲಗಂ।
ರಾಗದಿಂದಿರ್ದನಭವಂ ಸುಖದ ಮೂಲಿಗಂ॥

ಇರಲಿತ್ತ ಹಂಸೆ ಚಕ್ರಂ ಸುಖದೊಳೊಲಿದಿರ್ಪ।
ಸರಸಿಗೆ ಬಕಂ ನೋಡಲೆಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರ್ಪ॥

ತೆರದಿಂದೆ ಬಂದು ದಕ್ಷಂ ಸಭೆಯ ನಡುವೆ ನಿಲೆ।
ಕರೆಗೊರಲನವನನೀಕ್ಷಿಸದೆ ಸುಖದಿಂದೆ ನಿಲೆ॥

ಮರೆದು ಕೇಳುತ್ತಮಿರೆ ಮನ್ನಿಸನಳಿಯನೆಂದು।
ಪೊರಮಟ್ಟನಲ್ಲಿಂದೆ ಮುಳಿದು ನಿಂದಿಸುತಂದು॥

ಪರಮಾಣು ಮೇರುವಿನ ಹೆಂಪಿಂಗೆ ಮುಳಿವಂತೆ।
ಸರಸಿ ಸಾಗರದ ಗಾಂಭೀರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಳಿವಂತೆ॥

ತರಗೆಲೆ ದವಾನಲನ ಕಾಯ್ಪಿಂಗೆ ಮುಳಿವಂತೆ।
ಗರುಕೆ ಕಲ್ಪದ್ರುಮದ ಸಂಪದಕೆ ಮುಳಿವಂತೆ॥

ಇರದೆ ಮಿಂಚುಂಬುಳು ದಿನೇಶಂಗೆ ಮುಳಿವಂತೆ।
ಪುರಹರಂಗಕಟಕಟ ದಕ್ಷ ಮುಳಿಯುತ್ತಿಂತೆ॥

ಬರುತೆಂದನೆನ್ನ ನಪಮಾನಂಗೆಡಿಸಿದಂತವನ।
ನಿರದೆ ಭಂಗಿಸುವೆ ನಾನ್ನೈದೆ ಹೆರೆಸೂಡಿದನ॥

ನೆಂದು ತನ್ನಾಶ್ರಮಕೆ ಗಳಗಳನೆ ನಡೆತಂದು।
ನೊಂದು ನುಡಿದಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಂಗೆ ನೀನೊಂದು॥

ಯಾಗಮಂಟಪವನೆತ್ತೆಂದು ಪೇಳ್ದನಿತಕ್ಕೆ।
ಬೇಗದಿಂ ನೆಗೆದುದಾಗಳೆ ಭೂಮಿವಳೆಯಕ್ಕೆ॥

ಭೂಮಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು ಮಂಟಪಂ ನೋಡೆ।
ಹೋಮಕುಂಡಂ ಸುಡುವ ಮುಳ್ಳೆಳ್ಳುಗಳ್ಗೊಡೆ॥

ನಡುವೆ ಯೂಪಸ್ತಂಭ ಬಿಂಬಿಸಿಂ ಮೆರೆವುತಿರೆ।
ಕೊಡದಿಂದ ತಮ ತಮಗೆ ನವಘೃತವ ನಡುಕುತಿರೆ॥

ಕರೆಸಿದಂ ಪೆಣ್ಮಕ್ಕಳಳಿಯಂದಿರಂ ಕೂಡೆ।
ಬರಿಸಿದಂ ಹರಿಯಜಪುರಂದರರುಮಂ ಕೂಡೆ॥

ಧಿಗಧೀಶರಂ ತ್ರಿದಶರಂ ದಿವ್ಯ ಮುನಿಗಳಂ।
ಜಗದೊಳುಳ್ಳರಸುಮಕ್ಕಳನೆಸೆವ ಮನುಗಳಂ॥

ದ್ವಿಜಮುಖ್ಯರಂ ಬರಿಸಿ ನಿಜವರ್ಗಮಂ ತರಿಸಿ।
ದ್ವಿಜರಾಜನುಂ ರವಿಯುಮಂ ವಸುಗಳಂ ಬರಿಸಿ॥

ಪುರಹರಂ ಗಿರಿಜೆ ಗಣನಾಯಕರು ಹೊರಗಾಗೆ।
ನೆರಸಿದಂ ಪಾತಕಜನವ ನವನಿ ಬೆರಗಾಗೆ॥

ಹೊರಗೆ ಕಾಪಿಟ್ಟು ಶಕ್ರಾದಿ ದಿಕ್ಪಾಲರಂ।
ನೆರೆ ಪೇಳ್ದು ತಾನಲ್ಲಿ ಕೂಡೆ ಭೂಪಾಲರಂ॥

ಬಂದು ದಕ್ಷಂ ಬ್ರಹ್ಮಸಭೆಗೆ ಕೈಮುಗಿದೆನಗೆ।
ಒಂದು ಯಾಗವನೊಡರ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮನಿಮಗೆ॥

ಕರುಣಿಪುದನುಜ್ಞೆಯಂ ಕುಡುವುದೆಂದೆನುತಮಿರೆ।
ವರಮುನಿ ದಧೀಚಿ ನುಡಿದಂ ಸಭೆಯು ನಡುಗುತಿರೆ॥ ೭ತ

ಉಸುರಿಲ್ಲದೊಡಲಂತೆ ರವಿ ಪುಗದ ನಭದಂತೆ।
ಶಶಿಯಿಲ್ಲದಿರುಳಂತೆ ಹವಿ ಪುಗದ ಮಖದಂತೆ॥

ಹರನಿಲ್ಲದೊಪ್ಪದೀ ಯಾಗವನುರಾಗದಿಂ।
ಕರೆದು ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಸಿ ತರ್ಪುದತಿವೇಗದಿಂ॥

ಎನೆ ದಕ್ಷನುರಿಯೊಳಗೆ ತುಪ್ಪವಂ ಹೊಯ್ದಂತೆ।
ಮುನಿದು ಭುಗಿಲೆನುತೆ ನುಡಿವರ ಸಭೆಯ ಮುಂತೆ॥

ಹರನೀ ಸಭೆಯ ನಡುವೆ ಕುಳ್ಳಿರಲು ಯೋಗ್ಯನೇ।
ಗೊರವನಂ ಪೆಸರ್ಗೊಳದಿರಿಲ್ಲಿಗವ ಭಾಗ್ಯನೇ॥

ಸುರರಸ್ಥಿಮಾಲೆಯಂ ಕೊರಲೊಳಿಟ್ಟಿರ್ಪನಂ।
ಕರೆವರೇ ಛೀ ಪುಲಿಯ ತೊವಲನುಟ್ಟಿರ್ಪನಂ॥

ಮರೆದು ಮಗಳಂ ಕೊಟ್ಟೊಡಸಿತರಿಂದಾ ಧೂರ್ತ।
ಮರೆವನಪ್ಪನೆ ಪಿತಗನಿನ್ನೆಮಗೆ ಬೇತಾಳ॥

ನುಡುಗು ಹೋ ಮುನಿಪತಿ ನಿನಗೀಸ್ತೊಂದು ಮಾತೆಂದು।
ನುಡಿಯಲ್ದಧೀಚಿಗಂಕುರಿಸೆ ಕೋಪವದಂದು॥

ಇಟ್ಟೊರಸಿ ಕಳೆಯಲ್ಬಗೆದನವನ ಜನ್ಮಮಂ।
ನೆಟ್ಟು ಹರಗಲ್ಬಗೆದನವನ ಕುಲವೆಲ್ಲಮಂ॥

ನೋಡಿದವನಾಗತ ಜ್ಞಾನದಿಂದಂ ನಿಂದು।
ಮಾಡುವವನೊಬ್ಬನುಂಟೆಂದು ಸ್ಮರಿಸಿ ನಿಂದು॥

ಕೇಳೆಲೆವೊ ದಕ್ಷ ನೀನಂಜದೆನ್ನಯ ಮುಂದೆ।
ಭಾಳಾಕ್ಷನಂ ಸ್ವಾಮಿಯುಂ ದೇವನಂ ಕುಂದೆ॥

ನುಡಿಯಃದಕ್ಕೇನದಕ್ಕೇನೆಲವೊ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು।
ಉಡುಕುಳಿಗಳಂ ದಿಟಂ ಗಡ ದೈವವೆಂದಿರ್ದು॥

ಕುನ್ನಿಗಳನೇ ನೆಚ್ಚಿ ಜನ್ಮಮಂ ತೊಡಗಿದ್ದೈ।
ಇನ್ನೇನು ಹಸನಾಯ್ತು ಹರಣಮಂ ನೀಗಿದ್ದೈ॥

ಇವನ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳ್ದು ಮರುಮಾತು ಕುಡದವರ್ಗೆ।
ಶಿವಭಕ್ತಿಯಾಗದಿರ್ಕೆಂದುಮಿಂತೀ ದ್ವಿಜರ್ಗೆ॥

ಈ ಘಾತಕನ ಮುಖಂ ಕಡೆಮುಟ್ಟದಿರ್ಕೆಂದು।
ಶಾಪಮಂ ಕೊಡೆ ಕೇಳ್ದರಿಲ್ಲಿ ಎಮಗೇನೆಂದು॥

ಆಗಳ್ಮಹಾ ಮುನಿ ದಧೀಚಿಯೊಡನಿದ್ದವರು।
ರಾಗದಿಂದರುಹರುಂ ಶಾಪವರ್ಜಿತರವರು।

ಉಪಮನ್ಯು ದೇವಲನಗಸ್ತ್ಯ ಗೌತಮರಿಂದು।
ಕುಪಿತದಿಂದಂ ಬರೆ ವಶಿಷ್ಠನುಂ ಭೃಗುವಂದು॥

ನಡೆದಂ ದಧೀಚಿಮುನಿ ತನ್ನಾಶ್ರಮಕ್ಕೆಂದು।
ವೃಷನರಸಿಗರುಹಲಿತ್ತಂ ನಾರದಂ ಬಂದು॥

ತಂದೆ ಮಾಡುವ ಜನ್ನಮಂ ನೋಡಲೆಂದಗಜೆ।
ಇಂದುಮೌಳಿಗೆ ಬಿನ್ನಪಂ ಮಾಡಲಾ ಗಿರಿಜೆ

ಬೇಡವಂ ಬಗೆವನಲ್ಲಿಲೆ ಗೌರಿ ಹೋಗದಿರು।
ನಾಡೆ ಮೂರ್ಖಂ ಜರಿವನೆಲೆ ಭಕ್ತೆ ಹೋಗದಿರು॥

ಬೇಡೆಂದು ಬೆಸಸುತಿರೆ ಕೇಳದೆ ಮಹಾದೇವಿ।
ಕೂಡೆ ಕರೆಸಿದಳಮೃತಕರ ಮುಖಿಯರಂ ದೇವಿ॥

ಕರೆಯಿಸಲ್ ಬಂದರ್ವಿದಗ್ಧೆಯರ್ಮುಗ್ಧೆಯರ್।
ಹರನರಸಿಯೊಡನೈದೆ ಬಂದರತಿ ನೀರೆಯರ್॥

ನೆರೆದು ಬಂದರ್ನಲಿದು ಕನ್ನೆಯರ್ ಚೆನ್ನೆಯರ್।
ಹರುಷದಿಂ ಸಲೆ ನಲಿದು ಬಂದರಾ ನೀರೆಯರ್॥

ಕಳಹಂಸಯಾನದಿಂ ನಡೆದು ಬಂದರ್ಸತಿಯು।
ಅಳಿಕುಂತಳೆಯರಲ್ಲಿ ರತಿಯ ರೂಪಾನ್ವಿತೆಯು॥

ಪತಿರಹಿತನರಸಿಯೊಡನೈತಂದವರೊಪ್ಪದಿಂ।
ಅತಿಶಯದಿ ಮಿಗೆ ಸಿಂಗರಂ ಮಾಡಿ ಬೇಗದಿಂ॥

ಅಸಮಾಕ್ಷನರಸಿ ಚಿತ್ತೈಸೆ ಮಿಗೆ ಹರುಷದಿಂ।
ಒಸೆದು ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ವುದೆನೆ ದೇವಿ ರಾಗದಿಂ॥

ನಂದಿಕೇಶ್ವರನ ಬೆನ್ನೊಳು ಸುಖಾಸನವಿತ್ತು।
ಇಂದುಮುಖಿ ಕೆಲಬಲದ ಸತಿಯರ್ಗೆ ಮೊಗವಿತ್ತು॥

ನಡೆವಾಗಳಬಲೆಯರುಘೇ ಚಾಂಗು ಬೊಲ್ಲೆಂದು।
ನಡುವೆ ಸಂದಣಿ ರಂಭೆ ಹೆರೆಸಾರ್ದು ಬಾರೆಂದು॥

ಕೆಲಬಲದಿ ನಡುವೆ ನಡುವೂರ್ವಸಿಗಳೆಂದೆಂಬ।
ಎಲೆಲೆ ಖೇಚರಿಯೆಂದು ದೇವಿಯವಧಾರೆಂಬ॥

ಚಮರಮಂ ಸ್ವೀಕರಿಸು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುಯೆಂಬ।
ಅಮರ್ದು ಶಚಿ ನೀ ನೋಡಿ ಸೀಗುರಿಯನಿಕ್ಕೆಂಬ॥

ಸಸಿನೆತ್ತು ಬೆಳುಗೊಡೆಗಳಂ ಚಂದ್ರವಧುವೆಂಬ।
ಒಸೆದು ಬರುತಿರ್ಪ ಕಿನ್ನರಿಯರಂ ಪಾಡೆಂಬ॥

ಕಳಕಳ ನಿನಾದಂಗಳೊಪ್ಪೆ ಸತಿಯರ ನಡುವೆ।
ಸುಳಿವ ಗಂಧರ್ವ ಲಲನಾಕೋಟಿಗಳ ನಡುವೆ॥

ನಡೆತಂದಳಿಂದುಪಿನ ಬೀಡು ಪೊರಮಟ್ಟಂತೆ।
ನಡೆತಂದಳೆಳೆವಳ್ಳಿ ಬನವೊಲ್ದು ಬರ್ಪಂತೆ॥

ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಧಿದೇವತೆಯು ಬರುತಿರ್ದ।
ಅಕಳಂಕ ಚಂದ್ರಧರನರ್ಧಾಂಗಿ ಬರುತಿರ್ದ॥

ಇಂತು ಬರೆವರೆ ಕಾಣಲಾಯ್ತು ದಕ್ಷನ ನಾಡು।
ಮುಂತೆ ಬರೆವರೆ ಮುಂದೆ ನಿಂದುದಾತನ ಬೀಡು॥

ಒಂದು ಪಟ್ಟಣವಂ ವಿಲಾಸದಿಂ ಪುಗುತಿರಲ್।
ಮುಂದೆ ಇದಿರ್ಗೊಂಬಂತಿರ್ದೇನೆನುತ್ತಲಂದು॥

ಒಡನೈದಿಬರ್ಪ ಸಂಗಡದ ಸತಿಯರ್ವೆರಸಿ।
ನಡೆತಂದು ಸಂದಣಿಯಿಂದಿಳಿದು ಪುರಹರನರಸಿ॥

ರಾಹುವಿನ ಮುಂದೆ ಶಶಿಕಳೆ ಬಂದು ನಿಲುವಂತೆ।
ಸಾಹಸದ ದಳ್ಳುರಿಯ ಮುಂದೆ ಲತೆ ನಿಲ್ವಂತೆ॥

ತಂದೆ ದಕ್ಷನ ಮುಂದೆ ರುದ್ರಾಣಿ ನಿಲುತಿರಲ್।
ಮುಂದುಗಾಣದ ಕೋಪಿ ನೋಡದೆ ತಿರುಗುತಿರಲ್॥ ೨೪೦

ಎತ್ತಲಾ ಪೇಸಿ ಬಂದತ್ತತ್ತ ತಿರುಗುತಿರೆ।
ಸುತ್ತಿಬರೆ ದಕ್ಷನತಿ ವಿಮುಖನಾಗುತ್ತಿರೆ॥

ಮಗಳೆಂಬ ಸಲುಗೆಯಿಂದಂ ಮುಂದೆ ನಿಲುತಿರೆ।
ಬಗೆಯದಗಜೆಯನವಂ ಬಯ್ದು ಸಭೆ ಕೇಳುತಿರೆ।

ಹೇಳಬಾರದ ನರಕಿ ಪಾಪಿ ಸುಡು ನುಡಿಗಳಿಂ।
ಫಾಲಾಕ್ಷನಂ ನಿಂದಿಸಿದನೊಲ್ಲ ಪರಿಗಳಿಂ॥

ತನ್ನನೇನೆಂದೊಡಂ ತಾನದಕೆ ಸೈರಿಸಿದ।
ತನ್ನಯ್ಯನಿಂ ಪತಿಯನೆಂದುದೆ ಪೇಳಿ ಕೋಪಿಸಿದ॥

[illegible] ಕೃಪೆಯಿಲ್ಲದೇಸಿ।
ದಗದಗಿಸಿ ಕಣ್ಬಿಟ್ಟು ಕರಗುತಿಹರ್ಗ್ದೋಸಿ। ೨೫೦

ಸುಯ್ಯೊಡನೆ ಕಿಡಿ ಸೂರೆವೋಡುತ್ತಿರೆ ಸುಯ್ಯುತುಂ।
ಕೆಯ್ಯಂ ಮೊಗದೊಳಿಟ್ಟು ತಲೆವಾಗಿ ಸುಯ್ಯುತುಂ॥

ಮೆಲ್ಲನೆಚ್ಚತ್ತು ಚಿಂತಿಸಿ ಕುಪಿತೆ ನೋಡಿದಳ್।
ಸಲ್ಲಲಿತೆ ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಮಾತಾಡಿದಳ್॥

ಸ್ವೈರಿಪೆಸೆ ಹರಣದೊಡೆಯನ ನಿಂದೆಗೈದಪನ।
ಧಾರಿಣಿಗಕೀರ್ತಿ ಪಿತೃವಧೆಗಿಂತು ಪಿಶ್ಚಿಪೆನೆ।

ಹರನಿಂದೆಗೈದನಂ ಕೊಲ್ವುದಿಲ್ಲಾ ಪಾಪ।
ಅರವರಿಸಲಾಗದಿಂತನುಮಾನಪಿಂತೇಪ॥

ಎನುತಿರಲ್ಕ್ಯೋಪ ಉಬ್ಬರಿಸಿ ತನುವಂ ಮೀರಿ।
ವನಿತೆ ಕಣ್ಣಿಂ ಮುಚ್ಚಿ ನೆನೆದಳಭವನ ಸೀರೆ॥

ಒಳಗಣಾತ್ಮಜ್ಯೋತಿಯಿಂದೆ ತನ್ನಯ ಮುಸುಕೆ।
ಬೆಳಗಾದಳಾ ಸಭೆಯು ಕಣ್ಗೆ ತನುಮುಂ ಮುಸುಕೆ॥

ಆಗಳಾ ಸಭೆ ಮರುಗಿ ಕೌತುಕಂ ಬಡುತಮಿರೆ।
ಮೇಗರಿವವರ್ಕೆಲ್ಲರ್ಪೊರ್ಲ್ಲಿಪೆಂದೆನುತಮಿರೆ॥

ಪೊಗಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಜೇಗೆಯುನಿಕ್ಕಿದಂತಾಗೆ।
ಪೊಗಣೆಯುನಡಸಿ ದಳ್ಳುರಿ ಮುಸುಕಿದಂತಾಗೆ॥

ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಿರಿಮುಗುಳನುರಿ ಕೊಂಡ ತೆರನಾಗೆ।
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪುರಜನಂ ಬಿಸುಸುಯ್ವು ಬೆರಗಾಗೆ॥

ಒಡೆವಂದ ಕೆಳದಿಯರ್ಧರಿಯೊಳಸುವಂ ಹೊಸೆದು।
ಮೃಡನರಸಿಯುಂ ಗಾಣದಡಿಗಡಿಗೆ ಬಸವಳಿದು॥

ಬಳಸಂದವರ್ಕೆಲ್ಲರ್ಬೆರಲುತಿರ್ಪರ್ಕೆಲರ್।
ಕರಗುತಿರ್ಪರ್ಕೆಲರ್ ಕೊರಗುತಿರ್ಪರ್ಕೆಲರ್॥

ಕೆಲರೇನುಮರಿಯದಂತಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ ನಿಲೆ।
ಕೆಲರೊಲ್ದು ಪರಿಗಳಿಂದೊದರಿ ಕಳವಳಿಸಿ ನಿಲೆ॥

ತನಗಿಂತು ಜೀವಿಸುವ ಪರಿಯೆನುತ್ತುಂತಂತು।
ನೆನೆನೆನೆದಳಲ್ದು ಬಿಸುಸುಯ್ಯುತಂತಿರಲ್ಕಿಂತು॥

ಇತ್ತಲಂಬಿಕೆ ತನ್ನ ಕೋಪದೊಳ್ಮಾನೆ ಸಲೆ।
ಅತ್ತಲಭವಂ ಮನಂ ಮರುಗಿ ಮುಗುಡದೊಳು ನಿಲೆ॥

ತಾನೆ ಕೈಲಾಸಸುಖವೆಲ್ಲವಂ ಮರೆದಿರ್ದ।
ಏನುವುಮ್ಮಳಿಸಿ ದುರ್ಮನದಿಂದಿರುತ್ತಿರ್ದ॥

ನಂದೀಶನಂ ಕರೆದಿದೇನು ಸೋಜಿಗವಯ್ಯಾ।
ಇಂದುಮುಖಿ ಬೇಡೆಂದಡೋವ ಫಲದಿಂದಯ್ಯಾ॥

ಸೊಗಸದೀ ಕಿನ್ನರರ ಗೀತವಿಂದೇಕಯ್ಯಾ।
ಬಗೆವುಗದು ನೀವಿಲ್ಲಿ ನುಡಿವ ಮಾತೇಕಯ್ಯಾ॥

ಅನಿಮಿತ್ತವಿಂತಿದೇಕಾಗುತಿರ್ದಪುದಯ್ಯಾ।
ವನಿತೆ ಬೇಡೆನೆ ಹೋದಳೇನಪ್ಪುದೆಂತಯ್ಯಾ॥

ಎನುತಿರಲ್ನಂದಿಕೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಬರುತಿರ್ದ।
ನನುಸುಯ್ಯನೆಂದಿನಂತಲ್ಲದೈತರುತಿರ್ದ॥

ನೆಳಲ್ವ ಕಿವಿ ಬರಿವೊಗಂ ಬಳಲ್ವ ತನು ಮುಮ್ಮಾನ।
ವಳಲ್ವ ಮನದುತ್ಸವಂ ಕಳಲ್ದಂಗದಿಂ ಧ್ಯಾನ॥

ವೀಶನಂ ಮುಟ್ಟಿ ನೆನಹವೆ ಜೀವವಾಗಿ ಬರೆ।
ಭಾಸುರ ವಿಳಾಸವೆಲ್ಲವನೊಕ್ಕು ತಾನೆ ಬರೆ॥

ದೇವಿ ಇಲ್ಲಾರುಮಿಲ್ಲೇನಯ್ಯದೇನೆನಲು।
ದೇವ ಬಿನ್ನಪವೆಂದೊಡಭವನಾಲಿಸುತಿರಲು॥

ತಂದೆಯೆಂದಗಜೆ ದಕ್ಷನ ಮುಂದೆ ಪೋಗಿ ನಿಲೆ।
ನಿಂದಿಸಿದನೀಶ ನಿಮ್ಮಂ ದಕ್ಷನವನಬಲೆ॥

ಕೇಳಲಾರದೆ ತನಗೆ ತಾಂ ಕೋಪಿಸಿದಳೆಂಬ।
ಭಾಳಲೋಚನೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಜಕೆ ಸಂದಳುಮೆಂಬ॥

ನುಡಿಯೊಡನೆ ಮಸಗಿ ಫಡಫಡಿಸುತಿರ್ದುದು ಕೋಪ|
ಪಡೆಗೊಂಡುದಿಂದುಧರನೊಳಗೆಲ್ಲವನುತಾಪ

ಆಗಳಾ ನಂದೀಶನಂ ಪತ್ತಿದುದು ಮೌನ|
ಆಗಳ್ಗಣಂಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತಿದುದು ದುಮ್ಮಾನ||

ಅಲ್ಲಿ ಭಿತ್ತಿಯ ಚಿತ್ರ ಕಳೆಗುಂದಿ ತಾನಿರ್ದುವು|
ಅಲ್ಲಿ ಪುತ್ಥಳಿಗಳೆಲ್ಲಂ ಸೊಂಪುಗೆಟ್ಟಿರ್ದುವು||

ಅಲ್ಲಿಯೋದುವ ಶುಕಾಳಿ ಮೂಗುವಟ್ಟಿರ್ದುವು|
ಅಲ್ಲಿ ಸಲಹಿದ ಹಂಸೆಮಾಲೆ ನಸೆಗೆಟ್ಟಿರ್ದುವು||

ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಸಿದ ಲತಾವಳಿ ತಾನು ಕೊರಗುತಿರೆ|
ಅಲ್ಲಿಯೋವಿದ ಜನಂ ಜಮ್ಮನಂಗೆಡುತಮಿರೆ||

ಭೋಗಂಗಳೊರ್ದೆಸೆಗೆ ಭಾಗಂಗಳೊರ್ದೆಸೆಗೆ|
ರಾಗಂಗಳೊರ್ದೆಸೆಗೆ ಯೋಗಮುವದೊಂದೆಸೆಗೆ||

ಸಂಪದವನೊರ್ದೆಸೆಗೆ ಭೂಪಸಿತೆಯೊರ್ದೆಸೆಗೆ|
ಸೊಂಪುಗಳದೊಂದೆಸೆಗೆ ಲಾವಣ್ಯವೊಂದೆಸೆಗೆ||

ತಮತಮಗೆ ಸುಯ್ಯುತಂ ಮರುಗಿ ಮೊರೆಯಿಡುತಿರಲು|
ಶಿವನಂತರಂಗದಿಂ ಕೋಪವಡರುತ್ತಿರಲು||

ನಂದೀಶನರಿದು ಭಯದಿಂದೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುತಿರೆ|
ನಿಂದ ಗಣಸಂಕುಳಂ ಹೆರೆಸಾರ್ದು ನಡುಗುತಿರೆ||

ಕುಪಿತನಾದಂ ದೇವನಿನ್ನಾರೊ ಜೀವಿಪರು|
ವಿಪರೀತವೇನಪ್ಪುದಿದನಾರೊ ಭಾವಿಪರು||

ಮುಳಿದೊಡೆ ಮಹಾಪ್ರಳಯವೊಬ್ಬರುಳಿವವರಿಲ್ಲ|
ತಿಳಿವೊಡರಿದುಗ್ರನಿರ್ದಿರವ ತಾನೇ ಬಲ್ಲ||

ನೆನುತೆಲ್ಲರಂಜಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚೆ ಪರಮೇಶ್ವರಂ।
ನೆನೆಯಲರಿದೆನಿಪ ರೂಪಿನೊಳಿರ್ದನೀಶ್ವರಂ॥

ಇರೆ ದೇಹದೊಳು ಸುತ್ತಿ ಹೊತ್ತಿ ಹೊಗೆದುದು ಕೋಪ।
ಉರವಣಿಸುತೊಳಗೊಳಗೆ ಕುಂಭಿಕ್ಕಿದುದು ಕೋಪ॥

ವಡಿಸಿ ನೆಗೆದುದು ಭಾಳಲೋಚನದ ಕೆಲದಿಂದೆ।
ಘುಡಿಘುಡಿಸಿತದು ಮಸಗಿತದು ಬೆಮರನೆಪದಿಂದೆ॥

ಕೋಪವೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದು ಬಂದೊಂದೆಡೆಗೆ ಬಂದು।
ರೂಪಾಗಲನುಗೆಯ್ಯಲದರ ಮಧ್ಯದೊಳೊಂದು॥

ನೋಡಬಾರದ ಥಳಥಳಿಪ್ಪ ತೇಜೋಮೂರ್ತಿ।
ಕೂಡೆ ಪುಟ್ಟುತ್ತಿರ್ದುದಭವನಘಟಿನ ಮೂರ್ತಿ॥

ಭುಗಿಭುಗಿಲ್ ಛಿಟಿಛಿಟಿಲ್ ಬುಭುರ್ಗಿಲ್ ಭುಗಿಲೆಂದು।
ಭುಗಿಛಿಟಿಲ್ ಭುಗಿಛಿಟಿಲ್ ಛಿಟ್ಛಿಟಿಲ್ ಭುಗಿಲೆಂದು॥

ಧಗಿಲೆಂಬ ನುಡಿಗೆ ಧರಣೀತಳಂ ಬಿರಿಯುತಿರೆ।
ಭುಗಿಲೆಂಬ ರಭಸಕಂಬರತಳಂ ಸಿಡಿಪುತಿರೆ॥

ಹರಿಬೊಮ್ಮರೆರ್ದೆ ಬಿರಿಯೆ ಕುಲನಗಂಗಳ್ಕುಸಿಯೆ।
ಪರಸಮಯಿಗಳ್ ಜರಿಯೆ ಜಲಧಿ ಕುಕ್ಕುಳ್ಕುದಿಯೆ॥

ರವಿರಥಂ ದೆಸೆಗೆಡಲ್ ಗಣಪತಿಗುಹರ್ಬೆದರೆ।
ಭುವನಂ ಕಿವುಡುವಡಲ್ ಗಣಸಮಿತಿಗಳ್ಕೆದರೆ॥

ಗಗನದೋಳ್ಬರ ಸಿಡಿಲ್ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡೊಗೆವಂತೆ।
ಮಿಗೆ ಭಾಳಲೋಚನಂ ರೂಪುಗೊಂಡೊಗೆವಂತೆ॥

ಕಾಳಕೂಟದ ನಗದೊಳೊಗೆದ ಕೇಸರಿಯಂತೆ
ಕಾಲಾಗ್ನಿಯಿಂದೆ ದಳ್ಳುರಿ ಭುಗಿಲನೊಗೆವಂತೆ॥

ಬೆಳಗು ಮೂಲೋಕವೋಳ್ತೊಳತೊಳಗೆ ಕಡುಪಿಂದೆ।
ಘಳಿಲನೊಗೆದಂ ವೀರಭದ್ರಂ ನಿಟಿಲತಟದಿಂದೆ॥

ಏಕಜಡೆಲಿಂಗಂ ಶಿರೋಮಾಲೆಗಳ್ತೊಳಗೆ।
ಭೀಕರಮೆನಿಪ್ಪ ಕೆಂಗಣ್ಮೀಸೆಗಳ್ಹೊಳಗೆ॥

ಕುಂಡಲಂ ಕೋರೆದಾಡೆಗಳೊಪ್ಪಿ ತೋರುತಿರೆ।
ಚಂಡಾಂಶು ವೀರಫಳಕಂ ತೊಡರ್ನೆರೆವುತಿರೆ॥

ನಿಂದಂ ರಜತಗಿರಿಗೆ ಕೈಕಾಲ್ಗಳೊಗೆದಂತೆ।
ಮಂದರಂ ಮಸಗೆ ಕೋಪದಿ ರೂಪುಗೊಂಡಂತೆ॥

ನೋಡಿರೇ ಭಾಳನ ಮನಂ ಹೆತ್ತ ಶಿಶುವಿಂಗೆ।
ಮಾಡಿದರ್ಜಾತಕರ್ಮವನಾಗಳಾತಂಗೆ॥

ನಾಮಕರಣಂ ವೀರಭದ್ರನೆಂಬುದು ತನಗೆ।
ನೇಮಿಸಿತು ಬಾಯ್ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವದು ತನಗೆ॥

ತೊಟ್ಟಿಲುಂ ತುಂಬಿದಾಕಾಶವಾದುದು ನೋಡ।
ಕಟ್ಟಿದ ಗುಣಂ ಪ್ರತಾಪ ಯಶಸ್ಸುಗಳ್ನೋಡ॥

ತೂಗುವ ಪ್ರಳಯ ಕೋಲಾಹಲ ಗಣಾಧಿಪರ್
ಜೋಗುಳಂ ಪಾಡುವರ್ವೀರಸಿರಿಮಾರಿಯರ್॥

ಬಾಲಾಭರಣವೆ ಬೊಬ್ಬಿಡುವ ತಲೆಗಳ ಮಾಲೆ ।
ಬಾಲತ್ವದಾಟವದು ಮಖವ ನುರುಪುವ ಲೀಲೆ ॥

ಎಂದೊಡವನೆಂತು ಪೊಗಳ್ವೆನಿನ್ನು ವೀರಮಂ ।
ಇಂದು ಮೌಲಿಯ ಸಕಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಸಾರಮಂ ॥

ನೋಡ ನೋಡಲ್ಬಳೆವ ನೆಲೆಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮಂ ।
ಕೂಡೆ ಬಳೆದಂ ಬಳೆದ ನಮಮ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮಂ ॥

ಮೀರಿ ನೋಡಿದರೆ ಮುತ್ತಾ ಪರಿಗಳಂ ಕಳೆದ |
ನೂರುಮುಡಿ ಮಿಗೆ ಶಂಭು ತಲೆದೂಗುತಿರೆ ಬಳೆದ ||

ಉಗ್ರ ಕೋಪಂ ವೀರಭದ್ರನಂ ನೆಲೆಗೊಂಡು |
ಉಳ್ಳಿತುಳಿದುದು ಶಾಂತಿ ಶಂಕರನ ನೆಡೆಗೊಂಡು ||

ತನಗೆ ಸಿಸು ದಕ್ಷಯಾಗಕ್ಕೆ ಪುಟ್ಟಿದ ಮಾರಿ |
ತನಗೆ ಚಿಣ್ಣಂ ಕಾಲನೆಂಬವಗೆ ಉರಿಮಾರಿ ||

ಇಂತೆಸೆವ ತೀವ್ರದ ಮಹಾವೀರನಂ ಕಂಡು |
ಚಿಂತಿಸಿದನೀಶ್ವರಂ ತನ್ನೊಳ್ಭಯಂಗೊಂಡು ||

ಏಕೆ ಕೋಪಿಸಿದೆ ನಿವನೇಕೆ ಪುಟ್ಟಿದನೆಂದು |
ಲೋಕೇಶ್ವರಂ ನಾಡೆ ಕೌತುಕಮನಾಳ್ದಂದು ||

ತಲೆದೂಗಿ ವೀರಭದ್ರನ ವದನಮಂ ನೋಡಿ |
ನಲಿದು ಮನದೊಳಗೆ ತೂಪಿರಿದ ನೊಲವಿಂ ಕೂಡಿ ||

ಕರೆದು ಬೆಸಸಿದನಭವನಾ ವೀರಭದ್ರಂಗೆ |
ಪರಸಮಯಸಂತಾನ ತಿಮಿರಮಾರ್ತಾಂಡಂಗೆ ||

ಕುರಿದಕ್ಷನಂ ಪಿಡಿದು ಜನ್ನಮಂ ಸುಟ್ಟುರುಪಿ |
ತರಿದಿಕ್ಕು ಮಾರಾಂತರಂ ಕಾಲನೊಳ್ಕೆರಪಿ ||

ಎಂದು ಬೆಸಸಲ್ ಭದ್ರಕಾಳಿಯೊಡನೈತರಲ್ |
ಅಂದು ಕೋಟಾಕೋಟಿ ರೋಮಜರ್ಜಡೆತರಲ್ ||

ಉರದ ಬಾಯವರಲ್ಲಿ ಕರದ ಕಣ್ಣವರಲ್ಲಿ |
ಶಿರದ ಕಾಲವರಲ್ಲಿ ಚರಣಮುಖದವರಲ್ಲಿ ||

ಬೆನ್ನ ಬಾಯರ್ಕೆಲರ್ ಕುಡಿದಾಡೆಯರ್ಕೆಲರ್ |
ಕೆನ್ನೆಯುಗುರರ್ಕೆಲರ್ ಕಡು ನಿಡಿಯವರ್ಕೆಲರ್ ||

ಗಗನದೊಳ್ನಡೆಯುತಂ ಕಡಲಂ ಕಲುಂಕುತಂ |
ದಿಗಿಭವಂ ಕೆಡಪುತಂ ಪೊಡವಿಯುಂ ಹಿಳಿಯುತಂ ||

ರವಿರಥವನೆಡಹುತಂ ರಾತ್ರಿಪನನರೆವುತಂ |
ಪವನನುಂ ಪಿಡಿಯುತಂ ಭಗಣಮುನೊಡರ್ಚುತಂ ||

ಪೊರಮಟ್ಟುದಲ್ಲಿ ವಸುಮತಿಯೆ ಬೆಸನಾದಂತೆ |
ಪೊರಮಟ್ಟುದುಗ್ರಗಣತತಿ ಗಗನ ಬಿದ್ದಂತೆ ||

ದುಂದುಭಿಗಳಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಗಳೆತ್ತಿ ಬರೆ |
ಸಂದಣಿಸಿ ಕೈದುಗಳ್ಬೆಳಗ ನುಗುಳುತ್ತಮಿರೆ ||

ಈಬಂದನೆಲೆಲೆ ಭಾಳೇಕ್ಷಣನ ಸುತನೆಂಬ |
ಈಬಂದನಪ್ರತಿಮನತುಳ ಬಲನೆಂದೆಂಬ ||

ಓರುದನಿಯು ಕಹಳಾರವಂ ಪೆಸೆಗೆ ಪರಿಯುತಿರೆ |
ತುರುಗಿದನಲಧ್ವಜಂ ಗಗನದೊಳ್ಕುಣಿವುತಿರೆ ||

ಮಸಗಿ ಕಾಳಾನಲನ ಹೊರಬೀಡ ಬಿಟ್ಟಂತೆ |
ವಸುಧೆಗುಬ್ಬಸದ ನಂಜಿನ ಬನಂ ನಡೆವಂತೆ ||

ಅಚ್ಚರಿಯ ವೀರಭದ್ರನ ಬೀಡು ನಡೆಯುತಿರೆ |
ಮಚ್ಚರಿಪ ದಕ್ಷಪುರವಲ್ಲಿ ನಸುದೋರುತಿರೆ ||

ಕಂಡು ಕೈವೀಸಿದಂ ವೀರಭದ್ರಂ ಹಾದಿ |
ಗೊಂಡು ಹರಿದುದು ಬೊಬ್ಬಿಡುತೆ ಸಕಲ ಭೂತಾದಿ ||

ಗಣನಿಕರವ್ವೆದಿ ಕೋಂಟೆಯನಾಕ್ಷಣಂ ಮುತ್ತಿ |
ಸೆಣಿಸಿ ಬಿಡದಾಪ್ಪುಮುಲದುರಿಯ ಹಳಪಿಗೆ ಎತ್ತಿ

ಬೊಬ್ಬಿಡಲು ಯಾಗಮುಂಟಪವದಿರ್ದು ಸಭೆ ಕೆದರೆ |
ಬೆಬ್ಬಳಿಸಿ ದಕ್ಷನಬ್ಬರ ಪಿದೇನೆನುತೊದರೆ ||

ಪೋಗಿಂದ್ರ ಹೋಗಗ್ನಿ ಹೋಗಿ ದಿಕ್ಪಾಲರಿರ ।
ಹೋಗು ಮುರಹರ ನೂಂಕಿ ನಡೆಯಿ ಭೂಪಾಲರಿರ

ಎಂದು ಚತುರಂಗ ಬಲಮಂ ಪೇೞ್ದನಾ ದಕ್ಷ ।
ನೆಂದು ಘುಡುಘುಡಿಸಿ ಬರುತಿರ್ದುದು ಪರೋಕ್ಷಾಕ್ಷ ॥

ನಾದಿಯಾಗಿರ್ದಮರರೊಂದೆಸೆಯೊಳೊಡ್ಡಿದರ್ ।
ಪಾವದಿಂ ದಿಕ್ಪಾಲರೊಂದೆಸೆಯೊಳೊಡ್ಡಿದರ್ ॥

ತೊಡಗಿತ್ತು ಚೂಣಿಕಾಳಗವಲ್ಲಿ ತನತನಗೆ ।
ನಡೆದು ನೂಂಕಿತ್ತು ಮೂದಲಿಸುತಂ ತನತನಗೆ ॥

ಬೆರಸಿ ಪೊರಿತ್ತು ಶಿವದ್ರೋಹಿ ದಕ್ಷನ ಬಲಂ ।
ಹರಿಯಜದಿಶಾಧಿಪನೊರ್ಂಕೆತಾಗಳೆ ನೆಲಂ ॥

ಕಲಿದಿಕ್ಷವಂತಾಗೆ (?) ವೀರಭದ್ರಂ ಬಂದು ।
ಸಲಿಸುವೆಂ ಇವರಸುವ ಬಾಳಬಾಯ್ಗುಟ್ಟು ಕೆಂದು ॥

ಬರಸಿಡಿಲಬಳಗವಂತಿರ್ದ ಗಣತತಿ ಸಹಿತ ।
ಎರಗಿದಂ ಭೂಮಿತಳವದಿರೆ ಬಿರಿಯಲ್ಕಹಿತ ॥

ಬಲವರಿಯಲ್ಕೆ ತಂದು ದಿಕ್ಕರಿಗಳಂ ಸೀೞ್ದು ।
ಬಳಸಿ ದುಮ್ಮಾನುವ ತುರಗಕುಲವಂ ಪೋೞ್ದು ॥

ನೆರೆದ ರಥನಿಕರಮಂ ನುಚ್ಚುನೂರಂ ಮಾಡಿ ।
ಪರಿವಾ ಪದಾತಿಗಳ ನರಿದು ಸಣ್ಣಂ ಮಾಡಿ ॥

ಸಂಗರ ಧರೆಯೊಳಮುಮ ಮೊಕ್ಕೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕುತಿರೆ ।
ಸಂಗಡಿಸಿ ನಾರದಮುನಿಯು ಲೀಲೆ ಪೆರ್ಚುತಿರೆ ॥

ರಣದೊಳಗೆ ಮಾರಿಗೆ ಯುರೋಚಕಮುದಾಗುತಿರೆ ।
ತಣಿಯುಂಡು ಕಾಲಂಗೆ ಕೊಕ್ಕರಿಕೆ ಪುಟ್ಟುತಿರೆ ॥

ಇಂತಿಂತು ವೀರಭದ್ರಂ ತಪಿಸುತಿರಲಂದು |
ಮುಂತೆ ಪೊಯ್ವಾಲ್ಗುಡುತ್ತಂ ಒಬ್ಬನೈತಂದು ||

ಎಲೆ ದಕ್ಷ ನೀನೇಕೆ ಜನ್ನವೇಕೆಲೆ ಪಾಪಿ |
ನಿಲಲರಿದು ಕೇಳೆಲವೊ ಮುಂದುಗಾಣದ ಕೋಪಿ ||

ದೇವಿಯೊಳಿಗವಿಂದುಧರನ ಕಿವಿದಾಗಿತ್ತು |
ದೇವನಣುಗಂ ಬಂದನಮರಾಳಿ ತಿರುಗಿತ್ತು ||

ಇಂದಿರಂ ಸರಿದನಜನುಂ ಮೈಗರೆದನಂತಲ್ಲಿ |
ನೊಂದು ಹರಿ ಹರಿಣನಾಗಿಯೆ ಬೀಳ್ವನಂತಲ್ಲಿ ||

ಪಿಡಿವಡೆದವರ್ಕೆಲರ್ ಪುತ್ತೇರಿದರ್ಕೆಲರ್ |
ಮುಡಿವರಥಟರ್ಕೆಲರ್ಬೆತ್ತಲಿದ್ದರ್ಕೆಲರ್ ||

ಹುಲ್ಗಚ್ಚಿದರ್ಕೆಲರ್ಬಾಯ್ವಿರಲವರ್ಕೆಲರ್ |
ಸಲ್ಗಿರಿವವರ್ಕೆಲರ್ನೀರೊಕ್ಕವರ್ಕೆಲರ್ ||

ಬಂದುದಭವನ ದಾಳಿ ಕೊಂದುದೇಳಿಂ ನಿಲ್ಲಿ |
ಬೆಂದು ಹೋದುದು ನಿನ್ನ ಯಾಗವೆನುತಂತಲ್ಲಿ ||

ಎನುತಿರಲ್ಪುರದ ಬಾಗಿಲ್ವಾಡಮುಂ ಸುಡುತೆ |
ತನತನಗೆ ಕೇರಿಕೇರಿಯೊಳ್ಬೈದೆ ಕಿಚ್ಚಿಡುತೆ ||

ನೆರೆ ಬೀದಿವರಿಯಿತ್ತ ಒದೆದೆತ್ತಿ ಕೆಡುಪುತಂ |
ಮರೆಯೊಗಲ್ಕಾಯ್ವುತಂ ಮಲೆತರಂ ನೀಳುತಂ ||

ಕಿತ್ತು ಬರಸೆಳೆಯುತಂ ತಲೆಚೆಂಡನಾಡುತಂ |
ನೆತ್ತರಂ ಸೂಸುತಂ ಮಲಿದು ತಲೆಯೊತ್ತುತಂ ||

ಉರಿದರಿಯುತಂ ಬಂದು ವೀರಭದ್ರಂ ಕಂಡು |
ಹರುಷಮುಂ ಪುಟ್ಟಿಸುತೆ ಬಿರುದಗಣವೈತಂದು ||

ಮುತ್ತಿದಪಾರ್ತಕಂ ಸವೆದ ಮುಖಸಾಲೆಯಂ |
ಸುತ್ತಿದರದೇನೆಂಬೆನವರೊಂದು ಲೀಲೆಯಂ ||

ಮಂಟಪವನೆತ್ತವಾ ದ್ವಿಜಸಭೆಯನೇಳಿಪರ್ |
ಕಂಟಿಸದೆ ಪತ್ತುವರ್ಗಜಬಜಂ ಮಾಡುವರ್ ||

ಕಂಭಮಂ ತರಿಯುತೆ ಕದಂಗಳಂ ಮುರಿವುತಂ |
ಇಂಬಿನಿಂ ಕುಣಿಯುತಂ ಮಿಗೆ ಪುಟಂ ನೆಗೆವುತಂ ||

ಕೊಂಡದೊಳಗುಲಿಯುತಂ ನಿಂದುರುಗಿ ನೋಡುತಂ |
ಕೆಂಡವಂ ಕೆದರುತಂ ಮುಂದೆ ಜರಿದಾಡುತಂ ||

ತೊನೆದು ಕೈಪರೆಗುಟ್ಟಿ ತೋಳೆತ್ತಿ ಪಾಡುತಂ |
ಮುನಿಗಳಂ ಹುರಿಗುಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತುಗಳ ನಟ್ಟುತಂ ||

ಎಳ್ಳರಾಸಿಗಳನೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲುತಂ |
ಮುಳ್ಳಿಲ್ಲವಂ ಸುರರ ಮೋರೆಯೊಳಗೆಳೆವುತಂ ||

ಇಂತು ಮುಂಗುಡಿಯ ಭೂತಂ ಮಸಗುತಿರಲಂದು |
ಪಿಂತ್ರೈದಿ ಕಲಿ ವೀರಭದ್ರಂ ಮುಳಿದು ಬಂದು ||

ಉರಿಯ ನಾಲಗೆಗಳಂ ಕಿಳ್ತಿತ್ತಿ ಬಿಸುಡುತಂ |
ಸಿರಿಗಿ ಪೂಷನ ಹಲ್ಗಳುದುರೆ ಮುಳಿದೊದೆವುತಂ ||

ವಾಣಿಯಂ ಮೂಗರಿದು ಮಿಗೆ ಮುಂದುಗೆಡಿಸುತಂ |
ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿದಿರಾಂತರಂ ನಿಂದು ತವಿಸುತಂ ||

ಬರೆ ಕಂಡು ಸುರಸಮಿತಿ ಮರುಗಿ ಮುಮ್ಮಳಿಗೊಂಡು |
ನೆರೆದು ಗಗನದೊಳೆಲ್ಲರುಂ ವಿಸ್ಮಯಂಗೊಂಡು ||

ಏಕೆ ತೊಡಗಿದನಿವಂ ಜನ್ನಮಂ ಮರುಳಾಗಿ |
ಏಕೆ ಬಂದಳ್ಗಿರಿಜೆ ದಕ್ಷಂಗೆ ಹಗೆಯಾಗಿ ||

ಬೆಟ್ಟೇರಿ ಮೃತ್ಯುವಂ ಕರೆದುಕೊಂಡಂ ಪಾಪಿ।
ಇಟ್ಟಣಿಸಿದುದು ತನಗೆ ಸಾವು ಕೆಟ್ಟಂ ಪಾಪಿ॥

ಮುನ್ನವೆ ದಧೀಚಿಮುನಿ ಮುನಿದು ಶಾಪಂಗೊಟ್ಟ।
ಇನ್ನೇನೊ ಅಕಟಕಟ ಪಾಪಿ ದಕ್ಷಂ ಕೆಟ್ಟ॥

ಎನುತಮರ ರಳುತ್ತಲಿರೆ ಘುಡಿಘುಡಿಸುತಂ ಮುಸಗಿ।
ಮುನಿದು ಬಂದುರವಣಿಸಿ ಸಿಡಿಲೆರಗುವಂತೆರಗಿ॥

ಕೆಡೆಕೆಡೆ ಶಿವದ್ರೋಹಿ ಎನುತೆ ತಲೆಯಂ ಹೊಡೆದು।
ಉಡುಗುಡುಗು ಗರ್ವವನೆನುತ್ತೆ ತಲೆಯಂ ಕಡಿದು॥

ಒದೆದು ತಂದಾ ತಲೆಯನುರಿವ ಕೆಂಡದೊಳಿಕ್ಕಿ।
ಇದ ತಳೆದುಕೊಳ್ಳಾಹುತಿಯನಗ್ನಿ ಎನುತಿಕ್ಕಿ॥

ನುಡಿಯುತಂ ಹಿಡಿಹಿಡಿ ಸುರಾವಳಿಯನೆನುತಮಿರೆ।
ನೃಡಸಿತ್ತ ಬೆಸನಲ್ಲಿ ಮನಕ್ಕೆ ತೋರುತ್ತಮಿರೆ॥

ನಡುನಡುಗಿ ಕೆಡೆದಿರ್ದ ಕುರಿಯ ತಲೆಯಂ ತಂದು।
ಒಡಲ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಜೀವಂಗೊಟ್ಟು ಕಲಿ ನಿಂದು॥

ದಕ್ಷನಂ ಹಿಡಿದು ಕೋಡಗಕಟ್ಟಿ ಕುಟ್ಟುತಂ।
ತ್ರ್ಯಕ್ಷನಣುಗಂ ಸುರರಸವನೊಡನೆ ಕಟ್ಟುತಂ॥

ತಿರುಗಿ ಬಂದಂ ಭೂತಗಣದಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಡಿ।
ಹರಭಕ್ತರೆಲ್ಲರುಂ ಹರುಷದಿಂ ತೂಗಾಡೆ॥

ಬರುತಿರಲ್ಮುಂದೆ ರಣರಂಗ ರಣರಣಕದೊಳ್।
ಮರುಳಪಡೆ ಎದ್ದುದೇನೆಂಬೆ ನೊಂದಣಕದೊಳ್॥

ಮೂಳೆಗಳ ತುಪ್ಪವಂ ತಲೆಯೋಡಿನೊಳು ಹೊಯ್ದು।
ಕಾಳಿಜದ ಖಂಡಮುಂ ಮೆಲ್ಲಿತಪ್ಪವನಾಯ್ದು॥

ಮಿಮುಳ ತೆಗೆ ತೆಗೆದು ರಾಶಿಗೂಳಂ ಹೊಯ್ದು |
ಮುದದಿಂದೆ ತಮತಮಗೆ ಮರುಳ್ಗಳೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದು ||

ಬೊಟ್ಟಿಟ್ಟು ನೆತ್ತರಂ ಕರುಳಮಾಲೆಯನಿಕ್ಕಿ |
ಅಟ್ಟೆಗಳನೇರಿಕೊಂಡಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೈಯಿಕ್ಕಿ ||

ಮಾಮಾರಿ ಮಾಂಕಾಳಿಗಳ್ತಿಯಿಂ ಪೊಡಮಟ್ಟು |
ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಚಾಮುಂಡಿಗಳ್ತಿಯಿಂ ಪೊಡಮಟ್ಟು ||

ಮೂಳೆಮುಪ್ಪವನೆತ್ತಿ ತವಕದಿಂ ಕುಡಿಕುಡಿದು |
ಕಾಳಿಜದ ಖಂಡಮಂ ಸವಿಸವಿದು ಚಪ್ಪರಿದು ||

ತೇಗಿ ಬಾಳೆಮ್ಮಯ ವೀರಭದ್ರನೆ ಎನುತೆ |
ಕೂಗಾಡಿ ಪರಮಾಯು ವೀರಭದ್ರಂಗೆನುತೆ ||

ಹೊದ್ದಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಮಿಗೆ ಸವಿಸವಿದು ನಿಗುರುತಂ |
ಬಿದ್ದನಿಕ್ಕಿದನೆಂದು ಎಮಗೆ ಶೂಲಿಯ ಸುತಂ ||

ಎಂದು ಕುಣಿದಾಡುತಂ ಮರುಳ ಪಡೆ ಹರಸುತಿರೆ |
ನಿಂದದಂ ನೋಡಿ ವೀರಭದ್ರಂ ಹರಸುತಿರೆ ||

ದಕ್ಷಮುಖವಿಪಿನಕುಲದಾವಪಾವಕನೆಂಬ |
ದಕ್ಷಮುಖಜೀಮೂತಕುಳ ಮಹಾಬಲನೆಂಬ ||

ಬಿರುದೆತ್ತಿ ಕರೆವ ಕಹಳೆಗಳ ಘನಧ್ವನಿಯೊಳಗೆ |
ನಡೆತಂದನಪ್ರತಿಮ ವೀರಭದ್ರಂ ಮುಂದೆ ||

ಗುಡಿಗಟ್ಟಿತಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸದೋಳ್ಸಲವಿಂದೆ |
ಇದಿರ್ವಂದು ಹರನ ಗಣನಾಥರ್ಕಳಿದಿರ್ಗೊಂಡು ||

ಒಡಗೂಡಿ ಕೈಲಾಸದೊಳಗೆ ಬರುತಿರಲಂದು |
ಕಡು ನೀರೆಯರ್ನೆರೆದು ಕರುಮಾಡದೋಳ್ನಿಂದು ||

ನೋಡಿ ನಲವಿಂ ವೀರಭದ್ರಂಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ।
ಕೂಡೆ ಗಣಸಂತತಿಗೆ ಎರಗಿ ಹರುಷದೊಳಂದು ॥

ಹಿಂದೆ ಬರ್ಪನಸಾವವಂ ದಕ್ಷನೆಂಬವನ ।
ಇಂದುಧರನಂ ದೇವಿಯಂ ನಿಂದೆಗೈದಪನ ॥

ತಲೆಯೊಂದು ಪರಿ ದೇಹವೊಂದು ಪರಿಯವನವ್ವ ।
ಛಲವೇಕೆ ತಾನೇಕೆ ಲಜ್ಜೆಯಿಲ್ಲದನವ್ವ ॥

ಬೇಕು ಬೇಕೀ ಮುಖಕೆ ದೇವನಂ ನಿಂದಿಪುದು ।
ಬೇಕು ಬೇಕೀ ಮುಖಕೆ ಯಾಗವಂ ಮಾಡಿಪುದು ॥

ನಡೆತಪ್ಪರಮರರೀತಕೆ ಖಳನೊಳೊಡನಾಟ ।
ಒಡನಾಡಿಯರನಿಂತು ಮಾಡಿತ್ತವನ ಕೂಟ ॥

ವೆಂದು ಪುರನಾರಿಯರ್ಕೈಹೊಯ್ದು ನಗುತಮಿರೆ ।
ನಿಂದು ನೆಲೆನೆಲೆಗಳೊಳ್ನೋಟಮಂ ಬೀರುತಿರೆ ॥

ನಡೆತಂದು ಗಿರಿಜೇಶನರಮನೆಯ ನೊಳಪೊಕ್ಕು ।
ಬಿಡದೆ ಮೈವೆಚ್ಚುತಲಿ ನಲವಿಂ ಮನಂಮಿಕ್ಕು ॥

ವೀರಭದ್ರಂ ಬಂದು ದೂರದಿಂ ಪಶುಪತಿಗೆ ।
ಮಾರಮದ ಮಥನಂಗೆ ಕಾರುಣ್ಯವಾರಿಧಿಗೆ ॥

ನೆನೆವರ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಜನ ಸುರತರುಗೆ ।
ಮುನಿಜನಧ್ಯಾನಗಮ್ಯಂಗೆ ಜಗದ್ಗುರುವಿಂಗೆ ॥

ಶರಣಜನಜನಕಂಗೆ ಶರಣಾಬ್ಧಿಚಂದ್ರಂಗೆ ।
ಪರಮಾತ್ಮರೂಪಂಗೆ ಪಂಚೇಷುನಾಶಂಗೆ ॥

ದುಷ್ಟಜನಶಿಕ್ಷಂಗೆ ಶಿಷ್ಟಜನರಕ್ಷಂಗೆ ।
ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಪ್ರಳಯ ಹೃಷ್ಟಂಗನಷ್ಟಂಗೆ ॥

ವೇದಾರ್ಥರೂಪಂಗೆ ವಾದಕ್ಕತರ್ಕ್ಯಂಗೆ |
ವೇದಾಂಗವೇದ್ಯಂಗೆ ನಾವಪ್ರಮೋದಂಗೆ ||

ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ನಿಂದಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಲಿಂಗಂಗೆ |
ಕೈಯೆತ್ತಿ ಪೊಡಮಟ್ಟನೆಮ್ಮ ಶಿವಲಿಂಗಂಗೆ ||

ಇದೆ ದೇವ ಬಿನ್ನಪಂ ಖಳದಕ್ಷಸಂತಾನ |
ಐದೆ ದೇವ ಬಿನ್ನಪಂ ದೋಷಿ ಸುರಸಂತಾನ ||

ಐದೆ ಚಕ್ರವಿದೆ ಕುಲಿಶವಿದೆ ಕಾಲದಂಡವಿದೆ |
ಇದೆ ಬೊಮ್ಮನಸ್ತ್ರವಿದೆ ಸಕಲ ಋಷಿವೃಂದವಿದೆ ||

ಇಂತೆಂದು ವೀರಭದ್ರಂ ಬಿನ್ನವಿಸಲಂದು |
ಮುಂತೆ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ಕೈಮುಗಿದು ದಕ್ಷಂ ನಿಂದು ||

ದೇವ ಸರ್ವಾಪರಾಧಿಯನೆನ್ನ ಸೀಕ್ಷಿಪುದು |
ದೇವ ಮುಂದರಿಯದಜ್ಞಂಗೆನಗೆ ಕರುಣಿಪುದು ||

ಶಿಶು ತಪ್ಪ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಂದರೊಳರೇ ದೇವ |
ಪಶು ತಪ್ಪ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಂದರೊಳರೇ ದೇವ ||

ಶಿಶುವಾನೆ ಪಶುವಾನೆ ತಂದೆ ಪಶುಪತಿ ನೀನೆ |
ಶಶಿಧರನೆ ವಿಷಧರನೆ ದಯದಿಮಾಕ್ಷಿಸು ನೀನೆ ||

ಕರುಣಿಪುದನಾಥಂಗೆ ಕರುಣಿಪುದು ಭೀತಂಗೆ |
ಕರುಣಿಸುವುದೆಲೆ ದೇವ ಗರ್ವದಿಂ ಬೆಂದಂಗೆ ||

ಎಂದು ದಕ್ಷಂ ಕೃಪಾಭಾವದಿಂದೊರಲುತಿರೆ |
ಇಂದುಧರನಭಯವಿತ್ತಂ ಸುರರ್ಪೊಗಳುತಿರೆ ||

ಶತಯಜ್ಞದೊಂದು ಫಲಮುಂ ವೀರಭದ್ರನಿಂ |
ಹತನಾದ ದಕ್ಷಂಗೆ ಕೊಡಿಸಿದಂ ರುದ್ರನಿಂ ||

ಏನೆಂಬೆನುಬ್ಬಟೆಯ ಕರುಣೆ ಸುರರಂ ನೋಡಿ ।
ತಾನೆಂದನಂತವರ್ಗಭಯಕರಪಂ ನೀಡಿ ॥

ಎನ್ನ ವರ್ಗಕಿಲ್ಲದಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗದಿರಿ ಎಂದು ।
ಎನ್ನ ವರನರಿದಡ್ಡಮೊಗವಾಗದಿರಿ ಎಂದು ॥

ಮರೆದು ಡಂಭಕರೆಂಬರಂ ಬೆರಸದಿರಿಮೆಂದು ।
ಮರಹಿಲ್ಲದೆನ್ನ ನಾಗಳ್ಳೆ ನೆಯುತಿರಿ ಎಂದು ॥

ಅಂದಮರ ಸಂತತಿಗೆ ಕಾರುಣ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ।
ಮುಂದಿರ್ದ ವೀರಭದ್ರನನಕ್ಕರಿಂ ನೋಡಿ ॥

ತೆಗೆದು ತಕ್ಕೈಸುತಂ ಬಾಯತಂಬುಲವಿತ್ತು ।
ಸೊಗಯಿಪ ಕುಮಾರಂಗೆ ಬೀಳುಡೆಯ ನೊಲಿದಿತ್ತು ॥

ಕೊಂಡಾಡಿ ವೀರಭದ್ರನನೆಲ್ಲರುಂ ನೋಡೆ ।
ಮುಂಡಾಡಿದಂ ಭಕ್ತತತಿ ಹರುಷದೋಳ್ಕೂಡೆ ॥

ದಕ್ಷಾದಿಸುರರವಂತವರವರ ಲೋಕಕ್ಕೆ ।
ಆ ಕ್ಷಣಂ ತಾನೆ ಕಳುಹಿದನವರ ಲೋಕಕ್ಕೆ ॥

ಮಂದಿರದೊಳೆಸೆವ ಗಣನಾಯಕರೊಳೊಪ್ಪಿದಂ ।
ಇಂದುಧರನತುಳ ಬಳನಪ್ರತಿಮನೊಪ್ಪಿದಂ ॥

ಅತನುಹರನನುಮಿತ್ರ ಬಂಧುವಿಂತೊಪ್ಪಿದಂ ।
ಅತಿದಾನಿಯತಿ ಕರುಣಿ ಯತಿಶಯದೊಳೊಪ್ಪಿದಂ ॥

ಹಂಪೆಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನನವರತಲೊಪ್ಪಿದಂ ।
ಸೊಂಪಿನಿಂದನವರತ ಶಿವಶಂಭು ವೊಪ್ಪಿದಂ ॥

ಕಂದ||

ನಂದೀಶಾದಿ ಗಣೇಶರೊ ||
ಳಂದಘಟಂ ಮೆರೆದ ವೀರಭದ್ರನ ಶಿಶುವಾ ||
ನೆಂದು ಕೃಪೆಯಿಂದಾವುತಿರ್ಕೆನ |
ಗೆಂದುಂ ಶಶಿಮೌಳಿ ಹಂಪೆಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ||

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ದೇವರ ರಗಳೆ

ಸಮಾಪ್ತಂ.

———:೦:———

ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕವಿ ರಾಘವಾಂಕನ ಸಮಾಧಿಯ
ದೂರದ ನೋಟ.

'ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ'

ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕವಿ ರಾಘವಾಂಕನ ಸಮಾಧಿಯ
ಹತ್ತಿರದ ನೋಟ.

ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ ಕಥಾಸಾರ

——:o:——

ಪೀಠಿಕೆ

ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದೇವಪ್ರಮುಖರಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತವಾದ ಪಾದಗಳುಳ್ಳವನೂ, ಅಕ್ಷಯ, ಅದ್ವಯ, ಅನುಪಮ ಮೊದಲಾದ ಮಹಿಮೆಗಳಿಂದ ಅತಿಶಯರೂಪನೂ ಆದ ಶಿವನು, ಸತೀವಿಯೋಗ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ತನಗುಂಟಾದ ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದ ದಕ್ಷಯಾಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವೀರೇಶ್ವರನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು. ಅಂತಹ ಮಹಿಮಾಶಾಲಿಯಾದ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ವಿರೂಪಾಕ್ಷನು ನಮಗೆ ಪ್ರಿಯತಮವಾದ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ. ೧

ತಲೆಯ ನೀಳವಾದ ಜಡೆಗಳ ಪೊದರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚಂದ್ರನ ಶರೀರದಿಂದ ಧಾರಾಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೃತವನ್ನು ಹೀರಿ, ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟು ಘುಡಿಘುಡಿಸುವ ಕೋಪದ ಪ್ರತಾಪವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವುದು ಶಾಂತಿಯ ಮಡುವೆನಿಸಿ, ಕೃಪಾಮಯವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದೋ, ಅಂತಹ ಹಣೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಪರಿಶೋಭಿಸುವ ನಗೆಮೊಗದೊಡೆಯನಾದ ಶ್ರೀ ಗುರುಹಂಪೆಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನು ಸದಾ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ೨

ಅಕ್ಷಯ, ಅಕ್ಷರ, ಉಕ್ಷಧ್ವಜ ಎಂಬ ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ನಾಶರಹಿತನಾದವನು ಎಂಬ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ, ತ್ರಿನೇತ್ರನೂ, ವೃಷಭಧ್ವಜನೂ, ಶರಣರನ್ನು ಕಾಪಾಡ ತಕ್ಕವನೂ, ಕಾಲಕೂಟ ವಿಷವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿದವನೂ, ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಭಯಂಕರನೂ, ಮರೆಹೊಕ್ಕವರನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕವನೂ, ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೀಯತಕ್ಕವನೂ, ದಕ್ಷಯಾಗವನ್ನು

ನಾಶಮಾಡಿದವನೂ, ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವವನೂ, ಅಪಾರವಾದ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನವಾದವನೂ ಆದ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನು ನಮ್ಮನ್ನು ಸದಾ ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ೩

ಪರಿಣಾಮದ ಕಣಿ, ಶಾಂತಿಯ ನಿಧಿ, ಭಕ್ತಿಯಸಾಗರ, ಏಕೋನಿಷ್ಠೆಯ ಹರ, ಅತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ತರು, ನೀತಿಯ ಕಡಲು, ದಯಾಗಾರ, ಪುಣ್ಯದ ಪುಂಜ, ಸತ್ಯದ ಸದನ, ಹರುಷದ ಮಡು, ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವದ ಶಾಸನ, ಸುಸ್ಥಿರದಾಸ್ಥಲ ಯುಕ್ತ ಎಂಬ ಘನತಮವಾದ ಕೀರ್ತಿಯಿಂದ ಲೋಕವಿಖ್ಯಾತನಾಗಿರುವ **ಹಂಪೆಯ ಹರಿಹರದೇವನ** ಕಾರುಣ್ಯದ ಸುಪ್ರಭೆಯು ನಮ್ಮ ಮನೋಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲಿ. ೪

ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬಲವಾದುದು ಶಿವನ ಅಷ್ಟಾಂಗ ; ಅದಕ್ಕೂ ಬಲ ರುದ್ರ ; ರುದ್ರನಿಗೂ ಬಲವಾದುದು ಅವನ ಹಣೆಗಣ್ಣು; ಆ ಹಣೆಗಣ್ಣಿಗಿಂತಲೂ ಬಲವಾದವನು ವೀರೇಶ್ವರನು. ಅಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ವೀರಭದ್ರನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಆದಿಶೇಷನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅವನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅವನ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಲು ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರನ ಮಹಿಮಾಯುಕ್ತವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಆದರೂ, ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಾದ ಶಿವಭಕ್ತರ ಕೃಪಾ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಾನು ಆ ವೀರಭದ್ರನನ್ನು ಹೊಗಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವೆನು. ೫

ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಗೆಬಗೆಯ ರಸ ಮತ್ತು ಭಾವಾರ್ಥಗಳು, ಉತ್ತಮವಾದ ಶೈಲಿ, ಸಂಧಿ, ಸಮಾಸ, ವಿಭಕ್ತಿ, ಅಲಂಕಾರ, ಯತಿ, ಧಾತು, ಕ್ರಿಯೆ, ಕಾರಕ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ರತ್ಯಯ ಮೊದಲಾದ ವಾಕ್ಯರಣ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಚಾರಗಳು ಮೊದಲಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮವನೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ಆನಂದ ಚಿತ್ತರಾದ ಲೋಕದ ಶಿವಭಕ್ತರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕರುಣಿಸಿ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸಲಿ.

ಬಹಳವಾಗಿ ಅಹಂಕರಿಸಿ ಲೋಕಬಾಧಕನೆನಿಸಿದ ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪುವಿನ ಬೆನ್ನನ್ನು ಬಗೆದು ಅದರಿಂದ ಸೋರುವ ಬಿಸಿರಕ್ತವನ್ನು ಕುಡಿದು, ಅದರಿಂದುಂಟಾದ ಪ್ರಮತ್ತತೆ 'ಮತ್ತು ಮರುಳಾಟಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪುಡಿಪುಡಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ನರಸಿಂಹನ ಹಣೆಯಲಿಪಿಯನ್ನು, ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನಾನುಸಾರ ಶರಭಾವತಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ತೊಡೆದು ಹಾಕಿದ ವೀರೇಶನ ಮಹಿಮಾಯುಕ್ತವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿರ್ಮಲ ಚಿತ್ತರೂ ಅಪ್ರತಿಮ ಶಿವಭಕ್ತರೂ ಆದ ಸಜ್ಜನರು ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಲಿ. ೭

ಈ ಕಾವ್ಯದ ಹೆಸರು **ವೀರೇಶ್ವರ ಚರಿತೆ.** ಈಕಾವ್ಯದ ಅಧಿಪತಿ **ಓರುಂಗಲ್ಲಿನ ವೀರಭದ್ರಸ್ವಾಮಿ.** ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾದವರು, ಲೋಕದ ಸದ್ಭಕ್ತರು. ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಿದವನು ಯತಿಪತಿಯಾದ ಹಂಪೆಯ ಹರಿಹರದೇವರ ಕಾರುಣ್ಯದ ಸುತನೂ, ಶಿವಕವಿಗಳ ಭೃತ್ಯನೂ ಆದ **ಹಂಪೆಯ ರಾಘವಾಂಕ ಪಂಡಿತ.** ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚದ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದ ಸತ್ಪುರುಷರಾರು? ೮

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶಿವಭಕ್ತರಿಗೂ, ಭಗವಂತನಾದ ಶಿವನಿಗೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮರೆತಾದರೂ ಅಜ, ಹರಿ, ಸುರಪತಿ, ಗಿರಪತಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ರಾಜರೇ ಮೊದಲಾದ ಭವಿಗಳನ್ನೂ, ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದೆನಾದರೆ ನಾನು ಶಿವದ್ರೋಹಿಯಾಗುವೆನು; ಎಂಬ ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಬಿರುದಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಶಿವಕವಿ ಹಂಪೆಯ ರಾಘವಾಂಕ ಪಂಡಿತನು ಈ **ಮಾಸಲುಗವಿತೆ**ಯನ್ನು (ವೀರೇಶಚರಿತೆಯನ್ನು) ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ಮಲ ಚಿತ್ತರಾದ ಸತ್ಪುರುಷರು ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿರಿ. ೯

———:o:———

ಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭ

——:೦:——

ಈ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾವುದೆಂದರೆ:—ಪ್ರಚಂಡವಾದ ತೆರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಓಡಾಡುವ ನೀರಾನೆ ಮತ್ತು ಮೊಸಳೆ, ಮೀನು ಮೊದಲಾದ ಜಲಜಂತುಗಳಿಂದಲೂ, ಜಲಚರಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಾಲಗಳ ಬಡಿಯೋಣದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳು ರತ್ನಗಳಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪವನ್ನು ಅಣಿಕಿಸುವುವೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಾಗರವು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ಭೂಭಾಗವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ಭೂಮಿಯ ಶಿರೋಮಣಿಯಂತೆ ಮೇರುಪರ್ವತವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಆ ಮೇರುವಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗವನ್ನು ನಾನು ಏನೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ ? ೧೦

ಆ ಮೇರುವಿನ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ, ಶಿವನ ವಾಸಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿದ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ, ಮಾಯಾಸಂಬಂಧವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ, ಲೋಕದ ಸಮಸ್ತ ಪರ್ವತಗಳನ್ನೂ ಧಿಃಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೈಲಾಸವು, ಚಂದ್ರಬಿಂಬಗಳ ರಾಶಿಯೋ ? ಘಟ್ಟಿಗೊಂಡ ಬೆಳುದಿಂಗಳೋ ? ಪರಮೇಶ್ವರನ ಕೀರ್ತಿಲತೆಯ ಫಲವೋ ? ಲೋಕಾವಳಿಯ ಕಂಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳದ ಒಬ್ಬುಳಿಯೋ ? ಭಕ್ತರ ಭಾಗ್ಯದ ಹೆಬ್ಬೆಳೆಯ ಹೊಸ ರಾಶಿಯೋ ? ಲೋಕದ ಪುಣ್ಯದ ಸಂತೆಯೋ ? ಎಂಬಂತೆ ವೈಭವದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದೆ. ೧೧

ಆ ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಜನನ ಮರಣಾತೀತವಾದ ಶಂಕರನ ಅರಮನೆಯು ಆಕಾಶವನ್ನು ಬಗೆದು, ಎಲ್ಲ ಲೋಕಂಗಳ ನೆತ್ತಿಯಮೇಲೆ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತ ಗಿರಿರಾಜನ ಕಿರೀಟವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಸೂರ್ಯ ಬಿಂಬಗಳ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ಶಿವನ ಅರಮನೆಯ ಓಲಗ

ಶಾಲೆಯು ಸುವರ್ಣ, ನವಮಣಿ, ಸ್ಪರ್ಶಮಣಿ, ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆ, ಚಿಂತಾರತ್ನ ಇವುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಗೋಡೆ ಮತ್ತು ನೆಲಗಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ? ೧೨

ಸಕಲ ಚರಾಚರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳನೂ, ಮಂಗಳದರ್ಪಣದಂತೆ ಶೋಭಿಸ ತಕ್ಕವನೂ ಆದ ಶಿವನು ಆತನ ಓಲಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನವಾದ ನವಮಣಿಗಣಮಯವಾದ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ತೋತ್ರ ಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ, ಭಕ್ತರ ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತ, ಜಂಗಮಕಲ್ಪ ದ್ರುಮವೆಂಬಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ೧೩

ಆ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಹಣೆಗಣ್ಣಿನ ಉರಿಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ, ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅಮೃತವನ್ನು ಉಣಬಡಿಸುವಂತೆ ಚಾಮರಗಳು ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರಲು, ತಲೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರೋ ಎಂಬಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬೀಸಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಗಾಳಿ ಯನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು, ನಾನಾ ದೇವಪ್ರಮುಖರ ಅಲಂಕೃತವಾದ ತಲೆಗಳು ನಾಚುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಸುಂದರಿಯರಿಂದ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿದ ಕನ್ನಡಿಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರಲು, ವನದೇವತೆಯರಿಂದ ಉಪಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ವಸಂ ತನೋ ಎಂಬಂತೆ ಪರಶಿವನು ಆ ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸು ತ್ತಿರುವನು. ೧೪

ಆ ಶಿವನ ಸಭೆಯ ಎಡಬಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತಿರುವ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮರಿಂದಲೂ, ಸಾಲೋಕ್ಯ, ಸಾಮೀಪ್ಯ, ಸಾರೂಪ್ಯ, ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಗಣಂಗಳಿಂದಲೂ, ಶಿವನ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನ ಬಂಟರೆನಿಸಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಸರಸ್ವತಿಯರಿಂದಲೂ, ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿ ರುವ ದಿಕ್ಪತಿಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮನುಮುನಿಗಳ ವೃಂದ ದಿಂದಲೂ ಶಿವಸಭೆಯು ಪರಿಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ೧೫

ಅಂತಹ ದಿವ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಮಯನೂ, ಜಿತದೂಷಣ, ಅತಿಭೀಷಣ, ಅಘಶೋಷಣ, ಅಹಿಭೂಷಣ ಎಂದು ಕೀರ್ತಿವೆತ್ತವನೂ ಆದ ಶಿವನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶಿವಗಣಂಗಳ ಕಿರೀಟಗಳ

ಕಾಂತಿಯಿಂದಲೂ, ಅವರು ಝಳಪಿಸುವ ಖಡ್ಗಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ ಪ್ರಕಾಶ ದಿಂದಲೂ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಯ ಒಡವೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾದ ದೇವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ದೇಹಸಂಪತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದಲೂ ಶೋಭಾಯಮಾನನೆನಿಸಿದ್ದನು. ೧೬

ಅತ್ತ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ, ಎಲ್ಲ ರಾಜಾಧಿರಾಜರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವ ಪರಾಕ್ರಮ ದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ, ನಾನಾ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಜಯಸೇಸೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿ ರುವ, ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ **ದಕ್ಷಪಿತಾಮಹನು** ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಗಿರುವನು. ೧೭

ಇತ್ತ ಅಖಿಲಕ್ಕೆ ಆಧಾರನೂ, ಭವಕ್ಕೆ ದೂರನೂ, ಮಹಿಮೆಗೆ ಆಗ ರನೂ, ನಿಜ ಸುಖದ ಸಾರನೂ ಆದ ಪರಶಿವನು, ಆ ತನ್ನ ದಿವ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯ ವೀಣೆಯನ್ನೂ, ತುಂಬುರನಾರದರ ಬಿನ್ನಹವನ್ನೂ, ನಂದಿ ಮಹಾಕಾಳರ ತಾಳಗತಿಯನ್ನೂ, ಭೃಂಗೀಶನ ನರ್ತನವನ್ನೂ, ಬ್ರಹ್ಮನ ವೇದಘೋಷವನ್ನೂ, ಚಂಡೇಶನ ಹೊಗಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಲಾಲಿಸುತ್ತ ಮೆರೆದಿ ರುತ್ತಿರುವನು. ೧೮

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕು, ಅವರುಗಳಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ಸನ್ಮಾನವನ್ನೂ, ವಂದನೆಯನ್ನೂ, ಉಪಚಾರವನ್ನೂ, ಉಡುಗೊರೆ ಯನ್ನೂ, ಗೌರವವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೈಲಾಸಪತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಅತಿಶಯವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬಯಸಿ ಬಂದ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಆ ಶಿವನ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ೧೯

ವಿಷ್ಣುವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಿಸಿಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕವನೂ, ಸಮಸ್ತವೇದಾಗಮಗಳ ಸ್ತೋತ್ರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದವನೂ, ಮನುಮುನಿಗಳ ಮನೋನೇತ್ರಗೋಚರನೂ ಆದ ಪರಶಿವನನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತನ್ನ ಅಳಿಯನೆಂಬ ನಿಮಿತ್ತ ಅವನಿಂದ ವಂದನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸಿ,ಗರ್ವಾ

ವಿಷ್ಣನಾಗಿ ಆ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನು **ಕೆಂಡದ ತೊಡಿಗೆಗೆ ಮನವಿಟ್ಟ ಅರಗಿನ ಪುತ್ಥಳಿಯಂತೆ** ಶಿವನ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ೨೦

ಈ ಬಗೆಯಿಂದ ಕೈಲಾಸದ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಶಿವನು ಕಂಡರೂ ಕಾಣದವನಂತೆ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದನು. ಆದರೆ, ಶಿವನು ಅವನನ್ನು ನೋಡದೆ ಮರೆತನೆಂಬುದು ಸುಳ್ಳು. ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಕರ್ತೃವಾದ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಕನಾದ ಶಿವನಿಗೆ ಇವನ ಆಗಮನವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವೇ? ಆದರೆ, ದಕ್ಷನ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಶಿವನು ಮಾಡಿದನೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಬಹುದಲ್ಲವೇ ? ೨೧

ಈ ರೀತಿ ಸಭೆಗೆ ಬಂದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ದಕ್ಷನು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡನು. ಮರುಳನಾದ ಶಿವನು ಸತ್ಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಹೋಗಲಿ, ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯಾದರೂ ಮರ್ಯಾದಿಸಬೇಡವೇ? ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ಆದರೆ, ಗಂಡನು ಗೌರವಿಸದಿರುವವರನ್ನು ಹೆಂಡತಿಯು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲವೆಂದುತಿಳಿದು ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಮೌನವನ್ನು ವಹಿಸಿದಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. **ದೊರೆಯ ಕಿರೀಟದ ಮುತ್ತು ತನ್ನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವಾದ ಚಿಪ್ಪನ್ನು ಇಳಿದಾದರದಿಂದ ಕಂಡಂತೆ** ತಂದೆಯಾದ ತನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನೋಡಿದ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನೂ, ತನಗೆ ಯಾರೂ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವ ಆ ಸಭೆಯನ್ನೂ ಕಂಡು ದಕ್ಷನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಳಹಳಿಸಿದನು. ೨೨

ಆಗ ಆ ಸಭಾಜನರು ಈ ದಕ್ಷನು ಎಂತಹ ಪಾತಕವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನೋ ! ಅಲ್ಲವಾದರೆ ಶಿವನೂ, ಶಿವೆಯೂ ಇವನನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇತಕ್ಕೆ? ಅವರ ಅಂತಸ್ಥವನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಈ ದಕ್ಷನನ್ನು ಈ ಶಿವಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸುವುದು ನಮಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಬಗೆದು ಸಭೆಯು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಿತು. ಹೀಗೆ ತನಗಾದ ಅಪಾರವಾದ ಅಪಮಾನದಿಂದ ಚಿಂತೆಯೆಂಬ ವನಕೆಯಿಂದ ಕುಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ದೇಹವುಳ್ಳ ದಕ್ಷನು, ವಿಪುಲವಾದ ಸಂತಾಪದಿಂದಲೂ, ಕೋಪಾವೇಶದಿಂದಲೂ ಮುಂದುರಿಯದೆ ತನ್ನ ಆಲೋಚನಾ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ೨೩

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾಪಾತುರನಾದ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನು ನಾನು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದೆನೆಂದು ಕರೆಗಟ್ಟಿದ ಬಿರುಗೋಪದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ನಿಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಅವನು ಕೊಂಚದೂರ ನಡೆಯುವುದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವುದು, ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆ ಬರುವವರನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನಾಬಗೆಯಿಂದ ಆಲೋಚಿಸುವುದು, ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುವುದು, ಶಿವನನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದು ಎಂಬೀ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ೨೪

ಆ ದಕ್ಷಪಿತಾಮಹನು ·ಲೋಕದ ಹಲವು ರಾಜಾಧಿರಾಜರುಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ, ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳಿಂದ, ಎರಗಿಸಿಕೊಂಡ ತನ್ನ ಅನುಪಮವಾದ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ದುರ್ಗತಿ ಬಂದಿತು ? ಎಂಬ ಸಂಕಟದಿಂದ ತಿರುಗಾಡುವ ಚಿಂತಾಚಿತ್ರವೋ ? ಸ್ವೈವೆರಗಿನ ಸಾಕಾರವೋ ? ಕೋಪವನ್ನು ಎರಕಹೊಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಪುತ್ಥಳಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆ ನಡೆದು ಬಂದು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ೨೫

ಆಗ ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಬಂದ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಪದಾತಿ ಮೊದಲಾದ ಸೈನಿಕರನ್ನೂ, ಕಹಳೆ, ಭೇರಿ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸದೆ ತನ್ನನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಅಪಾರವಾದ ದುಃಖಾಪಮಾನಗಳಿಂದ ಪುರಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದನು. ೨೬

ಆಗ ರೋಷಪೂರ್ಣನಾದ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನು ತಾನು ತನ್ನ ತೊಡೆಗಳನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ನಾನು ಒಂದು ಮಹಾಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು; ಶಿವನ ದೇವತ್ವವನ್ನು ಸುಡುವೆನು; ಶೂಲಿಯನ್ನು ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸುವೆನು ; ನನ್ನ ಓಲಗಶಾಲೆಗೆ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳನ್ನ ಕರೆಯಿಸುವೆನು· ನನ್ನ ಮಾತುಕೇಳದ ದೇವತೆಗಳ ಮತ್ತು ಮನುಮುನಿಗಳ ಶಿರಚ್ಛೇದನ ಮಾಡಿಸುವೆನು ; ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಪಾಪಾತುರಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಗರ್ಜಿಸತೊಡಗಿದನು. ೨೭

ಆ ಕೂಡಲೇ ಆತುರದಿಂದ **ಮಂತ್ರಿ ವಿದಗ್ಧ**ನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿ, ಅಂದು ತನಗಾದ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ,

ರುದ್ರನ ಸರ್ವೇಶತ್ವವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ ತಾನೇ ಲೋಕೇಶ್ವರನಾಗುವಂತೆ ಮಹಾಯಾಗದ ಮುಖದಿಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಅಂತಹ ಮಹಾಯಾಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಕ್ಷಣವೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದನು. ೨೮

ಆಗ ಆ ವಿವೇಕಿಯಾದ ಮಂತ್ರಿಯು, ದಕ್ಷನ ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗಿ, ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ವಿವೇಕವನ್ನು ಬೋಧಿಸತೊಡಗಿದನು:— ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲದು ಭೂಮಿ. ಆದರೆ, ಆ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲವೇ? ಶಿವನು ಒಲಿದರೆ ಯಾಗ ಸಹಸ್ರದ ಫಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಯಾಗಗಳು ಶಿವನ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಭುವೇ ಅದೇಕೆ ಹೀಗೆ ಮೂರ್ಖನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವೆ? ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಲ್ಲದ ಹೊಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿದೆ? ಈ ಕಾರ್ಯವು ನಿನಗೆ ಶುಭಪ್ರದವಾದುದಲ್ಲ, ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಲು ಪಾಪಿಯಾದ ದಕ್ಷನು ಅವನ ಬೋಧೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದನು. ೨೯

ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ, ಏನು? ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವೆ? ಯಾಗದಿಂದಾಗದ ಕಾರ್ಯವಾವುದು? ವಸಿಷ್ಠಮುನಿಯು ಶಪಿಸಿದ ಮಹಾಭೂಪನಾದ ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ತಂದೆಯಾದ ತ್ರಯ್ಯಾರುಣಿಯನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮೇಲಿನ ಕೋಪದಿಂದ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಋಷಿಯು ಯಜ್ಞದ ಮುಖದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಘನತಮವಾದ ಯಜ್ಞಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರತಕ್ಕುದಾವುದು? ಕಾರಣ ನೀನು ನಾನು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಎದುರುಬರದೆ ನನಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಈಕ್ಷಣವೇ ಕೊಂದುಬಿಡುವೆನು ಎಂದನು. ಆಗ ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರೀರ್ವರನಡುವೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಯಿತು. ೩೦

ಮಂತ್ರಿವಿದಗ್ಧ:-ಎಲೈ ದಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಕೊಂದರೂ ಕೊಲ್ಲು; ಶಿವದ್ವೇಷಮಯವಾದ ಈ ಯಾಗವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಡ.

ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮ:- ಛೆ! ಛೆ! ನೀನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಈ ಯಾಗವನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಂತ್ರಿ:- ಇದು ಬಹಳ ಅಯೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯ.

ದಕ್ಷ:- ಇದು ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯ. ಲೇಸು ಲೇಸು.

ಮಂತ್ರಿ:- ಅಯ್ಯೋ! ದಕ್ಷಪಿತಾಮಹಾ, ಪೂಜ್ಯನಾದ ನೀನು ಲೋಕದ ನಿಂದೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವೆಯಲ್ಲ.

ದಕ್ಷ:-ಆದದ್ದಾಗಲಿ!

ಮಂತ್ರಿ:- ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವೆ.

ದಕ್ಷ:- ಕೆಟ್ಟರೆ ಕೆಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯಾಗವನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತ.

ಮಂತ್ರಿ:- ನಿನ್ನ ಮಗಳು ಇದರಿಂದ ಕುಪಿತಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ದಕ್ಷ:- ಬಿಡು ಬಿಡು. ಆದರಾಗಲಿ. ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.

ಮಂತ್ರಿ:- ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷ:- ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಕೀರ್ತಿಯುಂಟು.

ಮಂತ್ರಿ:- ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡು.

ದಕ್ಷ:- ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನೀನೇ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಗು. ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಹೇಳಿದನು. ೩೧

ಆಗ ಮಂತ್ರಿಯು ನೀನು ಯಾಗವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಶಿವನ ಬಂಟರಾದ ಗಣಂಗಳು ಬಂದು ಹೊಗದ ಸ್ಥಳವಾವುದು? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆಗ ದಕ್ಷನು ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾಶಿಗೆ ಪಡುವಣ ದಿಕ್ಕಿನ ರಮ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ **ಕನಖಳ ಪುರದಲ್ಲಿ** ನಾನು ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡುವೆನೆಂದನು. ಆಗ ಮಂತ್ರಿಯು ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡುವ ಋತ್ವಿಜರಾರು? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಮುನೀಶ್ವರರು. ಎಂದನು. ಯಾಗವನ್ನು ,ನಡೆಸುವ ಸಂರಕ್ಷಕನಾರು? ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಯು ಕೇಳಲು, ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವೆಂದೂ, ಯಾಗಶಾಲೆಯ ಕಾಹಿನ ಕಡುಗಲಿಗಳು ದಿಕ್ಪಾಲಕರೆಂದೂ ದಕ್ಷನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ ವಿದಗ್ಧಮಂತ್ರಿಯು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿವನಿಲ್ಲದ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬರಲಾರರು. ಇದನ್ನು ನೀನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ೩೨

ದಕ್ಷ:- ನಾನು ಕರೆದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಮುನಿಗಳನ್ನೂ, ಸುರರನ್ನೂ ಕೊಂದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿ:-ನೀನು ಹೀಗೆ ಭಯೋತ್ಪಾತಮಾಡಿದರೆ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕವರಾರು?

ದಕ್ಷ:- ನಿಜ. ಮಂತ್ರಿಯೇ ನನ್ನ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವೇನು ಹೇಳು ?

ಮಂತ್ರಿ:- ಶಿವನದ್ವೇಷವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಉಪಾಯದಿಂದ ಕರೆತಂದು ಯಾಗವನ್ನು ಹೂಡು. ನಿನ್ನ ಈ ಬಲ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ದಕ್ಷ:- ಒಳ್ಳೆಯಉಪಾಯ. ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೩೩

ಆದಿಶೇಷನ ಪದವಿಯನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಹಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತೆ, ಮೇರುಪರ್ವತದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಒಂದು ಒಣಗಿದ ಗುಡ್ಡ ಬಯಸುವಂತೆ, ಸಮುದ್ರದ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಅಡವಿಯ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳ ಬಯಸುವಂತೆ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಒಣಗಿದ ತಾರೆಯಮರ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ ಆದ ಪರಮೇಶ್ವರ ಶಂಕರನ ಪದವಿಯನ್ನು ದಕ್ಷನು ಬಯಸಿ ಗಣಕರನ್ನು ಬರಮಾಡಿದನು. ೩೪.

ಆ ಪಾಪಾತುರನಾದ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಈ ದಿನವೇ ಹೊರಟು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಅರ್ಥದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ದಿಕ್ಪಾಲರು, ದೇವತೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾಧರರು, ಕಿನ್ನರರು, ಖೇಚರರು, ಗರುಡರು, ಉರಗರು, ಗುಹ್ಯಕರು, ಗಂಧರ್ವರು, ಮರುದ್ಗಣಗಳು, ತುರಗಾನನರು, ಮುನಿಗಳು ಮೊದಲಾದವರಿಗೆಲ್ಲ ಬರೆದುಕಳುಹಿಸಿದನು. ೩೫

ಆತುರದಿಂದ ಕಾಶಿಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ **ಕನಖಳಪುರ**ದಲ್ಲಿ ಜಗದಗಲದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಓಲಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಆಪಾಪಿಯಾದ ದಕ್ಷನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಎಲ್ಲ ಮುನಿಗಳನ್ನೂ, ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ನನಗೆ ಒಂದು ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಆಗ ಇದು ಶಿವದ್ರೋಹಮಯವಾದ ಯಾಗವೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ

ಯಾಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನಿತ್ತು ಅಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ನಾಶದ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನೂ ಒಡಂಬಟ್ಟರು. ೩೬

ಆಗ ಯಾಗಾಭಿಜ್ಞರಾದ ಮುನಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆಯಿಸಿ ಯಾವ ಯಾಗವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂದು ದಕ್ಷನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು, ಅವರು **ಅತ್ಯಗ್ನಿಷ್ಟೋಮ** ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಯಜ್ಞದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತರಹೇಳಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ, ಶಾಲಾವೇದಿಕೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ತೊಡಗಿದನು. ೩೭

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಕುಂಡ, ಡಮರುಗಾಕಾರದ ವೇದಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಯಾಗ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆತುರದಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದನು. ೩೮

ಹೊಸಮೊರ, ಸುರಭಿ, ಕಪಾಲ, ಉಲೂಖ, ಮೃಗಾಜಿನ, ಸರ್ಪಿ, ಸೋಮ, ಕುಶ, ಮಹಾವಿರಣಿ, ವಿಶಾಣ, ಶಂಖ, ಶಕಕ, ಬಾಧಿರಿ, ಉಪಶಮಿ, ಪಶು, ಶಸ್ತ್ರ, ರಜ್ಜು ಮೊದಲಾದ ಯಾಗ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ದ್ರೋಹಿಯಾದ ದಕ್ಷನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದನು. ೩೯

ಹೋತೃ, ಸದಸ್ಯ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಧ್ವರ್ಯು, ಮೊದಲಾದ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಅಂಗವಾದ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮರಣದ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಆ ದಕ್ಷನು ಯಾಗ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ದಿಕ್ಪಾಲಕರನ್ನು ಕರೆದನು. ೪೦

ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಲಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಾದಿರಬೇಕು ; ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮುಕುಂದನಿಗೆ ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನಿತ್ತು ಮತ್ತುಳಿದ ಮಾನ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಉಚಿತಾಸನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಡನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೈಗೆ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡು, ಮೃಗದೊವಲನ್ನು ಆಚ್ಛಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪಾಪಿಯಾದ ದಕ್ಷನು ಯಜ್ಞಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ೪೧

ಹೀಗೆ ಯಾಗವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವದ್ರವ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಪರಿಷೇಚನ ಪರಿಸ್ತರಣಾದಿಳಗನ್ನು ಒದವಿಸಿ ಯಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು, ಯಾಗ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬಂದರೆ

ನೋಡಿ ಎನಲು, **ದಧೀಚಿಮುಹರ್ಷಿಯು** ಬಂದಿಲ್ಲೆಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಿಳಿದು ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಕರೆಯಲು ಕಳಿಸುವಂತೆ ಆ ದಧೀಚಿಯನ್ನು ಕರೆಯಲು ಸೇವಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ೪೨

ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಬಂದ ಸೇವಕರು **ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ** ಮುನಿಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತನಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರಮೇಶ್ವರನಂತಿದ್ದ ದಧೀಚಿಗೆ ದಕ್ಷನ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ಆಗ ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣವಾಯಿತು.

ದಧೀಚಿ:— ಯಾಗದ ಪ್ರಾರಂಭವೆಂದು ?

ಸೇವಕರು:— ಈದಿನವೇ !

ದಧೀಚಿ:—ಯಾವ ಹೊತ್ತು?

ಸೇವಕರು:— ಈ ಹೊತ್ತೇ

ದಧೀಚಿ:— ಕೈಲಾಸ ಪತಿಯಾದ ಶಂಕರನು ಬಂದಿರುವನೇ ? ಮತ್ತುಳಿದ ಋಷಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದಿರುವರೇ ?

ಸೇವಕರು:— ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದಿರುವರು.

ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹರುಷಾತಿರೇಕದಿಂದ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಪುಂಗವನಾದ ದಧೀಚಿಯು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಟನು. ೪೩

ನಾಲ್ಕುವೇದಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕದಿರುವ, ಅಜ ಹರಿಗಳಿಗೆ ಅಸದಳನಾದ, ಅಪ್ರತಿಮನೂ, ಅಭವನೂ ಆದ ಎನ್ನೊಡೆಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನನ್ನು ಇಂದು ಕಣ್ಣಾರಕಂಡು ಸಂತೋಷಪಡುವೆನು, ಎಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಇಳಿಯಬಿದ್ದ ಜಡೆ, ಸುತ್ತಿದ ಚರ್ಮ, ಅಂತಿಂತು ಬಳಿದ ಭೂತಿ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಆ ಮಹಾತ್ಮನಾದ ದಧೀಚಿಯು ಬಹು ವೇಗದಿಂದ ದಕ್ಷನ ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಂದು ಸೇರಿದನು. ೪೪

ಆಗ ಆ ದಧೀಚಿಯು ಆ ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರುತಿರುಗಿನೋಡಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ವೇದಗಳಶಿರೋಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಮಂತ್ರಗಳ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೂ, ಜಟಾಮುಕುಟ ಕುಂಡಲ ಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಇಷ್ಟ

ಮೂರ್ತಿಯಾದ ಶಿವನು ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಕುಪಿತನಾಗಿ ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಬ್ಬರಿಸುವವನಾದನು. ೪೫

ಆಗ ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ್ತ ಕೋಪಾರೂಢನಾದ ಆ ದಧೀಚಿಗೂ, ಶಿವದ್ರೋಹಿಯಾದ ದಕ್ಷನಿಗೂ ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಯಿತು.

ದಧೀಚಿ:-ಎಲೈ ದಕ್ಷಾ ಪುರಾಂತಕನಾದ ಶಂಕರನೆಲ್ಲಿ? ನಮ್ಮ ಪರಶಿವನೆಲ್ಲಿ? ಜಾಗ್ರತೆ ತೋರಿಸು.

ದಕ್ಷ:- ಪುರಾಂತಕ ಎಂದರೆ ಯಾರು !

ದಧೀಚಿ:- ಅಧ್ವರದ ಒಡೆಯನು. ಜಗತ್ಪತಿಯಾದ ಶಂಕರನು,

ದಕ್ಷ:- ಅವನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ?

ದಧೀಚಿ:- ಈ ಯಾಗವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸ ಬೇಡವೆ ?

ದಕ್ಷ:- ಓಹೋ ! ಬೇಡ,

ದಧೀಚಿ:- ಯಾವ ಕಾರಣ ಬೇಡವೆನ್ನುವೆ ?

ದಕ್ಷ:- ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಬೇಡ. ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಯೋಗ್ಯನು.

ದಧೀಚಿ:- ಛೀ ! ಬಿರುನುಡಿಯನ್ನಾಡುವೆ. ಅವನು ಪವಿತ್ರನು.

ದಕ್ಷ:- ಅವನು ಮೂಳೆಗಳನ್ನೂ, ಚರ್ಮವನ್ನೂ, ತಲೆಬುರುಡೆಗಳನ್ನೂ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು. ಸುಡುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವನು, ಅಪವಿತ್ರನು. ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ೪೬

ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ದಕ್ಷನು ಶಿವನಿಂದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ದಧೀಚಿಮುನಿಯು ಘನ ಮಂಗಳಮಯನಾದ ಶಿವನು ಯಾವುದನ್ನು ಉಡುವನೋ ಅದು ಪವಿತ್ರ. ಯಾವುದನ್ನು ತೊಡುವನೋ ಅದು ಪುನೀತ. ಆ ಮಹಿಮನ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಾಪಿಯಾದ ನೀನೇನು ಬಲ್ಲೆ ? ನಿನ್ನ ವಿಷಯ ಹಾಗಿರಲಿ, ಸನ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳೂ, ಮನುಮುನಿಗಳೂ, ಶಿವರಹಿತವಾದ ಈ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯಿನ್ನಿತ್ತರೆಂತು ? ಯಾಗಾಧಿಪತಿಯಾದ ಆ ಮಹಾಮಹಿಮನನ್ನು ಮರೆತರೆಂತು ? ಎಂದನು. ಆಗ ದಕ್ಷನು ನೀನು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಮೆಗಳೂ ನನ್ನ ಅಳಿಯ ನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರವು ಎಂದು ಮುನಿಯನ್ನು ಮೂದಲಿಸಿದನು. ೪೭

ಈ ಬಿರುನುಡಿಗಳಿಂದ ಕುಪಿತನಾದ ಆ ಋಷಿಯು ಆ ಸಿನ್ನ ಅಳಿಯನು ಹರಿಯಜರಂತೆ ಅಳಿಯತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಅಧ್ವರದಂತೆ ಅಳಿಯ ತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಅಹಂಕರಿಸಿದವರನ್ನು ಅಳಿಸತಕ್ಕವನು. ಅವನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಳಿಯನೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬೇಡ ಎಂದನು. ಆಗ ದಕ್ಷನು ದಧೀಚಿಯು ಹೊಗಳಿದ ಶಿವನ! ಬಣ್ಣನೆಗೆ ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿ ನೀನು ಹೇಳುವ ಆ ಶಿವನು ಅರೆವೆಣ್ಣ. ಅ ಕುಲೀನ, ಅನಾಮಿಕ, ಅಬದ್ಧ, ನಿರ್ಗುಣದೈವ. ಅತಂಹ ಆ ದ್ಯುರ್ದೆವಿಯಾದ ಹರನನ್ನು ಈ ಯಾಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಲು, ದಧೀಚಿಮುನಿಯು ಶಿವನಿಂದೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡುದನ್ನು ನಾನೆಂತು ಹೇಳಲಿ! ೪೮

ಆಗ ದಧೀಚಿಯ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೋಪವಕಿಡಿಗೆದರಿತು. ಉರಿಹಬ್ಬಿತು. ನುಡಿ ಬಿರುಸಾಯಿತು. ಹುಬ್ಬುಗಂಟುಬಿತ್ತು. ತುಟಿ ಅಳ್ಳಾಡಿತು. ಪೂಸಿದ ವಿಭೂತಿ ಕರಗಿತು. ಕಮಂಡಲ ಜಲ ಕುದಿಯಿತು. ಕೂದಲು ನೇರವಾದುವು. ಯೋಗ ದಂಡವು ಕೈ ಜಾರಿತು· ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಕೋಪಾರೂಢನಾದ ದಧೀಚಿಯು ಶಿವನಿಂದೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಉದ್ರೇಕಿತನಾಗಿ ಸಭೆಯು ನಡುಗುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದನು. ೪೯

ಎಲೈ ಪಾಪಿಯಾದ ದಕ್ಷನೇ ನಿನ್ನ ಯಾಗನಡೆಯದಿರಲಿ. ನಿನ್ನ ತಲೆಯು ಹುಡಿಯಾಗಲಿ. ನಿನ್ನ ಯಾಗವು ನಾಶವಾಗಲಿ. ಈ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾದ ಹರಿಯ ಹರಣವು ಹೋಗಲಿ. ಪೂಷನ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುರಿಯಲಿ. ಕಾಲನ ಕೈಗಳು ಕತ್ತರಿಸಲಿ, ಇಂದ್ರನು ನೋಯಿಲಿ, ಬ್ರಹ್ಮನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೂಗು ಕತ್ತರಿಸಲಿ, ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಭಂಗಿತರಾಗಲಿ ಮಿಕ್ಕವರು ಹುಲುಸಿಡಿಯಲಿ, ನಿನ್ನ ಯಾಗವು ಸರ್ವಸ್ವನಾಶವಾಗಲಿ ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನಿತ್ತನು. ೫೦

ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಉಣ್ಣಲು ಬಂದ ಅಗ್ನಿಯನಾಲಗೆಯು ಸೀಳಾಗಲಿ, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಯುಲಿ,-ಮಿಕ್ಕವರು ಹುಲುವಿಡಿಯಲಿ, ತಿಳಿಯದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುಸೇರಿರುವ ಸಕಲ ಮುನಿಸ್ತೋಮವೂ ಶಿವನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಾಯಾಚನೆ ಮಾಡಲಿ, ಔದ್ಧತ್ಯದಿಂದ, ಅಹಂಕಾರದಿಂದ

ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ವೇದಾರ್ಥದಂತೆ ನಡೆಯದೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ. ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಳ್ಳು ಎಂದು, ದಕ್ಷನನ್ನೂ, ಅವನ ಯಾಗ ಶಾಲೆಯನ್ನೂ ಶಪಿಸಿ, ಸಭೆಯು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರಲು ದಧೀಚಿಯು ಹೊರಟು ಹೋದನು. ೫೧

ಆ ದಧೀಚಿ ಮುನಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಕಂಪಿತರಾದ ಅಗಸ್ತ್ಯ, ವಸಿಷ್ಠ ಭೃಗು, ದೇವಲ, ಉಪಮನ್ಯು ಎಂಬ ಮುನಿಮುಖ್ಯರೂ, ಅವರ ಹಿಂದೆ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಋಷಿಗಳೂ ಈ ಯಜ್ಞವು ಶಿವದ್ವೇಷಮಯವೆಂದು ಅರಿಯದೆ ಬಂದೆವಲ್ಲಾ! ಶಿವನು ಇಲ್ಲಿಗೆಬರುವನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆವಲ್ಲಾ! ಈ ದಧೀಚಿಮಹಾ ಮುನಿಯ ಶಾಪದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವವರಾರು? ಶಿವರ ಹಿತವಾದ ಈ ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾದರೂ ಎಂತು? ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ತೆರಳಿದರು. ಮತ್ತುಳಿದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಮುನಿಗಳು ಶಾಪಗ್ರಸ್ಥರಾಗಿ ಆ ಯಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು. ೫೨

ಆಗ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ಹೀರಿದ ಹಾಲಿನ ಕುಂಭವಾಯ್ತು ಆ ದಕ್ಷನ ಸಭೆ. ಸಭಿಕರು ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಕಕಮಕ ಹಿಡಿದರು. ಕೆಲರು ಬಂದದ್ದೇ ತಪ್ಪು. ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದರು. ಕೆಲರು ದಕ್ಷನ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದರು. ಆಗ ಈ ಗಡಿಬಿಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿ **ಕಲಹಪ್ರಿಯನಾದ ನಾರದನು** ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ, ಹಿಡಿದಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ, ಯಾಗವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ, ಶಿವನ ಕೃಪೆಯಿದ್ದಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ದಕ್ಷಾದಿಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯಹೇಳಿ ಇತ್ತ ಕೈಲಾಸದಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದನು. ೫೩

ಅನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಯಜ್ಞವು ದಕ್ಷನ ಧೈರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಆ ಯಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವೈದಿಕರು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಯತ್ರೀ ಮೊದಲಾದ ಮಂತ್ರ ಧ್ವನಿಯು ದಕ್ಷನ ಅವಜ್ಞ ತೆಯನ್ನು ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತಿವೆಯೋ ಎನ್ನುವಂತಿತ್ತು. ೫೪

ಆಮೇಲೆ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಯಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಸೆ, ಯೂಪವನ್ನು ಪೂಜಿಸು, ಹಗ್ಗದಿಂದ ಮೇಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟು, ಅದು ಕೂಗಿ ಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಅದರ ಗಂಟಲನ್ನು ಮುರಿದು ಮರ್ದಿಸು, ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು

ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಉಪಚರಿಸು, ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸು, ಅಜಪಶುವನ್ನು ಕೊಯ್ಯಿ, ಅದರ ಪಲಲವನ್ನು ತೆಗೆ, ಅದರ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಸಿ, ವಪೆಯನ್ನು ಸುಲಿ, ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸು, ಆಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಡು, ಮಿಕ್ಕ ಎಸರನ್ನು ಪುರೋಡಾಶಪ್ರಾಶನವನ್ನು ಮಾಡು ಎಂಬ ಮೊದಲಾದ ಗಡಿಬಿಡಿಯು **ಹೊಲಿಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ** ದಕ್ಷನ ಯಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ಇತ್ತ ನಾರದ ಮುನಿಯು ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಬಂದು ಸೇರಿದನು. ೫೫

ನಾರದ ಮುನಿಯು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆನಂದದಿಂದ ಅಘನಾಶನಾದ ಈಶನನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ರಿಪುವೃಂದ ವಿಮೋಚನ ರಚನಾವಚನ ಪ್ರಚಯದಿಂದ ಕೀರ್ತಿಸಿ, ವಿನಯದಿಂದ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲು, ಚಂದ್ರ ಚೂಡನಾದ ಶಂಕರನು ನಾರದನ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು, **ದುಗುಂಡಾಂಬುಧಿ ಮಂದರ** ಎಲ್ಲಿಹೋಗಿದ್ದೆ ? ಹತ್ತಿರಬಾ. ವಿಶೇಷವೇನು ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ದಕ್ಷನ ಯಾಗಶಾಲೆಯೆಂಬ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನಂತಿರುವ ಬೀಜರೂಪವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶಿವನಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನೈಸಿದನು. ೫೬

ನಾರದ:— ಯಾಗ ದೀಕ್ಷಿತನಾಗಿರುವ ದಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ಶಿವ:— ಅದೇನು ? ದಕ್ಷನು ಯಾಗವನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ?

ನಾರದ:— ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಈಗಲೇ ಯಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವನು.

ಶಿವ:—ಯಾಗಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದರೆ ? ಅವರಲ್ಲಿ ಎನಗಾಗಿ ಯಾರೂ ವಿರೋಧಿಸಲಿಲ್ಲವೆ ?

ನಾರದ:— ಉಂಟು. **ಶಿವಯೋಗೀಂದ್ರ ದಧೀಚಿ ವ್ರತಿ** ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧಿಸಿದನು. ೫೭

ಶಿವ:— ಥಟ್ಟನೆ ಹೇಳು. ನನ್ನ ಆ ಭಕ್ತನು ಅಲ್ಲೇನು ಮಾಡಿದನು ?

ನಾರದ:— ಆ ದಧೀಚಿಯು ಮದಸೊಕ್ಕಿದ ಕರಿಯು ಕೊಳವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಂತೆ ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು, ಅಗ್ರಾಸನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣದೆ, ಘುಡಿ ಘುಡಿಸುತ್ತ ಸಭೆಯಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ, ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಅವನ

ಹಿಂದೆಯೇ ವಿವೇಕಿಗಳಾದ ವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಋಷಿಗಳೂ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಮತ್ತುಳಿದವರು ಯಾಗವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದನು. ೫೮

ಆಗ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ತಂದೆಯ ಯಾಗ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕುಪಿತಳಾಗಿ, ನಾನೀಗಲೇ ಹೋಗಿ ತಂದೆಯಾದ ದಕ್ಷನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಹೇಳಿ ಯಾಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವೆನು. ಅಲ್ಲವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೂಜ್ಯ ಶಂಕರಾ, ನಾನು ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಶಿವನಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿದಳು. ಆಗ ಶಿವನು ಪ್ರಿಯಸತೀ, ಪಾಪಿಯಾದ ದಕ್ಷನು ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಕೇಡು ತಪ್ಪದು ಎಂದನು. ೫೯

ಆಗ ದಕ್ಷಪುತ್ರಿಯು ಎಲೈ ಶಂಕರನೇ ಪೂಜ್ಯನಾದ ನಿನಗೆ ವಿರೋಧಿಯಾದ ಆ ದಕ್ಷನು ನನಗೆ ತಂದೆಯೆಂತಾದಾನು? ಅಂಥವನನ್ನು ತಂದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಸತಿಯೆಂಬ ನಾಮವು ನನಗೆ ಸಾರ್ಥಕವಾದೀತೆ? ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನಾನು ತಂದೆಯ ಯಾಗ ಶಾಲೆಗೆಹೋಗಿ ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಆದಂತಾಗಲಿ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಶಿವನನ್ನು ಒಲಿಸಿ, ರುದ್ರಕನ್ನಿಕೆಯರೊಡನೆ ಪುಷ್ಪಕವನ್ನು ಹತ್ತಿ ದಕ್ಷನ ಯಾಗಶಾಲೆಗೆ ಅಭಿಮುಖಳಾದಳು. ೬೦

ಅನಂತರ ಶಿವನು ಕಳಿಸಿದ ಮೈಗಾವಲು ಗಣಗಳೊಡನೆ ಪುಷ್ಪಕಾರೂಢಳಾಗಿ ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾದ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಅತಿವೇಗದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಬಂದು ದಕ್ಷನ ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದಳು. ೬೧

ತನ್ನ ಸುಪುತ್ರಿಯಾದ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದರೂ ದಕ್ಷನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಅವನ ಮುಖವು ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಯಂತೆಯೂ, ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲದ ಆಕಾಶದಂತೆಯೂ ಕಾಂತಿ ಶೂನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ತಂದೆಯ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವ ತವಕದಿಂದ ಅವನು ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದ ಕಡೆ ತಾನೂ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಳು. ೬೨

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಶಿವನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ, ನಿಷ್ಠುರನಾದ ದಕ್ಷನು ಹೀಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ತಲೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಪಾರ್ವತಿಯು ಆ ಯಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ವರುಣ, ಕುಬೇರ ಮೊದಲಾದ ದೇವ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ಪಾಪಿಯಾದ ದಕ್ಷನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿರಲಾರೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ೭೩

ಆಗ ದಕ್ಷನು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಎಲೌ ನಿನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದವರಾರು ? ಮಾತನಾಡಿಸಿದವರಾರು ? ಇಲ್ಲಿ ಇರಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟವರಾರು ? ತುಂಬಿದ ದೇವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಪಿತಾಮಹನಾದ ನನಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದ ಆ ಮರುಳು ಶಂಕರನು ನನಗೆ ಅಳಿಯನೆಂತಾದಾನು ? ಅವನ ಅನುವರ್ತಿನಿಯಾದ ನೀನು ನನಗೆ ಮಗಳೆಂತಾದೀಯೆ ? ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಸರ್ವೇಶತ್ವದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯಿತು. ಅವನನ್ನು ನಾಶಮಾಡದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ನಾನು ದಕ್ಷನೆಂತಾದೇನು ? ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದನು. ೭೪

ಆಗ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯ ನಿಂದೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕುಪಿತಳಾಗಿ, ಕುರುಡನು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡಿಗೆ ಕಳಂಕವೇ ? ಹಾಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಶಂಕರನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೀನು ಅರಿಯದಿದ್ದರೆ ಇದು ಆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆಯೇ ? ತಂದೆಯೇ ಎಂಥ ಅವಿವೇಕವಾದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆ ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಕಡೆಗಾಲವು ಬಂದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಆಡುವ ನೀನೂ, ಲಾಲಿಸಿ ಸ್ಥೈರಿಸಿದ ಈ ಸಭಿಕರೂ, ಶಿವ ಕೋಪದಿಂದ ನಾಶವಾಗತಕ್ಕವರೇ ಸರಿ ಎಂದು ಶಪಿಸಿದಳು. ಮೊದಲೇ ದಧೀಚಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ದಗ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಆ ದಕ್ಷಾದಿಗಳು ಈಗ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯ ಶಾಪದಿಂದಲೂ ಹತರಾದರು. ಇದು ಸುಟ್ಟುದನ್ನು ಸುಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ೭೫

ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯ ಈ ಶಾಪದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದಕ್ಷನಿಗೆ ಕೋಪವು ತಲೆಗೆ ಹತ್ತಿತು. ಆ ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದ ಅವನು ಮಿತಿಮೀರಿ

ದನು. ಆಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದವರ ಮುಂದೆ ಶಿವನನ್ನು ಮನಬಂದಂತೆ ನಿಂದಿಸಿ ಪರಿಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದನು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸಂತಾಪವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಅವಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಘಡಿ ಘುಡಿಸಿದಳು. ೬೬

ಆಗ ಶಿವಪತ್ನಿಯು ಎಲೈ ದಕ್ಷಪಿತಾಮಹನೇ ನೀನು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನಂತ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿದೆನು. ಪತಿಯಾದ ಶಿವನ ನಿಂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸೈರಿಸಲಾರೆನು. ಶಿವದ್ವೇಷಿಯಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ಮಗಳಾಗಲಾರೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವೆನು. ಈ ನಿನ್ನ ಶಿವ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗುವುದು; ಅದನ್ನು ನೀನು ಅನುಭವಿಸದೆ ಗತಿ ಯಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ತರುಣೇಂದು ಧರನ ಸತಿಯಾದ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಆತ್ಮಾಹುತಿಗೆ ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ೬೭

ಅನಂತರ ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಮನೆದೈವವಾದ ಆ ಮಹಾತಾಯಿಯು ಭುಗಿಲ್‌ಭುಗಿಲ್ ಎಂದು ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ನಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ, ಬಿಸಿಯು ಮೂರುಲೋಕವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಲು, ಅಗ್ನಿಯು ನಡುಗಲು, ಅಂತಃ ಕುಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಉರಿಯು ಗಗನವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ಸಹಸ್ರ ರವಿಪ್ರಭೆ ಬೆಳಗುವಂತೆ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ತಮಂಧವು ಕವಿಯಲು ಅಗ್ನಿಮುಖದಿಂದ ಆಗಸಕ್ಕೆ ಹಾರಿದಳು. ೬೮

ಯಾಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯ ಈ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಆತ್ಮಾರ್ಪಣ ದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾದರು. ಹಲವರು ಅಂಜಿ ಓಡಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ದಕ್ಷನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನಮಾಡುತ್ತಾ, ಆ ದುರ್ದೈವಿಯು ಸಂಗ

ದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಗೆಟ್ಟು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ ಉರಿಗೆ ಈಡಾದವಳ ವಿಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಜುವಿರೇಕೆ? ದಕ್ಷಪಿತಾಮಹನಾದ ನಾನು ಇರುವಾಗ ಯಾರ ಅಂಜಿಕೆಯೇನು? ಎಂದು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಧೈರ್ಯಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಯಾಗಶಾಲೆಯ ಜನ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ, ಶಿವದ್ರೋಹ ವಿಧಿಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಗೊಡುವುದೆಂತು! ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು. ೬೯

ಇತ್ತ ದಕ್ಷಸಂಬಂಧವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಅಗ್ನಿಮುಖದಿಂದ ನೀಗಿ ಜಗನ್ಮಾತೆಯು ಪುಟವಿಟ್ಟ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಮದನಾಂತಕನ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು, ಯಾಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಿವನು ಪ್ರಳಯ ಭೈರವ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸುವವರಾರು? ೭೦

——:o:——

ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ ಕಥಾಸಾರ

—:o:—

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ

ಇಂದಿನ ಶಿವನ ಕೋಪವು ಕಾಮದಹನ ಕಾಲದ, ತ್ರಿಪುರ ವಿನಾಶದ, ಅಂಧಕಾಸುರ ಮರ್ದನದ, ಯಮ ದಹನದ, ಗರಳಾಸುರ ವಿಧ್ವಂಸನದ, ಕಾಲಗಳ ಕೋಪಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ಮಡಿ ಮಿಗಿಲಾದುದೆಂದು ಲೋಕವು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಲು, ಶಿವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಕೋಪವು ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಅದು ಭೋಂಕನೆ ಅವನ ಹಣೆಗಣ್ಣಿನ ಮುಗ್ಗಚ್ಚಿನ ಹಗ್ಗಿಯ ಮೊಗರದಲ್ಲಿ ಥಳಥಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ೧

ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಜ್ವಾಲೆಯ ಮುಚ್ಚುಳನ್ನು ತೆಗೆದಂತೆ ಶಿವನ ನಡುಗಣ್ಣೆವೆಯು ಘುಡಿ ಘುಡಿಸುತ್ತ ಒಡೆಯಲು, ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಕಿಡಿಗಳು ಕೆದರುತ್ತ ದಳ್ಳುರಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ತೀವುತ್ತ, ಬಿರುಬಿಸಿ ಲೋಕವನ್ನು ಕಾಯಿಸುತ್ತ ಇರಲು, ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಶಿವನ ಜಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂಗೆಯ ಮಡುಕಾದು ಉಕ್ಕಿ ಎಸರಾಯಿತು. ತಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಂದ್ರನು ಬೆವರಿಳಿದು ಚುಯ್ಯನೆ ಶಬ್ದಮಾಡುವ ಸುಧಾಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಕರಗಿಹೋದನು ಎಂಬಂತಿರಲು, ಶಿವನ ಫಾಲನೇತ್ರಜ್ವಾಲೆಯಿಂದ **ವೀರಕುಲಾಧೀಶ್ವರನು** ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು. ೨

ಘುಡು ಘುಡು, ಧಗ ಧಗ, ಛಿಟಿ, ಛಿಟಿ, ಥಳ ಥಳ, ಭೂರ್ಭುಗಿಲ್ ಎಂಬ ಅಬ್ಬರವು ಮೂರು ಲೋಕವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರಲು, ಜಯತು ಜಯತು ಎಂದು ಗಣಕುಲವು ಕೂಗುತ್ತಿರಲು, ಸಮುದ್ರಗಳು ಉಬ್ಬುತ್ತಿರಲು, ಗಿರಿಗಳು ನಡುಗುತ್ತಿರಲು, ಭೂಮಿಯು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಕಾಶವು ಅದುರಲು, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಉದುರಲು, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ತಿರ್ರನೆ ತಿರುಗಲು, ಯಾಗಶಾಲೆಯ ಜನರ ಎದೆ ಒಣಗುತ್ತಿರಲು, ಥಟ್ಟನೆ ಶಿವನ ಫಾಲನೇತ್ರದಿಂದ ಭಯಂಕರನಾದ **ವೀರಭದ್ರನು** ಲಂಘಿಸಿದನು. ೩

ಹೀಗೆ ಹಾರಿದ ಭಾರಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯು ಬಿರಿಯಿತು. ಆದಿಶೇಷನ ಹೆಡೆ ಮುರಿಯಿತು. ಕಮಠನ ಬೆನ್ನು ಪುಡಿಯಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಲು ಶಿವನ ಹಣೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಜನ್ಮಿಸಿದ ಆ ವೀರಭದ್ರನು ತ್ರಿಲೋಕವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರನಾಗಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತುದನ್ನು ಕಂಡು ಜನ್ಮದಾತನಾದ ಶಿವನೇ ಬೆರಗಾಗಿ ಹೋದನು. ೪

ಆಗ ಶಿವನು ಇದು ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಪವಲ್ಲವೇ ? ಹಣೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಉದಿಸಿದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲವೇ ? ಇದೇಕೆ ಇವನಿಂತು ಉಗ್ರರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು ? ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇವನಿಂತು ಕೋಪಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಎಂದು ಬೆರಗಾಗಿ, ಎಲೈ ವೀರಶಿಶುವೆ ಸೈರಿಸು ಸೈರಿಸು. ಕೋಪವಬಿಡು. ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಬಡಲೋಕಗಳ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಬೇಡ. ಶಾಂತನಾಗು ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಅಂತೆಯೇ ಆ ಉಗ್ರಮೂರ್ತಿಯು ಶಾಂತಮೂರ್ತಿಯಾಯಿತು. ೫

ಆ ಶಿವನ ಫಾಲನೇತ್ರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಆ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯು ಬೆಂಕಿಯ ಮೈಬಣ್ಣದಿಂಬಲೂ,ನಿಡು ಜಡೆಮುಡಿಯಿಂದಲೂ, **ನಡುನೆತ್ತಿಯ ಲಿಂಗ** ದಿಂದಲೂ, ಮುಕುಟ ಮಣಿಕುಂಡಲಾದಿ ಆಭರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಪಂಚಮುಖಗಳಿಂದಲೂ, ಸಹಸ್ರ ಭುಜಗಳಿಂದಲೂ, ಉಡುಗೆಯ ಚಲ್ಲಣದಿಂದಲೂ ಅನಂತ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳಿಂದಲೂ, ಉರಿಗಣ್ಣನ್ನು ಕೆದರುವ ನೋಟದಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಆ ವೀರೇಶನ ನಿಲುವು ಯಾರನ್ನು ತಾನೆ ನಡುಗಿಸದು ? ೬

ಯಮನ ಓಲಗ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಬಂಟರೋ ? ಧನಂಜಯನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಕ್ರೂರವಾದ ಬಾಣಗಳೋ ? ವಿಷದ ಹುತ್ತದಿಂದ ಹೊರಡುವ ಕ್ರೂರವಾದ ಸರ್ಪಗಳ ಸಮೂಹವೋ ? ಎಂಬಂತಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಭೂತಗಣವು ಆ ವೀರಭದ್ರನ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಳಕಳ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಶಿವನ ಕಿವಿಯು ಕಿವುಡಾಗಿ ಹೋಗುವಂತಿತ್ತು. ೭

ಈಪ್ರಕಾರವಾದ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನು ಒಡವೆಗಳನ್ನಾಗಿಯುಳ್ಳ, ರಾಕ್ಷಸರತಲೆಗಳನ್ನು ಗೆಜ್ಜೆಯ ಸರವನ್ನಾಗಿಯುಳ್ಳ, ಮೃತ್ಯು ರೂಪನಾದ **ಹಲಗೆಯ ಕಡುಗಲಿ** ಶಿವನ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೋಭಿಸಿದನು. ೮

ಈ ವೀರಭದ್ರ ಮೂರ್ತಿಯು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಕಾಲಪುರುಷನ ಕೋಪದ ಬಂಟನು. ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಕಾಯಿಸಿ, ರಾಹುಕೇತುಗಳೆಂಬ ಇಕ್ಕಳಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಅಂಧಕಾಸುರನ ಎದೆಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ, ವಜ್ರದ ಚಮ್ಮಟಿಗೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದು, ಕ್ರೂರಸರ್ಪನ ವಿಷದ ನೀರನ್ನು ಉಣಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಸೆದು, ಎಳೆಮಿಂಚಿನಲ್ಲಿ ಪುಟಗೊಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಉಗ್ರ ರೂಪಿನ ವಿಗ್ರಹವೋ ಎಂಬಂತೆ ಅವನು ಶೋಭಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಏನೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ? ೯

ಆಗ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರನು ದಿಗ್ಗಜಗಳು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರಲು ತನ್ನ ಧೀರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇಂತೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದನು. ೧೦

ಎಲೈ ದೇವರ ಬಲ್ಲಹನಾದ ಶಂಕರನೇ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸು. ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ಯಮ, ವರುಣಾದಿಗಳ ತಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ನಿನ್ನ ಪಾದ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ತಂದೊಪ್ಪಿಸಲೋ? ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹರೂಪವಾದ ನನ್ನ ಈ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಯಾವುದನ್ನು ಬಲಿಗೊಡಲಿ? ಹೇಳು ಎಂದು ಉಗ್ಘಡಿಸಿದನು. ೧೧

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಗೆಯಲೋ? ಆದಿಶೇಷನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲೋ? ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕುಡಿಯಲೋ? ಬಡಬಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲೋ? ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಲೋ? ಕುಲಗಿರಿಗಳನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡಲೋ? ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಕೀಲುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಡಲೋ? ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡಲೋ? ಶಿವನೇ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನನ್ನಾಣೆ ಹೇಳು ಎಂದು ವೀರಭದ್ರನು ವಿಜೃಂಭಿಸಿದನು. ೧೨

ಆಗ ಶಿವನು ಅವನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿ ಅಯ್ಯಾ ನಿನ್ನನ್ನು ದಕ್ಷಯಾಗದ ವಿನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವೆನು. ವೇದವಿರೋಧಿಯಾದ, ಅಹಂ

ಕಾರ ರೂಪಿಯಾದ ಆ ದಕ್ಷನನ್ನೂ, ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಸದೆಬಡೆಯುವುದೇ ನಿನ್ನ ಅವತಾರದ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನನಾಗು. ನಿನ್ನನ್ನು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವೆನು ಎಂದು ಶಿವನು ಹೇಳಿದನು. ೧೩

ಆಗ ವೀರನು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಗಳನ್ನು ಆಪೋಶನಮಾಡುವ ಸತ್ವಶಾಲಿಗಳಾದ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿ ಕಡುಗಲಿಗಳು ದಕ್ಷನ ಯಾಗದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಹೋಗಿ ಶಿವದ್ರೋಹಿಯಾದ ದಕ್ಷನ ಯಾಗವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ, ಆ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ, ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವೀರೇಶನನ್ನು ಪರಶಿವನು ಹರಸಿದನು. ೧೪

ಆಗ ವೀರಭದ್ರನು ಒಡೆಯರು ಬೆಸಸಿದ ಕರುಣಕ್ಕೆ ಹಸಾದ ಎಂದನು. ಆದರೆ, ಆ ಮುಂದಿನ ತುಮುಲ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಲೆತ ದೇವತೆಗಳನ್ನು, ನಮ್ಮ ಗಣಂಗಳು ಚಚ್ಚದೆ ಬಿಡುವರೆ ? ಶಂಕರಾ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯೇನು ಎಂದು ವೀರೇಶನು ಬಿನ್ನೈಸಿದನು. ೧೫

ಆಗ ಶಿವನು ಅಹಂಕರಿಸಿದವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲು. ಶರಣೆಂದವರನ್ನು ಕಾಯಿ. ನಿನಗೆ ತಕ್ಕುದನ್ನು ಮಾಡು. ಎಲೈ ವೀರಭದ್ರಾ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಕ್ಷಯಾಗ ವಿನಾಶ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕದಿಂದ ವರ್ತಿಸು; ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವಾಗ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದಂತೆಯೇ ಓರ್ವ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸತಿಯು ಆ ಶಿವನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆ ದೋರಿದಳು. ೧೬

ಹಾಗೆ ತಲೆದೋರಿದ ಆ **ಭದ್ರಾಣಿಯು** ಮೂರುಉರಿಗಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ, ನಂಜನ್ನು ಹೊರಸೂಸುವ ಮುಖಮುದ್ರೆಯಿಂದಲೂ, ದಶಾಯುಧಗಳಿಂದಲೂ, ಮಿಂಚನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಣಗೊಂಡ ನೀಲಾದ್ರಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಸಂಶೋಭಿಸಿದಳು. ೧೭

ಆಗ ಶಿವನು ಆ ವೀರಭದ್ರನಿಗೂ, ಭದ್ರಕಾಳಿಗೂ, ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಹರಸಿದನು. ಅವರೀರ್ವರೂ ಶಿವನ ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಲ ಗೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ೧೮

ಹೀಗೆ ವೀರಭದ್ರನು ದಕ್ಷಯಾಗ ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಶಿವನಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡಕೊಂಡು ಹೊರಟುದನ್ನು ಕಂಡು, ನಾರದನು ಕುಣಿದನು. ಮರುಳುಗಳು ನಲಿದುವು. ಶಾಕಿನಿ, ಢಾಕಿನಿಯರು ಹಿಗ್ಗಿದರು. ಮೃತ್ಯುಸತಿ ನಲಿದಳು. ಯಮನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣದ ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದನು. ಯಾಗಮಂಟಪ ದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಅಪಶಕುನಗಳಾದುವು. ೧೯

ವೀರಭದ್ರನು ಕೈವೀಸಿ ಭುಜವನ್ನು ತಟ್ಟಿಕರೆದ ಕೂಡಲೇ ಅಸಂ ಖ್ಯಾತ ಭೂತಗಣಗಳು ಅವನ ಹಿಂದೆ ಹೊರಟವು. ಆ ಅಪಾರವಾದ ಸೈನ್ಯ ಭಾರಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಕಂಪಿಸಿತು. ಬೆಟ್ಟಗಳು ಪುಡಿಯಾದುವು. ಅಂದವೋಲೆ ಅದನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವುದಾದರೂ ಎಂತು? ೨೦

ಆ ವೀರಭದ್ರನ ಸೈನ್ಯವು, ಕುಲಗಿರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗುಂಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನು ಚಂಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ದಿಗ್ಗಜಗಳ ದಂತ, ಯಮನ ಕೋಣನಕೋಡು ಇವುಗಳಿಂದಾದ ಬಡಿಗೆಗ ಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನು ತಾಳಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ವೀರೇಶನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ೨೧

ಆ ವೀರ ಸೈನಿಕರು ಹಿಡಿದ ಕೊಡೆಗಳು, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅಂಧಕಾರಮಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದುವು. ಆದರೆ, ಆ ಪಟು ಭಟರ ಕೈಗತ್ತಿಗಳ ಪ್ರಕಾಶವು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೆಳಕನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು; ಎಂಬಂತೆ ಆ ಶಿವಗಣಂಗಳ ಸೈನ್ಯವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಶೋಭಿಸಿತು. ೨೨

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಂದಿಮಾಗಧರು ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ, ಹರನ ಉರಿಗ ಣ್ಣಿನ ಮಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತೊಲಗಿ ತೊಲಗಿ ಶಿವದೂಷಕಗಜಸಿಂಹನು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಎಂದು ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತಿರಲು ಸೇನಾ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಗಣಂ ಗಳ ಸೈನ್ಯವು ದಕ್ಷನ ಯಾಗಶಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ೨೩

ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ **ಕಲಹಾಶನನಾದ** ನಾರದನು ಒಂದು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿದನು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ಗಣಗಳು ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಯಾಗಶಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರೆ,ತುಮುಲ ಯುದ್ಧ ನಡೆದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿನ ಹಬ್ಬ ತೀರಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕಾರಣ ನಾನು ಮೊದಲೇ ದಕ್ಷನಿಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿದನು. ಅಂತೆಯೇ ಓಡಿ ಬಂದು ಯಾಗಶಾಲೆಗೆ,। ಎಲೋ ಮೂರ್ಖನಾದ ದಕ್ಷನೇ ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಯಾಗವನ್ನು ಯಾಕೆ ಕೈಕೊಂಡೆ? ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗು. ಪ್ರಬಲನಾದ ಶತ್ರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ೨೪

ಆಗ ನಾರದನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದಕ್ಷಪಿತಾಮಹನು, ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು **ರಾತ್ರೆ ಮುಳಿದು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನು?** ಅಂತೆಯೇ ಆ ಬಡಶಿವಗಣಗಳು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸೇನೆಯನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಾದರೂ ಎಂತು? ಎಂದು ಗಹಗಹಿಸಿ ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದನು. ೨೫

ವೀರಭದ್ರನ ಆಗಮನ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವೇಂದ್ರಾದಿಗಳೇ ಏಳಿರಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಿ. ಆ ಬಡಶಿವನ ಬಲವೆಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ! ಅವರ ಹಣೆಯಕ್ಷರವನ್ನು ಒರಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ತೊಡೆಯನ್ನು ತಟ್ಟಿ, ತನ್ನ ಸೈನಿಕರು ಸಿದ್ಧರಾಗಲು ಯುದ್ಧದ ಡಂಗುರವನ್ನು ಹೊಡೆಸಿದನು. ೨೬

ಅತ್ತ ವೀರಭದ್ರನ ಸೈನ್ಯವು ಅತ್ಯಂತ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದಲೂ, ವೀರಾವೇಶದಿಂದಲೂ ಮುಂದೆನುಗ್ಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ೨೭

ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ರಥ, ಪದಾತಿ ಮೊದಲಾದ ಚತುರಂಗ ಬಲಗಳು ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದುವು. ೨೮

ವೀರಭದ್ರನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಯುವೇಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಮ್ಮಡಿ, ಮುಮ್ಮಡಿ, ನಾಲ್ಮಡಿ, ಐಮಡಿ ವೇಗವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳ ಸೈನ್ಯವು ಪುಂಖಾನು ಪುಂಖವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ೨೯

ಇತ್ತ ದಕ್ಷನ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖಂಡರಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿ ಅತಿರಥ ಮಹಾರಥರು ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತರಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ೩೦

ಆ ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗದೆಗಸ, ಕತ್ತಿ, ಕೊಂತ, ಗಂಡಸಿ, ನಖ, ಚಕ್ರ, ಪರಶು, ಫಳಕ, ಕುಠಾರ, ಬಡಿಗೆ, ಖೇಟಗ, ಕೈಗಲ್ ಮೊದಲಾದ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ವೀರರಾದ ದೇವತೆಗಳು ಸಿಂಹನಾದ ಮಾಡಿದರು. ೩೧

ಆಗ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳು ವ್ಯೂಹರಚನೆಯೇ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ೩೨

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ದೇವತೆಗಳ ಸೈನ್ಯವು **ಬಿರುಗಾಳಿಯ/ಮುಂದಣ ಮೇಘಾವಳಿಯಂತೆ** ತೋರಿಬರುತ್ತಿತ್ತು. ೩೩

ಅತ್ತ **ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯು ದಿಕ್ಕೆಡುವಂತೆ** ವೀರಭದ್ರನ ಸೈನ್ಯವು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಎದುರಾದ ಕೂಡಲೇ ಊಹಾತೀತವಾದ ಆ ಸೈನ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ಕಂಡು ದೇವ ಪ್ರಮುಖರ ಎದೆ ಬಿರಿದು ಹೋಯಿತು. ೩೪

ಯುದ್ಧವು ಮೊದಲಾದ ಕೂಡಲೇ ವಿಷ್ಣುವು ಸಿಂಹವನ್ನು ಕಂಡ ಆನೆಯಂತೆ ವೀರಭದ್ರನನ್ನು ಕಂಡು ಘಾಬರಿಯಾಗಿ, ತನ್ನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮನ ತಲೆಗಿಟ್ಟನು. ಇಂದ್ರನು ವರುಣನನ್ನು ಹೊಡೆದನು. ವರುಣನು ಕುಬೇರನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಾಜಿತರಾಗಿ ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ೩೫

ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಚಕ್ರವನ್ನು ಗಣಗಳು ಪತಂಗದ ಹುಳುವಿನಂತೆ ಹಿಡಿದು ನೆಲಕ್ಕಪ್ಪಳಿಸಿದರು. ೩೬

ಯುದ್ಧಾತುರರಾದ ದೇವಪ್ರಮುಖರ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಭೂತಗಣಗಳು ಆವೇಶದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ೩೭

ಈ ಪ್ರಕಾರ ದೇವತೆಗಳು ವಿಜಯದ ಆಶೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಅಂಜಿ ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ೩೮

ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಎರಳೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಓಡಿದನು. ೩೯

ಆಕ್ಷಣ ವೀರಭದ್ರನು ಜಿಂಕೆಯ ರೂಪದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ರೂರವಾದ ಬಾಣವನ್ನು ಹೊಡೆದನು. ಆ ಬಾಣವು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕೊಂದಿತು. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ವೀರಭದ್ರನು ನಸುನಕ್ಕನು. ೪೦

ಆಗ ಗಣಂಗಳು ಜಯರಿಪು ಕೋಲಾಹಲ. ಜಯ ಭವ ಫಾಳಾಂಬಕ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ವೀರಭದ್ರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದರು. ೪೧

ಆಗ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಪರಾಜಿತನಾದ ವಿಷ್ಣುವು ತನ್ನ ನಿಜರೂಪನ್ನು ಧರಿಸಿ ವೀರಭದ್ರನನ್ನು ಮರೆಹೊಕ್ಕನು. ೪೨

ಆಗ ನಾಕದ ನಾಣಿಲಿಗಳಾದ ಶಕ್ರಾದಿಗಳ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸಿ ಯಾಗಶಾಲೆಯ ಕಡೆ ಗೆ ವೀರೇಶನು ತಿರುಗಿದನು. ೪೩

ಆಗ ಒಬ್ಬ ದೂತನು ಓಡಿಬಂದು ದಕ್ಷನನ್ನು ಕುರಿತು,ಎಲೈ ದಕ್ಷಾ, ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೂ, ದೇವ ಪ್ರಮುಖರೂ ಹತರಾದರು. ವೀರೇಶನು ಯಾಗಶಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವನು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗು, ಎಂದನು. ಆಗ ಮೂರ್ಖನಾದ ದಕ್ಷನು ಹೂಂ! ಸತ್ತವರು ಸಾಯಲಿ. ಹೋಮ ನಡೆಯಲಿ, ಗಣಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ನಾನು ಕೈದೋರುವೆನು ಎಂದನು. ೪೪

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ವೀರಭದ್ರನ ಸೈನಿಕರು ಬಂದು ಯಜ್ಞಶಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಲಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದರು. ೪೫

ಅನಂತರ ಕಡುಗಲಿಯಾದ ವೀರೇಶನು ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ್ತ ಬಂದು ಯಜ್ಞದೀಕ್ಷಿತನಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ದಕ್ಷನ ತಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಕೈಖಡ್ಗದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಶಿವದ್ರೋಹಿಯಾದ ನಿನಗೆ ಇದು ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದು ಅವನ

ತಲೆಯನ್ನು ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ದಕ್ಷ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕನಾದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದನು. ೪೬

ವೀರಭದ್ರನ ಕಿಂಕರರು ವಾಣಿಯ ಕಿವಿಯನ್ನು ಕುಯ್ದರು. ಮುನಿಗಳ ಮೀಸೆಗಳಿಗೆ ಉರಿಹುಚ್ಚಿದರು. ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದರು. ದಕ್ಷನ ಮುಂಡವನ್ನು ಒದ್ದಾಡಿದರು. ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದರು. ೪೭

ಆಗ ದಕ್ಷ ಪತ್ನಿಯ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ,ವೀರಭದ್ರನು ಯಾಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಜಪಶುವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ,ದಕ್ಷನ ಮುಂಡಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಜೀವ ದಾನ ಕೊಟ್ಟನು. ೪೮

ಮುನಿಗಳನ್ನೂ, ದೇವಪ್ರಮುಖರನ್ನೂ, ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳನ್ನೂ ಗಣಂಗಳು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ೪೯

ಆಗ ವಿಜಯೋನ್ಮತ್ತರಾದ ಗಣಂಗಳೊಡನೆ ವೀರಭದ್ರನು ಕೈಲಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಸೆರೆಸಿಕ್ಕಿದ ದಕ್ಷಾದಿಗಳು ಸಹಿತ ಅಭಿಮುಖನಾದನು. ೫೦

ಆಗ ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯೆ ಹರಸುವ ಮಾರಿ, ಮಸಣಿ, ಶಾಕಿನಿ, ಢಾಕಿನಿ, ಭೇತಾಳ ಮೊದಲಾದ ಮರುಳುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನಗುತ್ತ ವೀರಭದ್ರನು ಮುಂದೆ ನಡೆದನು. ೫೧

ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕುರಿದಲೆಯ ದಕ್ಷನನ್ನು ಕಂಡು ಅಣಕಿಸುತ್ತ ವೀರೇಶನನ್ನು ಹರಸುತ್ತಿದ್ದರು. ೫೨

ಆಗ ಪಟುಭಟರು ವೀರಭದ್ರನ ಗುಣಗಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಜಯ ಸೂಚಕವಾದ ಕಹಳಾಧ್ವನಿಯಾಯಿತು. ಆಗ ವೀರಭದ್ರನು ಕೈಲಾಸದ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕನು. ೫೩

ವೀರಭದ್ರನು ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಬಿಟ್ಟು, ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಶಿವನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದನು. ೫೪

ಇದು ದಕ್ಷನ ಕಿರೀಟ, ಇದು ಕಾಲನ ತೋಳು. ಇದು ಇಂದ್ರನ ಕಣ್ಣು. ಇದು ಆದಿತ್ಯನ ಹಲ್ಲು. ಇದು ವಾಣಿಯ ಮೂಗು. ಇದು ಗದೆ, ಇದು ಚಕ್ರ, ಇವು ಇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು ಎಂದು ಗಣಂಗಳು ಶಿವನ ಪಾದಕ್ಕೆ ದಿಗ್ವಿಜಯದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ೫೫

ಆಗ ದಕ್ಷನು ಹಿಂದೆ ನಾನು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ನನಗೆ ಕುರಿಮೊಗವಾಯ್ತು. ಎಲೈ ಶಂಕರಾ ನನ್ನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು, ನಾನು ಪಶು, ನೀನು ಪಶುಪತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಪಾಡು; ಎಂದು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಶಿವನು ಅವನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಶತಯಜ್ಞದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡಿದನು. ೫೬

ಅನಂತರ ಕರುಣಾಕರನಾದ ಶಂಕರನು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಣದಾನ ಮಾಡಿದನು. ಅಪರಾಧಿಗಳಾದ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಅಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸದಂತೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ಅಪರಾವತಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ವೀರಭದ್ರನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರವರ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದನು. **ಈ ಬಗೆಯಿಂದ ಹಂಪೆಯ ರಾಯನಭಕ್ತ ಕವಿರಾಯ ಹರಿಹರನ ವರಸುತನಾದ ರಾಘವ ದೇವನು ಹೇಳಿದ ವೀರೇಶ ಚರಿತೆಯೆಂಬ ಬಿನ್ನಪವನು ಲೋಕದ ಸದ್ಭಕ್ತರು ಲಾಲಿಸಲಿ.**

—: **ಮುಗಿದುದು** :—

ಅನುಬಂಧ ೧.

——:೦:——

ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರಗಳು

೧ ವೀರಭದ್ರ:- ಇವನು ಕೈಲಾಸದ ಗಣದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯನಾದವನು. ಶಿವನ ಮೂರುಮಂದಿ ಪುತ್ರರಲ್ಲಿ (ಗಣಪತಿ, ಕುಮಾರ, ವೀರಭದ್ರ) ಪರಿಗಣಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ವೀರಭದ್ರನ ಅವತಾರವು ಶಿವನ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ಲೀಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಲೀಲೆಯೆಂದು ಶಿವಾಗಮನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶಿವಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹೇಳಿದೆ. ದಕ್ಷಯಾಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶಿವನ ಹಣೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಇವನು ಜನ್ಮಿಸಿದನೆಂದು ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವನು ಸತೀವಿಯೋಗದಿಂದುಂಟಾದ ಕೋಪದಿಂದ ತನ್ನ ಜಡೆಯನ್ನು ಕೈಲಾಸದ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಲು ಅದರಿಂದ ವೀರಭದ್ರನು ಜನ್ಮಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ವೇದಪ್ರಾಚೀನ ಶೈವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವೀರಭದ್ರನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಶೈವ ಧರ್ಮದ ಅಂಗವಾದ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವೀರಭದ್ರನಿಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಹಲವು ವೀರಭದ್ರ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀ ಶೈಲದ ನಾಗಲೂಟಿ, ಕುಂಭಕೋಣಂ ಪೆರಿಯ ಮಠಂ, ಕಂಚಿಯ ಕಲ್ಲುಮಠ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗಮಂಗಲ, ರಾಚೋಟಿ ವೀರಭದ್ರ, ಕಡೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀರೂರು ವೀರಭದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಳಯಕಾಲ ವೀರಭದ್ರ, ಓರುಂಗಲ್ಲಿನ ವೀರಭದ್ರ ದೇವರು, ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಕಳದ ವೀರಭದ್ರ, ಕೆಳದಿಯ ವೀರಭದ್ರ ದೇವರು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಉದಹರಿಸಬಹುದು. ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಧಾನ ವೀರಭದ್ರ, ತುಮಕೂರು ಸಮೀಪದ ನಿಜಗಲ್ಲು ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಧಾನ ವೀರಭದ್ರ ಇವೆರಡೂ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವೀರಭದ್ರಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಉಭಯ ಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಸುಮಾರುಇಪ್ಪತ್ತುಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ, ಭವ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ವೀರಭದ್ರದೇವಾಲಯಗಳಿರುವ

ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ವರುಷಕ್ಕೊಂದು ಅಗ್ನಿಕುಂಡ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಹಾಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವೀರಭದ್ರನು ದಕ್ಷಯಾಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ ಸ್ಮಾರಕವೆಂದು ವಿಚಾರಪರರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪಂಚಗೋತ್ರಗಳಲ್ಲಿ (ವೀರ, ನಂದಿ, ಭೃಂಗಿ, ವೃಷಭ, ಸ್ಕಂದ) ಒಂದಾದ ವೀರಗೋತ್ರಕ್ಕೆ ವೀರಭದ್ರನು ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ವೀರಶೈವಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಭಗವತ್ಪಾದ ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರ ಪರಂಪರಾಗತವಾದ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಭದ್ರ ಮೂರ್ತಿಯು ಆರಾಧ್ಯದೇವತೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶಿವಗಂಗಾ ಮೇಲಣಗವಿ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಮಠ (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ) ಶ್ರೀ ರಂಭಾಪುರಿ ವೀರಸಿಂಹಾಸನ ಮಠ (ಕಡೂರು ಜಿಲ್ಲಾ) ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮಠಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇಂದಿಗೂ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ದೇವರು ಪ್ರಮುಖ ದೈವವೆನಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ, ವೀರಭದ್ರ ದೇವರಿಗೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೆಂದು ವಿದಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರನಿಗೆ ೧೦೦೦ ಮುಖ, ೨೦೦೦ ಹಸ್ತ, ೩೦೦೦ ನೇತ್ರಗಳು ಎಂದು ಚೆನ್ನಬಸವ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ವೀರಭದ್ರನಿಗೆ ಪಂಚಮುಖ, ಸಹಸ್ರಭುಜ ಎಂದೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏಕಮುಖ, ಮೂವತ್ತೆರಡು ಭುಜವೆಂದೂ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏಕಮುಖ, ಚತುರ್ಭುಜ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಘವಾಂಕನು ವೀರಭದ್ರನಿಗೆ ಪಂಚಮುಖ, ಸಹಸ್ರಭುಜ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. (ಪದ್ಯ. ೬. ಸಂ. ೨)

ಅಲ್ಲದೆ ಕವಿಯು ವೀರಭದ್ರನನ್ನು ವೀರಕುಲಾಧೀಶ್ವರ, ಹಲಗೆಯ ಕಡುಗಲಿ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತು ವೀರಭದ್ರನು "ನಡುನೆತ್ತಿಯ ಲಿಂಗ" ಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಕವಿಯು ಹೇಳಿ, ಈ ವೀರಭದ್ರನು ಲಿಂಗಧಾರಿಯಾದ ವೀರಶೈವನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿವಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಭದ್ರನು ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣಮಾಡಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೀರಭದ್ರ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ. ಲಿಂಗಧಾರಿಯಾದ ಮಾರುತಿಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

೨ **ಭದ್ರಾಣಿ**:- ಇವಳು ವೀರಭದ್ರನ ಹೆಂಡತಿ. ಇವಳನ್ನು ಭದ್ರಕಾಳಿ ಎಂದು ಕೂಡ, ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವಳು ದಶಾಯುಧಸಂಯುತೆ ಎಂದು ರಾಘವಾಂಕನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇವಳು ನೀಲಾದ್ರಿಸದೃಶ ಶರೀರವುಳ್ಳವಳೆಂದು ಕವಿಗಳು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೀರಭದ್ರನ ಕೋಪವನ್ನು ಶಾಂತಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇವಳನ್ನು ಶಿವನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದನೆಂದೂ, ಅನುರೂಪನಾದ ವೀರಭದ್ರನಿಗೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದನೆಂದೂ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇವಳು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸತಿಯಾಗಿ ಶಿವನ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಬೊಬ್ಬಿಡುತ್ತ, ಅಬ್ಬರಿಸುತ್ತ ತಲೆದೋರಿದಳು ಎಂದು ರಾಘವಾಂಕನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. (ಸಂಧಿ. ೨. ಪದ್ಯ. ೧೬)

೩ **ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮ**:- ಇವನು ನವಬ್ರಹ್ಮರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಇವನಿಗೆ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಉಂಟು. ಇವನೇ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವನಾದುದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ 'ಪ್ರಜಾಪತಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಇವನು ಸ್ವಾಯಂಭುವ ಮನ್ವಂತರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಬಲಗೈ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದನೆಂದೂ, ಇವನ ಹೆಂಡತಿ ಚತುರ್ಮುಖನ ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಳೆಂದೂ ಆದಿತ್ಯ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇವನಿಗೆ ೬೦ ಮಂದಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು. ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚಂದ್ರ, ಧರ್ಮಋಷಿ, ಭೃಗು, ಆಂಗಿರಸ, ಪುಲಸ್ತ್ಯ, ಪುಲ, ಕ್ರತು, ಅತ್ರಿ, ವಸಿಷ್ಠ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನಮಾಡಿದನೆಂಸು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇವನು ಶಿವದ್ವೇಷಮಯವಾದ ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ವೀರಭದ್ರನಿಂದ ಹತನಾದನೆಂಬ ಕಥೆ ಭಾಗವತಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ದಕ್ಷಯಾಗದಲ್ಲಿ ವೀರಭದ್ರನು ಇವನ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದನೆಂದೂ, ಕಡೆಗೆ ದಕ್ಷನ ಪತ್ನಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಕುರಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಗಂಟುಹಾಕಿ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಮಾಡಿದನೆಂದೂ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ 'ಕುರಿದಲೆ' ಯವನೆಂದು ಹೆಸರುಂಟಾಯಿತೆಂದೂ ಪುರಾಣಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

೪ **ದಾಕ್ಷಾಯಣಿ**:- ಇವಳು ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗಳು. ಇವಳಿಗೆ ಸತೀದೇವಿಯೆಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರುಂಟು. ಇವಳು ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ತಂದೆಯಾದ ದಕ್ಷನು ಶಿವದ್ವೇಷಿಯಾಗಿ ನಿರೀಶ್ವರ

ಯಾಗವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾಗಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಕಡೆಗೆ ಶಿವನಿಂದೆಯನ್ನು ಕೇಳಲಾರದೆ ಯೋಗಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಹೋದಳು. ಮುಂದೆ ಗಿರಿರಾಜನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮೇನಾದೇವಿಯ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವರಿಗೆ ಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳೆಂದು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಪರಮಾವಧಿಯೆಂದೂ, ಸ್ತ್ರೀ ಕುಲದ ಆದರ್ಶಮೂರ್ತಿಯೆಂದೂ ಕವಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಅಗ್ನಿಮುಖದಿಂದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದಳೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

೫ **ಭಗವಾನ್ ಶಂಕರ**:- ಇವನು ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯ ಪತಿ. ವೀರಭದ್ರನ ತಂದೆ. ದಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಳಿಯ. ಕೈಲಾಸದ ಅಧಿಪತಿ; ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತ. ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಇವನಿಗೆ ವಿಧೇಯರು. ಇವನನ್ನು ಪರಬ್ರಹ್ಮ, ಪರಮಪುರುಷ, ಪರಮೇಶ್ವರ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ವೇದಾಗಮಗಳು ಉದ್ಘೋಷಿಸಿವೆ. ಇವನ ಹಣೆಗಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೇ ವೀರಭದ್ರನು ಹುಟ್ಟಿದನು. ಕೈಲಾಸವೆಂಬುದು ಇವನ ರಾಜಧಾನಿ.

೬ **ದಧೀಚಿ**:- ಇವನು ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಗಣ್ಯರಾದ ಋಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದವನು. ಇವನು ಉಗ್ರ ಶಿವಭಕ್ತ. ದಕ್ಷನಯಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವನು ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಆ ಯಾಗವು ನಾಶವಾಗುವಂತೆ ಶಪಿಸಿದವನು ಈ ಮಹಾತ್ಮನೇ. ಹಲವು ವೀರಶೈವ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇವನಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನಶೈವಧರ್ಮದ ಉದ್ಧಾರಕರಲ್ಲಿ ದಧೀಚಿಯು ಒಬ್ಬನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವನು ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನೆಂದು ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಕವಿರಾಘವಾಂಕನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

೭ **ನಾರದ**:- ಇವನು ಹಿಂದುಗಳ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಮಹರ್ಷಿ. ಇವನು ಬ್ರಹ್ಮಮಾನಸಪುತ್ರ. ನೈಷ್ಠಿಕ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ. ಇವನನ್ನು ಕವಿಗಳು ಉದಂತವೇದಿ, ಕಲಹಾಶನ, ಕಲಹಪ್ರಿಯ, ದುಗುಡಾಂಬುಧಿ ಮಂದರ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಯೇಣ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ

ಕಾಲದ ಯಾವ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ನಾರದನ ಪಾತ್ರವಿದ್ದೇಇದೆ. ಪ್ರಕೃತ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಾರದನು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ. ನಾರದ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸತಕ್ಕವನು ಎಂದರ್ಥ. (ನಾರಂ ದದಾತೀತಿ ನಾರದಃ)

೮ ಮಂತ್ರಿ ವಿದಗ್ಧ:. ಇವನು ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ. ಇವನು ಯಾಗ ಪ್ರಾರಂಭದ ಮೊದಲು ತನ್ನ ದೊರೆಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ, ಮೂರ್ಖನಾದ ದಕ್ಷನು ಇವನ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೯ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತ:- ಇದು ಭಗವಾನ್ ಶಂಕರನ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನ. ಇದನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬೆಟ್ಟವೆಂದು ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೈಲಾಸವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಆಕಾಶದ ತುತ್ತತುದಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಪೌರಾಣಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತವೇ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕೈಲಾಸವೆಂದು ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಂದಿ, ಭೃಂಗಿ, ವೃಷಭ, ಸ್ಕಂದ, ರೇಣುಕ, ದಾರುಕ ಮೊದಲಾದ ಗಣಕುಲದ ಜನರು, ಈ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೆಂದೂ, ಅವರೇ ದ್ರಾವಿಡರ ಮೂಲಪುರುಷರೆಂದೂ, ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಕುಲದ ಅಧಿಪತಿಯೇ ಶಂಕರನೆಂದೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೧೦ ಕನಖಳ ಪುರ:- ಇದು ದಕ್ಷನು ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಇದು ಕಾಶಿಗೆ ಪಡುವಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ರಾಘವಾಂಕನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಉತ್ತರಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸಿರುವ ಹರಿದ್ವಾರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಕನಖಳಪುರ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಜನರು ಈಗಲೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷನು ಗಂಗಾಮೂಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನೆಂದು ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪಂಡಿತನು ಚೆನ್ನಬಸವಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

೧೧ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರ:- ಇದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣಕಾಶಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ದಧೀಚಿಯು ಇಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ

ನೆಂದು ಕವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತಂಗ, ಮಾಲ್ಯವಂತ, ಋಷ್ಯ ಮೂಕ, ಕಿಷ್ಕಿಂಧ ಮತ್ತು ಹೇಮಕೂಟ ಎಂಬ ಪಂಚ ಪರ್ವತಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಪ್ರದವಾದ ತುಂಗಭದ್ರಾನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ರಾಮಾಯಣ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪಂಪಾಸರೋವರವಿದೆ. ಮತ್ತು ಶಬರಿಯ ಆಶ್ರಮವಿದೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಮಾರುತಿಯು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಅಂಜನಾದೇವಿಯ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಜಧಾನಿಗಳಾದ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆ (ಆನೇಗುಂದಿ) ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಪಂಪಾವಿರೂಪಾಕ್ಷನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಧಿಪತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಪಂಪಾಪತಿಯ ದೊಡ್ಡಗುಡಿ ಯಿದೆ. ಹಲವುಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ, ಲಕ್ಕಣಾಮಾತ್ಯ, ಜಕ್ಕಣಾರ್ಯ, ಚಾಮರಸ, ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪಂಡಿತ, ಅದ್ರೀಶಕವಿ ಮೊದಲಾದ ಕನ್ನಡಕವಿಗಳು ಆಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಕರ್ಣಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರವು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ತಪಸ್ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದುದು ಈ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ವಾಲಿ, ಸುಗ್ರೀವ ಮೊದಲಾದ ವಾನರ ಕುಲದ ಜನ ಇಲ್ಲಿನವರೇ.

೧೨ ವಸಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ:- ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು. ವಸಿಷ್ಠನು ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ರಾಜರ್ಷಿ. ಇವರೀರ್ವರ ದೀರ್ಘದ್ವೇಷದ ಫಲವೇ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕಥೆ. ಈಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೆಸರು ಎರಡೊಂದುಕಡೆ ಬರುತ್ತದೆ. [ಸಂಧಿ ೧. ಪದ್ಯ. ೧೩.]

೧೩ ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮ:- ಇದು ಷೋಡಶ ಯಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ದಕ್ಷನು ಶಿವನನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಯಾಗವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡನೆಂದು ರಾಘವಾಂಕನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಯಾಗದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಹಿಂಸಾಮಯವಾದ ಯಜ್ಞವೆಂದು ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ. [ಸಂಧಿ ೧. ಪದ್ಯ ೩೭] ದಕ್ಷನು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಮಾಡಿದನೆಂದು ಚೆನ್ನಬಸವಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

೧೪ ನರಸಿಂಹ:- ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪುಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ನಾರಾಯಣನು ಧರಿಸಿದ ಒಂದು ಅವತಾರದ ಹೆಸರು. ತಲೆಯು ಸಿಂಹನಂತೆಯೂ, ಉಳಿದ ದೇಹವು ಮನುಷ್ಯನಂತೆಯೂ, ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ನರಸಿಂಹಾವತಾರವೆಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪುವಿನ ರಕ್ತವನ್ನು ಕುಡಿದು ನರಸಿಂಹನು ಪ್ರಮತ್ತನಾಗಿ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ವೀರಭದ್ರನು ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನಾನುಸಾರ, ಶರಭಾವತಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನರಸಿಂಹಾವತಾರವನ್ನು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಮಾಡಿ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದನೆಂದು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆಯಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ರಾಘವಾಂಕನು 'ಶರಭಚಾರಿತ್ರ್ಯ' ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿರುವನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಗ್ರಂಥ ಇನ್ನೂ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿಲ್ಲ. [ಪದ್ಯ ೪೨ ಸಂಧಿ ೨]

೧೫ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ:- ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಆದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಂದರೆ:- ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ದಕ್ಷಯಾಗದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ವೀರಭದ್ರನಕೂಡ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದನೆಂದೂ, ಕಡೆಗೆ ವೀರಭದ್ರನ ಪ್ರತಾಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು, ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಅಂಜಿ ಪ್ರಾಣಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜಿಂಕೆಯ ಆಕಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನೆಂದೂ, ಆಗ ವೀರಭದ್ರನು ತನ್ನ ಕ್ರೂರವಾದ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದನೆಂದೂ, ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಜಿಂಕೆಯ ಆಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪದಿಂದ ವೈದೋರಿ ವೀರಭದ್ರನನ್ನು ಕ್ಷಮಾಯಾಚನೆ ಮಾಡಿದನೆಂದೂ, ಆಗ ಜಿಂಕೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸುಲಿದು ಯಜ್ಞಗಳಿಗ ಶಿವಾರ್ಚನಾದಿಕಾಲಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೂ, ವಿಷ್ಣುವು ಜಿಂಕೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿಯೂ ವೀರಭದ್ರನಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನವು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದೂ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೧೬ ನಂದಿ ಮತ್ತು ಭೃಂಗಿ:- ಇವರೀರ್ವರೂ ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಪ್ರಮಥರು. ನಂದಿಯು ಶಿವನ ಅಪರಾವತಾರವೆಂದೂ, ಆ ನಂದಿಯೇ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಸವನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅವತಾರಮಾಡಿದನೆಂದೂ ಹಲವು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ

ಹೇಳಿದೆ. ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣದ ದಕ್ಷಯಾಗದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಋಷಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಶಿವನು ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ, ದಕ್ಷನು ಶಿವನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಶಿವಭಕ್ತ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ನಂದಿಯು ದಕ್ಷನನ್ನು ಶಪಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿವಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಿದೆ, ಈ ನಂದಿಯ ಮುಖ ಮೂರುತಿಯ ಮುಖದಂತಿದೆ.

ಭೃಂಗಿಯು ಮೂರು ಕಾಲುಳ್ಳವನೆಂದೂ, ಶಿವನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನರ್ತನ ಮಾಡತಕ್ಕವನೆಂದೂ, ಮಾಯೆಯನ್ನು ಗೆದ್ದವನೆಂದೂ ಶಿವಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ರಾಘವಾಂಕನು ಬರೆದ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಭೃಂಗಿಯು ಕೈಲಾಸದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ರಿಶಿರ, ಊರ್ಧ್ವಶಿರ ಎಂಬ ಗಂಧರ್ವರು ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಕ್ಕುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಅವರು ನರಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನೆಂದೂ, ಮತ್ತೆ ಅವರ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಓರ್ವಶಿವಯೋಗಿಯು ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಅವರ ನರ ಜನ್ಮ ಹೋಗುವುದೆಂದು ವಿಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನೆಂದೂ, ಈ ಶಾಪ, ವಿಶಾಪ ಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಗಂಧರ್ವರು ಸೊನ್ನಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದುಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಸುಗ್ಗವ್ವೆಯೆಂಬ ದಂಪತಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆಂದೂ, ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಶಿವಯೋಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮನು ಮಗನಾಗಿ ಜನ್ಮಿಸಿದುದರಿಂದ ಅವರ ನರಜನ್ಮದ ದೋಷವು ಹೋಯಿತೆಂದೂ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಈ ನಂದಿ ಮತ್ತು ಭೃಂಗಿಗಳು ಶಿಲಾದಮುನಿಯ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ನಂದಿ ಭೃಂಗಿಗಳೇ ಲಿಂಗಧಾರಣ ಶಿವಧರ್ಮವನ್ನು (ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ) ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದರೆಂದು, ಸ್ಕಾಂದ, ಶಿವಧರ್ಮ ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

———:0:———

ಶುದ್ಧಾ ಶುದ್ಧ

ಅಶುದ್ಧ	ಪುಟ—ಪಂಕ್ತಿ	ಶುದ್ಧ
ಮಿಾಸಲಗವಿತೆ	೧— ೨	ಮಿಾಸಲು ಗವಿತೆ
ಬಿರಿದೆತ್ತುವ	೯—೨೧	ಬಿರುದೆತ್ತುವ
ಮೃಡಹಿತ	೧೧—೨೪	ಮೃಡ ರಹಿತ
ಕರದಂ	೧೪—೧೫	ಕರೆದಂ
ಮೈಯಿಕ್ಕುವೆ	೧೫—೧೯	ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕುವೆ
ನಿಟ್ಟಿಸಿ	೨೧— ೭	ನಿಟ್ಟಿಸಿ
ತುರುಣೇಂದು ಧರನ	೨೩—೧೬	ತರುಣೇಂದು ಧರನ
ಅಧ್ವರವಂ	೨೩—೨೧	ಧ್ವರವುಂ
ತತನಗೆಲ್ಲರ್	೨೪— ೧	ತನತನಗೆಲ್ಲರ್
ಮುಚ್ಚಳ್ದಿಗ ದಂದದೆ	೯೫—೧೩	ಮುಚ್ಚುಳ್ದಿಗೆ ದಂದದೆ
ಹಾಹೆಗಳೆಲೆಯುಲು	೨೭— ೭	ಹಾಹೆಗಳೆಸೆಯಲು
ಹಂಸೆಚಕ್ರಂ	೫೧— ೭	ಹಂಸಚಕ್ರಂ
ದಧೀಜಿ	೫೨—೨೦	ದಧೀಚಿ
ಗಾಣದಡಿಗಡಿಗೆ	೫೭—೧೮	ತಾಣದಡಿಗಡಿಗೆ

ಅಶುದ್ಧ	ಪುಟ—ಪಂಕ್ತಿ	ಶುದ್ಧ
ಪರಿಸ್ತ್ರರಣಾದಿಳಗನ್ನು	೮೪—೨೫	ಪ. ಗಳನ್ನು
ತತ್ಕಣ	೮೪—೨	ತತ್ಕ್ಷಣ
ಅತಂಹ	೮೭--೬	ಅಂತಹ
ತಿರುಗಿಸೆದ	೯೦—೨೬	ತಿರುಗಿಸದ
ಬಹ್ಮಾ	೯೯—೧೫	ಬ್ರಹ್ಮ
ಗುಳೈನ್ನ	೨೬—೧೭	ಗುಳ್ಳೈನ್ನ
ಹೊಸರಾಶಿಯೊ	೪—೨೧	ಹೊಸರಾಶಿಯ
ಗ್ಯೈಯ್ಯುಯ್ಯಾ	೪—೨೪	ಗೆಯ್ಯುಯ್ಯಾ
ಮುದದಿಂ	೭—೧೮	ಮುದದಿಂ